

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
Sud-Est

PROGRAMUL REGIONAL SUD EST 2021-2027

Obiectiv de politică 5 O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării sustenabile și integrarea tuturor tipurilor de teritorii și a inițiativelor locale

Prioritatea 6 O regiune atractivă

Obiectiv Specific 5.2. Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în alte zone decât cele urbane

Acțiunea 6.2 Valorificarea potențialului turistic în zone non – urbane

GHIDUL SOLICITANTULUI

PRSE/6/6.2/1/2025

Versiunea 1
august 2025

Regiunea Sud-Est se dezvoltă cu noi!

www.regiosudest.ro | www.adrse.ro

CUPRINS:

1	PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR.....	5
1.1	Preambul	5
1.2	Abrevieri	5
1.3	Glosar	6
2	ELEMENTE DE CONTEXT	13
2.1	Informații generale PR Sud Est 2021 – 2027	13
2.2	Prioritatea/Fond/Obiectivul de politică/Obiectivul specific	14
2.3	Reglementări europene și naționale, cadru strategic, documente programatice aplicabile...	14
3	ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE	18
3.1	Tipul de apel	18
3.2	Forma de sprijin (granturi; instrumente financiare; premii)	18
3.3	Bugetul alocat apelului de proiecte	18
3.4	Rata de cofinanțare	18
3.5	Zona / zonele geografică(e) vizată(e) de apelul de Proiecte	19
3.6	Acțiuni sprijinite în cadrul apelului	19
3.7	Grup țintă vizat de apelul de proiecte	19
3.8	Indicatori	20
3.8.1	Indicatori de realizare.....	20
3.8.2	Indicatori de rezultat	20
3.8.3	Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte	20
3.9	Rezultate așteptate	20
3.10	Operațiuni de importanță strategică	21
3.11	Investiții teritoriale integrate	21
3.12	Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității.....	21
3.13	Reguli privind ajutorul de stat	21
3.14	Reguli privind instrumente financiare	21
3.15	Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale.....	22
3.16	Principii orizontale.....	23
3.17	Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice	23
3.18	Caracterul durabil al proiectului.....	27
3.19	Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea.....	27
3.20	Teme secundare	30
3.21	Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri	30
4	INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE	30
4.1	Data deschiderii apelului de proiecte.....	30
4.2	Perioada de pregătire a proiectelor	30
4.3	Perioada de depunere a proiectelor	30
4.3.1	Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte:.....	30
4.3.2	Data și ora închiderii apelului de proiecte:	30
4.4	Modalitatea de depunere a proiectelor.....	30
5	CONDIȚII DE ELIGIBILITATE	31
5.1.	Eligibilitatea solicitanților și partenerilor	33
5.1.1	Cerințe privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor	34
5.1.2	Categorii de solicitanți eligibili	36

5.1.3	Categorii de parteneri eligibili	37
5.1.4	Reguli și cerințe privind parteneriatul	38
5.2.	Eligibilitatea activităților	39
5.2.1	Cerințe generale privind eligibilitatea activităților	39
5.2.2	Activități eligibile	39
5.2.3	Activitatea de bază	43
5.2.4	Activități neeligibile	43
5.3	Eligibilitatea cheltuielilor	44
5.3.1	Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor:	45
5.3.2	Categorii și plafoane de cheltuieli eligibile	46
5.3.3	Categorii de cheltuieli neeligibile	46
5.3.4	Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte	47
5.3.5	Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare	50
5.3.6	Finanțare nelegată de costuri	50
5.4	Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect	50
5.5	Cuantumul cofinanțării acordate	50
5.6	Durata proiectului	51
5.7	Alte cerințe de eligibilitate a proiectului	51
6	INDICATORI DE ETAPĂ	56
7	COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE	57
7.1	Completarea formularului cererii	57
7.2	Limba utilizată în completarea cererii de finanțare	58
7.3	Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare	58
7.4	Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii	59
7.5	Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare	67
7.6	Anexele și documentele obligatorii la momentul contractării	67
7.7	Renunțarea la cererea de finanțare	72
8	PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR	72
8.1	Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare	72
8.2	Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ	73
8.3	Etapă de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)	73
8.4	Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară	74
8.5	Aplicarea Pragului de calitate	86
8.6	Aplicarea pragului de excelență	87
8.7	Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare	87
8.8	Contestații	87
8.9	Contractarea proiectelor	88
8.9.1	Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate	88
8.9.2	Decizia de acordare/respingere a finanțării	89
8.9.3	Definitivarea planului de monitorizare al proiectului	89
8.9.4	Semnarea contractului de finanțare	90
9	ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE	92
10	ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL	94
11	ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES	94
11.1	Rapoarte de progres	94
11.2	Vizitele de monitorizare	95
11.3	Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare	97

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
Sud-Est

12 ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR.....	99
12.1 Mecanismul cererilor de prefinanțare	99
12.2 Mecanismul cererilor de plată	99
12.3 Mecanismul cererilor de rambursare.....	100
12.4 Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare	101
12.5 Vizitele la fața locului	101
13 MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI.....	101
13.1 Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului.....	101
13.2 Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)	102
14 ANEXE	102

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

1.1 Preambul

Acest document reprezintă un îndrumar pentru pregătirea proiectelor și completarea corectă a cererilor de finanțare de către toți solicitanții de finanțare pentru apelul de proiecte PRSE/6/6.2/1/2025, în cadrul Programului Regional Sud-Est (PR SE) 2021-2027.

Prezentul document se adresează tuturor potențialilor solicitanți pentru apelurile de proiecte mai sus menționate. Aspectele cuprinse în acest document ce derivă din Programul Regional Sud-Est 2021-2027 și modul său de implementare, vor fi interpretate exclusiv de către AM cu respectarea legislației în vigoare și folosind metoda de interpretare sistematică.

Notă! Vă recomandăm ca înainte de a începe completarea cererii de finanțare să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor finanțate în cadrul prezentului apel de proiecte.

Vă recomandăm ca până la data limită de depunere a cererilor de finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte, să consultați periodic pagina de internet www.regiosudest.ro pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor, precum și alte comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor.

Pentru a facilita procesul de completare și transmitere a cererilor de finanțare, la sediul AM funcționează un birou de informare, unde solicitanții pot fi asistați, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de completarea și pregătirea cererii de finanțare. Întrebările relevante și răspunsurile corespunzătoare sunt publicate periodic pe pagina de internet www.regiosudest.ro.

Notă! Solicitantul va fi exclus din procesul de evaluare și selecție pentru acordarea finanțării și Cererea de finanțare respinsă, în cazul în care se dovedește că acesta:

- Se face vinovat de inducerea gravă în eroare a AM, prin furnizarea de informații incorecte care reprezintă condiții de eligibilitate, sau dacă a omis furnizarea acestor informații;
- A încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze AM în timpul procesului de evaluare.

Acest ghid nu are valoare de act normativ și nu exonerează solicitanții de respectarea legislației în vigoare la nivel național și european.

1.2 Abrevieri

AA Autoritatea de Audit

ADR SE Agenția pentru Dezvoltare Regională a Regiunii de Dezvoltare Sud-Est

AM PR SE Autoritatea de Management pentru Programul Regional Sud-Est

APL Autoritate publică locală

CA Conformitate administrativă

CE/COM Comisia Europeană

CF Cerere de finanțare

DNSH Principiul „a nu prejudicia în mod semnificativ” (Do No Significant Harm)

EUR Euro

FEDR Fondul European pentru Dezvoltare Regională

FSE Fondul European Social

ETF Evaluare tehnică și financiară

HG Hotărâre de Guvern

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
Sud-Est

LMI Lista monumentelor istorice

MIPE Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

NEB New European Bauhaus

nZEB Cladire cu consum de Energie aproape Zero

ONG Organizații Non-guvernamentale

OP Obiectiv de Politică

OS Obiectiv specific

OUG Ordonanță de Urgență a Guvernului

PR SE – Programul Regional Sud-Est

RDC – Regulamentul UE 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize;

RT Raport Tehnic

SEAP Sistemul electronic al achizițiilor publice

SM State Membre

SDJ Strategia de Dezvoltare Județeană

ST Strategia Teritorială

TFUE Tratatul de Funcționare al Uniunii Europene

UAT Unitate administrativ teritorială

UE Uniunea Europeană

1.3 Glosar

În sensul prezentului Ghid, următorii termeni se folosesc cu următoarele înțelesuri:

Termenii "program", "autoritate de management", "organism intermediar", "beneficiar", "operațiune", „Comitet de monitorizare” au înțelesurile prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

Termenii „fonduri europene”, „cheltuieli eligibile”, „cheltuieli neeligibile”, „contract de finanțare”, „decizie de finanțare”, „decizie de reziliere a contractului de finanțare” au înțelesurile prevăzute la art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021 - 2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă.

Apel de proiecte - invitație publică adresată de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, categoriilor de solicitanți eligibili stabiliți prin Ghidul Solicitantului, în vederea transmiterii cererilor de finanțare, în cadrul uneia sau mai multor priorități din cadrul programului;

Active corporale - reprezintă terenuri, clădiri și instalații, utilaje și echipamente;

Active necorporale - reprezintă brevete, licențe, mărci comerciale, programe informatice, alte drepturi și active similare, precum și investiții în realizarea de instrumente de comercializare on-line a serviciilor/produselor proprii;

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
Sud-Est

Activitatea de bază din cadrul proiectului este activitatea sau pachetul de activități declarate de către beneficiar ca fiind principale sau de referință pentru un proiect, care se verifică de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, în etapa de contractare, la momentul întocmirii planului de monitorizare a proiectului și care trebuie să respecte următoarele condiții cumulative:

- (i) are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;
- (ii) se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile obligatorii specificate în Ghidul solicitantului;
- (iii) nu face parte din activitățile conexe, așa cum sunt acestea definite în Ghidul solicitantului;
- (iv) bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului.

Agrement reprezintă acea facilitate de recreere și / sau infrastructura pusă la dispoziție de o unitate administrativ teritorială și specifică acesteia, constituind unul din elementele necesare în satisfacerea nevoilor turiștilor, vizitatorilor din stațiunile turistice sau stațiunile turistice balneare, climatice sau balneoclimatice și a carei finanțare nu intră sub incidența regulilor privind ajutorul de stat, conform legislației în vigoare.

Ansamblu - grup coerent din punct de vedere cultural, istoric, arhitectural, urbanistic ori muzeistic de construcții urbane sau rurale care împreună cu terenul aferent formează o unitate delimitată topografic ce constituie o mărturie cultural-istorică semnificativă din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific sau tehnic;

Ajutoare/ajutor (de stat) - înseamnă orice măsură care îndeplinește toate criteriile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;

Autoritatea de Management pentru Programul Regional Sud Est 2021-2027 (AM PR SE) - Instituția care gestionează PR SE la nivelul Regiunii Sud Est, începând cu perioada de programare 2021-2027, în conformitate cu prevederile Legii nr. 277 din 26 noiembrie 2021 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 122/2020 privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România

Beneficiar - conform Regulamentului (UE) 2021/1060, art.2, pct 9, lit. a, reprezintă un organism public sau privat, o entitate cu sau fără personalitate juridică sau o persoană fizică, responsabilă cu inițierea sau deopotrivă cu inițierea și implementarea operațiunilor;

Calendar de apeluri de proiecte – calendarul lansării apelurilor de proiecte planificate de autoritatea de management pe durata unui an calendaristic, care cuprinde informațiile minime prevăzute la art. 49 alin (2) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

Cerere de finanțare – document standardizat, disponibil în sistemul informatic MySMIS2021 prin care este solicitat sprijin financiar în cadrul oricăruia dintre programele cofinanțate din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus și Fondul pentru o tranziție justă în perioada 2021-2027, în condițiile aplicabile apelului de proiecte în care se solicită finanțare, pentru acoperirea totală sau parțială a costurilor de realizare ale unui proiect; în acest scop, în cadrul cererii de finanțare este prezentat detaliat proiectul, este argumentată necesitatea lui, sunt prezentate avantajele sale, planul de activități, planul de achiziții, bugetul proiectului, indicatorii de realizare și de rezultat,

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
Sud-Est

precum și orice alte elemente necesare, prevăzute în Ghidul Solicitantului și care sunt cuprinse în sistemul informatic MySMIS2021.

Clădire de interes și utilitate publică - clădire cu o suprafață utilă totală de peste 250 mp frecvent vizitată de public, ocupată sau care urmează a fi ocupată de autorități ale administrației publice, în care se desfășoară sau urmează să se desfășoare activități de interes public național, județean sau local sau în care se desfășoară activități comerciale, respectiv se desfășoară sau urmează să se desfășoare activități social-culturale, de învățământ, educație, asistență medicală, activități desfășurate inclusiv prin structuri aflate în coordonarea sau sub autoritatea ori în subordonarea autorităților administrației publice centrale sau locale, respectiv se desfășoară activități sportive, financiar-bancare, de cazare și alimentație publică, prestări de servicii și altele asemenea;

Cheltuielile de exploatare includ costuri precum costurile cu personalul, materialele, serviciile contractate, comunicațiile, energia, întreținerea, chiria, administrația, dar exclud costurile de amortizare și costurile de finanțare în cazul în care acestea au fost acoperite de ajutoare pentru investiții.

Certificatul de performanță energetică pentru o clădire este un document scris care certifică performanța energetică a clădirii, în care sunt detaliate principalele caracteristici termice și energetice ale construcției și instalațiilor aferente acesteia, rezultate din analiza termică și energetică;

Circuit-Calatorie care, în principiu, se termina acolo unde a început. Itinerariul, durata și orasele ce urmează a fi vizitate sunt stabilite de agenția de voiaj.

Circuit cultural – forma de turism specializată care valorifică obiectivele turistice de ordin cultural ale unui oraș, zonă sau țară;

Contractul de finanțare este actul juridic, cu titlu oneros, de adeziune, încheiat între autoritatea de management, și beneficiar, astfel cum este definit la art. 2 pct. 9 din Regulamentul (UE) 2021/1060, prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării operațiunilor.

Data lansare apel de proiecte – data de la care solicitanții pot depune cereri de finanțare în cadrul apelului de proiecte deschis în sistemul informatic MySMIS2021 de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz;

Declarație unică a solicitantului/partenerului/liderului de parteneriat – declarație pe propria răspundere a solicitantului, sub incidența prevederilor din dreptul penal și civil, în special cele care privesc falsul în declarații și falsul intelectual, prin care acesta declară că a respectat toate cerințele pentru depunerea cererii de finanțare și îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute în Ghidul Solicitantului și se angajează ca în situația în care proiectul va fi admis la contractare să prezinte toate documentele justificative pentru a face dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, sub sancțiunea respingerii finanțării;

Destinație turistică - areal cu o varietate de produse turistice, având o imagine de marketing unitară și coerentă, ce dispune de o rețea de servicii generale și specifice, care contribuie la realizarea produselor turistice;

Factori naturali - se înțelege ansamblul elementelor fizice/chimice terapeutice, sanogene naturale. Sunt considerați factori naturali: apele minerale terapeutice, lacurile și namolurile terapeutice, gazele terapeutice, ansamblul elementelor fizico-chimice/climatice ale litoralului marin și factorii sanogeni ai

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
Sud-Est

principalelor tipuri de bioclima a României, inclusiv de la nivelul grotelor și salinelor, în conformitate cu prevederile OG nr.109/2000, cu modificările și completările ulterioare.

Ghidul Solicitantului - documentul asimilat celui prevăzut la art. 73 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, emis de autoritatea de management care stabilește condițiile acordării sprijinului financiar în cadrul unui apel de proiecte;

Imobilul - este definit conform Legii nr. 7/1996 a cadastrului și a publicității imobiliare, (republicată) cu modificările și completările ulterioare;

Includerea în circuitul turistic- înseamnă includerea unui obiectiv turistic natural în cadrul unor trasee turistice pedestre, montane sau de cicloturism, în cadrul pachetelor turistice ale agențiilor de turism naționale sau internaționale, prezența în cadrul centrelor de informare turistică și a altor operatori de turism publici sau privați (gări, autogări, aeroporturi, reprezentanțe diplomatice sau economice etc.) sau în cadrul materialelor sau mijloacelor de promovare ale acestora, includerea în rute tematice județene, regionale, naționale sau internaționale, includerea ca parte a unui eveniment turistic local, județean, regional, național sau internațional cu caracter repetitiv sau în alte activități de tipul celor menționate mai sus.

Includerea în circuit public- înseamnă deschiderea accesului la obiectivul turistic natural, spre vizitare/ în scop turistic, publicului larg prin amenajarea și accesibilizarea acestuia;

Indicatori de etapă - repere cantitative sau calitative față de care este apreciat progresul implementării unui proiect; în funcție de natura proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta și stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare;

Mediu rural/non-urban - Localități de rang IV și V (sate reședință de comună, sate componente ale comunelor definite conform Legii nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția satelor aparținând municipiilor sau orașelor incluse în mediul urban.

MySMIS2021 reprezintă sistemul informatic unitar dezvoltat pentru gestionarea asistenței financiare nerambursabile aferente perioadei financiare 2021-2027, gestionat de MIPE, prin care potențialii beneficiari vor putea solicita finanțare europeană pentru perioada de programare 2021-2027;

Monument - construcție sau parte de construcție, împreună cu instalațiile, componentele artistice, elementele de mobilare interioară sau exterioară care fac parte integrantă din acestea, precum și lucrări artistice comemorative, funerare, de for public, împreună cu terenul aferent delimitat topografic, care constituie mărturii cultural-istorice semnificative din punct de vedere arhitectural, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific sau tehnic;

Monument istoric - monumentele istorice sunt bunuri imobile, construcții și terenuri situate pe teritoriul României, semnificative pentru istoria, cultura și civilizația națională și universală, în conformitate cu prevederile Legii nr. 422/ 2001 din 18 iulie 2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare și *monumentele clasificate conform anexei la Ordinul ministrului culturii nr. 2.828/2015, pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr.*

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
Sud-Est

2.314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată și a Listei Monumentelor Istorice dispărute din 24.12.2015, cu modificările ulterioare;

NBS (Nature Based Solutions) - promovarea unor soluții care sunt inspirate și susținute de natură, care sunt eficiente din punct de vedere al costurilor și care oferă simultan beneficii de mediu, sociale și economice și ajută la creșterea rezilienței, promovarea unor ecosisteme sănătoase, a infrastructurii verzi și a soluțiilor bazate pe natură. Implică lucrul cu natura, ca parte a naturii, pentru a aborda provocările societale, susținând bunăstarea umană și biodiversitatea la nivel local. Acestea includ protecția, restaurarea sau gestionarea ecosistemelor naturale și seminaturale; managementul durabil al sistemelor acvatice și al terenurilor de lucru; și integrarea naturii în și în jurul localităților. Sunt acțiuni care sunt susținute de biodiversitate și concepute și implementate într-un mod care respectă drepturile, valorile și cunoștințele comunităților locale;

Organizațiile de management al destinațiilor - entitate cu personalitate juridică, care funcționează prin asocierea, în temeiul Ordonanței Guvernului nr. 26/2000, cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare, autorităților publice locale din componența destinației, cu organizațiile/federațiile patronale din turism, sau, după caz, cu reprezentanți ai mediului privat din turism, care asigură realizarea politicii de marketing, în conformitate cu dispozițiile legale în domeniu, în vigoare, și gestionarea coordonată a componentelor destinației în scopul dezvoltării și valorificării potențialului turistic al destinației. Pot adera în calitate de membru asociat și alte entități relevante, cum ar fi, asociații de promovare, asociații profesionale, administratori ai ariilor protejate, mediu academic și de formare profesională în turism și alții asemenea;

Patrimoniu turistic - resursele turistice și structurile realizate în scopul valorificării lor prin activități de turism;

Perioada de durabilitate - reprezintă intervalul de timp în care beneficiarul trebuie să mențină investiția. În cadrul prezentului apel de proiecte, perioada de durabilitate este de 5 ani de la plata finală aferentă contractelor de finanțare;

Plan de monitorizare a proiectului – plan inclus în contractul de finanțare, prin care se stabilesc indicatorii de etapă care se vor monitoriza de către autoritatea de management, pe parcursul implementării proiectului, precum țintele finale asumate pentru indicatorii de realizare și de rezultat care vor fi atinse în urma implementării proiectului; utilizarea acestui plan are ca finalitate consolidarea, simplificarea și eficientizarea procesului de monitorizare a proiectelor de către autoritățile de management/organisme intermediare, după caz;

Profit din exploatare (venitul net actualizat) înseamnă diferența dintre veniturile actualizate și valoarea actualizată a costurilor de exploatare pe durata de viață a investiției, în cazul în care această diferență este pozitivă;

Prag de calitate – prag minim de la care se consideră că un proiect îndeplinește condițiile minime necesare pentru a fi finanțat din fonduri externe nerambursabile; pragul de calitate este stabilit ca punctaj minim care trebuie obținut în urma evaluării tehnice și financiare sau este stabilit conform altor mecanisme prevăzute în metodologia de evaluare și selecție aprobată de Comitetul de monitorizare care nu presupune acordarea de punctaje;

Regiunea Sud-Est se dezvoltă cu noi!

www.regiosudest.ro

www.adrse.ro

Prag de excelență – etichetă de calitate conferită în urma evaluării tehnice și financiare, superioară pragului de calitate, de la care un proiect este selectat direct pentru etapa de contractare;

Principiul DNSH – Do No Significant Harm (“A nu prejudicia în mod semnificativ”) - obligație la nivel European, care, conform cu Regulamentul European în vigoare, tipurile de acțiuni și investiții propuse în cadrul PR SE 2021-2027, necesită să fie evaluate în funcție de potențialul lor de a aduce prejudicii semnificative celor șase obiective de mediu. Principiul DNSH trebuie interpretat în sensul articolului 17 din Regulamentul privind taxonomia. Respectivul articol definește noțiunea de „prejudiciere în mod semnificativ” pentru cele șase obiective de mediu vizate de Regulamentul privind taxonomia:

1. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ atenuarea schimbărilor climatice în cazul în care activitatea respectivă generează emisii semnificative de gaze cu efect de seră (GES);
2. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ adaptarea la schimbările climatice în cazul în care activitatea respectivă duce la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului preconizat în viitor asupra activității în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor
3. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine în cazul în care activitatea respectivă este nocivă pentru starea bună sau pentru potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane, sau starea ecologică bună a apelor marine;
4. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ economia circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora, în cazul în care activitatea respectivă duce la ineficiențe semnificative în utilizarea materialelor sau în utilizarea directă sau indirectă a resurselor naturale, la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, sau în cazul în care eliminarea pe termen lung a deșeurilor poate cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului;
5. Se consideră că o activitate prejudiciază în mod semnificativ prevenirea și controlul poluării în cazul în care activitatea respectivă duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol;
6. Se consideră că o activitate economică prejudiciază în mod semnificativ protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor în cazul în care activitatea respectivă este nocivă în mod semnificativ pentru condiția bună și reziliența ecosistemelor sau nocivă pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor, inclusiv a celor de interes pentru Uniune.

Proiect – ansamblu de activități și acțiuni care sunt cuprinse într-o cerere de finanțare depusă în cadrul unui apel de proiecte și care este supusă procedurilor de evaluare, selecție și contractare sau pentru care se încheie un contract de finanțare;

Proiectele cu lucrări- reprezintă acele tipuri de investiții care implică lucrări de construcții care necesită sau nu autorizație de construire eliberată de autoritățile competente;

Proiectele fără lucrări - reprezintă investiții care includ doar dotări și/sau servicii fără lucrări de construcții care necesită sau nu autorizație de construire eliberată de autoritățile competente;

Protejarea monumentelor istorice - ansamblul de măsuri cu caracter științific, juridic, administrativ, financiar, fiscal și tehnic menite să asigure identificarea, cercetarea, inventarierea, clasarea, evidența, conservarea, inclusiv paza și întreținerea, consolidarea, restaurarea, punerea în valoare a monumentelor

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
Sud-Est

istorice și integrarea lor social-economică și culturală în viața colectivităților locale (conform prevederilor alin.3, art.2 a Legii nr.422/2001 republicată privind protejarea monumentelor istorice)

Regiuni de dezvoltare - Unități teritorial - statistice, alcătuite din asocierea liberă/voluntară a județelor. Ele corespund nivelului NUTS II în Nomenclatorul Unităților Statistice Teritoriale (NUTS) ale EUROSTAT, pentru care se colectează date statistice specifice, în conformitate cu reglementările EUROSTAT pentru teritoriile de nivel NUTS II. În România există 8 astfel de regiuni de dezvoltare;

Regiunea de Dezvoltare Sud Est cuprinde județele Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Tulcea și Vrancea, astfel cum au fost acestea grupate în cadrul Anexei la Legea nr. 315 din 28 iunie 2004 privind dezvoltarea regională în România. Regiunea este o entitate teritorială specifică, fără statut administrativ și fără personalitate juridică, ce corespunde diviziunilor de nivel NUTS 2 în Nomenclatorul unităților statistice teritoriale ale Uniunii Europene;

Sit - teren delimitat topografic cuprinzând acele creații umane în cadru natural care sunt mărturii cultural-istorice semnificative din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific, tehnic sau al peisajului cultural;

Solicitant - persoana juridică de drept public ori privat responsabilă cu inițierea unui proiect, respectiv care a depus o cerere de finanțare în sistemul informatic MySMIS2021 în cadrul oricăruia dintre programele cofinanțate din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus și Fondul pentru o tranziție justă în perioada 2021-2027;

Stațiune balneară - localitatea sau/și arealul care dispune de resurse de substanțe minerale, științific dovedite și tradițional recunoscute ca eficiente terapeutic, de instalații specifice pentru cura și care are o organizare ce permite acordarea asistenței medicale balneare în condiții corespunzătoare, în conformitate cu prevederile OG nr.109/2000, cu modificările și completările ulterioare;

Stațiune climatică - localitatea sau/și arealul situat în zone cu factori climatici benefici și care are condiții pentru asigurarea menținerii și ameliorării sănătății și/sau a capacității de muncă, precum și a odihnei și recomfortarii, în conformitate cu prevederile OG nr.109/2000, cu modificările și completările ulterioare;

Stațiune balneoclimaterică/balneoclimatică - localitatea sau/și arealul care îndeplinește cumulativ definițiile de la stațiune balneară și stațiune climatică, în conformitate cu prevederile OG nr.109/2000, cu modificările și completările ulterioare;

Stațiune turistică - localitate, parte a unei localități ori zonă formată din localități învecinate sau părți ale unor localități învecinate care dispune de resurse turistice, atestată conform normelor legale în vigoare;

Stațiune turistică de interes național sau local, după caz - localitatea ori partea unei localități care dispune de resurse naturale și antropice și care îndeplinește cumulativ, pentru una dintre categorii, criteriile prevăzute în anexa nr. 1 la Hotărârea nr.852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice, cu modificările și completările ulterioare;

Teren abandonat- conf Legii24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților- suprafață de teren viran acoperită cu vegetație erbacee, arbustivă și/sau

Regiunea Sud-Est se dezvoltă cu noi!

www.regiosudest.ro

www.adrse.ro

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
Sud-Est

arboricolă, cu caracter spontan și asupra căreia nu este revendicat dreptul de proprietate de nicio persoană.

Termen maxim – Interval de timp calculat începând cu următoarea zi lucrătoare după transmiterea unei solicitări AM PR SE prin sistemul informatic MySMIS2021 și care nu include ziua împlinirii termenului.

Traseu turistic - cale de acces, pietonală sau cu un mijloc de transport, semnalizată și marcată conform reglementărilor legale în vigoare, care conduce la un obiectiv turistic sau care traversează o zonă turistică;

Unitatea administrativ-teritorială este definită conform Ordonanței de Urgență nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

Utilități publice (servicii comunitare de utilități publice / infrastructura de utilități publice) - Totalitatea activităților de utilitate și interes public general, desfășurate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor sau județelor sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale, în scopul satisfacerii cerințelor comunităților locale, prin care se asigură următoarele utilități: alimentarea cu apă; canalizarea și epurarea apelor uzate; colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale; producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat; salubritatea localităților; iluminatul public; administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ - teritoriale, precum și altele asemenea; transportul public local;

Utilizarea eficientă a resurselor - înseamnă reducerea cantității de factori de producție necesari pentru producerea unei unități de producție sau înlocuirea factorilor de producție primari cu factori de producție secundari;

Termenii și expresiile "obiectiv/proiect de investiție", "investiție publică", "proiect tehnic de execuție" au înțelesurile prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/ proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

1 ELEMENTE DE CONTEXT

1.1 Informații generale PR Sud Est 2021 – 2027

Programul Regional Sud-Est (PR SE) 2021-2027 este unul din programele incluse în Acordul de Parteneriat 2021-2027 prin care se pot accesa fondurile europene structurale și de investiții, în concret, cele provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR).

Programul a fost aprobat prin Decizia nr. C(2022) 7639 din 21.10.2022 pentru sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională în cadrul obiectivului „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică” pentru regiunea Sud-Est din România CCI 2021RO16RFPR003.

Obiectivul general al PR SE 2021-2027 este creșterea competitivității economice regionale și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a infrastructurii și serviciilor, în scopul reducerii disparităților intraregionale și dezvoltării sustenabile, prin gestionarea eficientă a resurselor, valorificarea potențialului demografic și de inovare, precum și prin asimilarea progresului tehnologic.

PR SE 2021-2027 urmărește ca Regiunea de dezvoltare Sud-Est să devină una dintre cele mai dinamice regiuni europene în ceea ce privește creșterea inteligentă și sustenabilă a economiei, valorificând

Regiunea Sud-Est se dezvoltă cu noi!

www.regiosudest.ro | www.adrse.ro

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
Sud-Est

diversitatea locală și stimulând inovarea în vederea diminuării disparităților și creșterii standardului de viață.

1.2 Prioritatea/Fond/Obiectivul de politică/Obiectivul specific

Obiectiv de politică 5 - O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării sustenabile și integrarea tuturor tipuri de teritorii și a inițiativelor locale.

Prioritatea 6 -O regiune atractivă.

Obiectiv Specific 5.2.-Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în alte zone decât cele urbane.

Acțiunea 6.2 Valorificarea potențialului turistic în zone non – urbane.

1.3 Reglementări europene și naționale, cadru strategic, documente programatice aplicabile

Pe întreg ciclul de viață al unui proiect se vor avea în vedere atât reglementările europene și naționale în domeniu, cât și alte documente programatice și de planificare specifice la nivel european, național și regional.

Trimiterile la actele normative includ și modificările și completările ulterioare ale acestora, precum și orice alte acte normative subsecvente.

Solicitanții de finanțare au obligația de a respecta legislația în forma actualizată la momentul aplicării. Reglementările europene și naționale, precum și documentele programatice/strategice mai jos indicate reprezintă o listă orientativă, fără caracter exhaustiv și aplicabile ghidurilor lansate în cadrul PR SE 2021-2027.

A. Regulamente/reglementări europene:

- Regulamentul (UE) nr. 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare
- Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, cu modificările și completările ulterioare
- Regulamentul Consiliului (CE, EURATOM) nr. 1995/2988 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul (UE, Euratom) nr. 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter

Regiunea Sud-Est se dezvoltă cu noi!

www.regiosudest.ro | www.adrse.ro

- personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088, cu modificările și completările ulterioare;
 - Comunicarea Comisiei C (2021) 1054 final din 12 februarie 2021. Orientări tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență;
 - Comunicarea Comisiei (2021/C 373/01) - Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027;
 - Comunicarea Comisiei COM(2021) 573 privind Noul Bauhaus European;
 - Comunicare a Comisiei (2021/C 58/01) *Orientări tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ”*;
 - Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile;
 - Recomandarea (UE) 2021/1970/din 10 noiembrie 2021 privind un spațiu european comun al datelor pentru patrimoniul cultural
 - Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene - 2016/C/202/02.

Legislație națională (cu modificările și completările ulterioare)

- Legea nr. 372 /2005 privind performanța energetică a clădirilor, republicată;
- Ordinul nr. 16/2023 pentru aprobarea reglementării tehnice „Metodologie de calcul al performanței energetice a clădirilor, indicativ Mc 001-2022 și anexa la acesta;
- Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică;
- Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare (a se vedea capitolul IV Accesibilitate);
- OUG nr. 122/2020, privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România;
- HG 873/2022, pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- OUG 23/2023, privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021 – 2027;
- Ordin nr. 1.777/3 mai 2023 privind aprobarea conținutului/modelului/formatului/structurii-cadru pentru documentele prevăzute la art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3), art. 7 alin. (1) și art. 17 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021—2027;
- OUG 66/2011, privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora;
- Hotărârea Guvernului nr. 875/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora;

- OUG 133/2021, privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă;
- Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă;
- Ordonanță de urgență nr. 44 din 24 mai 2023 pentru stabilirea unor măsuri necesare optimizării procesului de implementare a proiectelor de infrastructură finanțate din fonduri externe nerambursabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative
- Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică;
- Ordin nr. 2.828/2015 pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată, și a Listei monumentelor istorice dispărute;
- Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice;
- Ordonanță nr. 58 din 21 august 1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România;
- Ordonanța Guvernului nr. 109/2000 privind stațiunile balneare, climatice și balneoclimatice și asistența medicală balneară și de recuperare;
- Hotărârea Guvernului nr. 1016/2011 privind acordarea statutului de stațiune balneară și balneoclimatică pentru unele localități și areale care dispun de factori naturali de cură;
- Hotărârea Guvernului nr. 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice;
- Hotărârea nr. 377/7 mai 2020 pentru aprobarea atestării unor localități sau părți din localități ca stațiuni turistice de interes național, respectiv local și privind modificarea anexelor nr. 1 și 5 la Hotărârea Guvernului nr. 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice;
- Legea nr. 275/23 noiembrie 2018 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 15/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România;
- Legea nr. 153 /2011 privind măsuri de creștere a calității arhitectural-ambientale a clădirilor;
- Lege nr. 24 din 15 ianuarie 2007 republicată (Lege nr. 24/2007) privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților (ex. Lege nr. 47/2012);
- Ordin nr. 1.466/17 mai 2010 (Ordin nr. 1.466/2010) pentru modificarea Ordinului ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor nr. 1.549/2008 privind aprobarea Normelor tehnice pentru elaborarea Registrului local al spațiilor verzi;
- Ordonanța de urgență 88/2020 privind instituirea unor măsuri, precum și acordarea unui sprijin financiar pentru pregătirea portofoliului de proiecte în domenii strategice considerate prioritare pentru perioada de programare 2021-2027, destinat finanțării prin Programul Operațional Asistență Tehnică 2014-2020 (POAT 2014-2020) și Programul operațional Infrastructură mare 2014-2020 (POIM);
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 156 /2020 privind unele măsuri pentru susținerea dezvoltării teritoriale a localităților urbane și rurale din România cu finanțare din fonduri externe nerambursabile;
- Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, republicată;

- Ordonanța de Guvern nr.137/2000 republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
- Legea nr. 232/2022 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor;
- Ordonanța de Urgență nr. 112/2018 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public;
- Ordinul nr. 189/2013 pentru aprobarea reglementării tehnice "Normativ privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051-2012 - Revizuire NP 051/2000;
- Ordinul 914/2003 pentru aprobarea reglementării tehnice "Ghid privind adoptarea măsurilor specifice pentru accesul persoanelor cu handicap la monumente istorice", indicativ GP-088-03;
- Ordinul nr. 2.395/7 decembrie 2023 pentru aprobarea criteriilor ecologice aplicabile categoriilor de produse care au impact asupra mediului pe durata întregului ciclu de viață ;
- Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice;
- Hotărârea Guvernului nr 1116/2023 privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice;
- Reglementarea tehnică Normativ privind securitatea la incendiu a construcțiilor, indicativ P 118/1-2025, aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 267/28.02.2025;
- Alte normative și reglementări tehnice în domeniu, în vigoare la momentul întocmirii documentațiilor tehnico-economice/evaluării cererilor de finanțare.

C. Documente programatice (Programe, Strategii, Planuri):

- Programul Regional Sud-Est 2021-2027;
- Planul de Dezvoltare Regională Sud-Est 2021-2027;
- Strategia UE pentru Regiunea Dunării;
- Strategia energetică a României 2020-2030, cu perspectiva anului 2050;
- Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2021-2027;
- Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități;
- Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (2010/C 83/02);
- Strategia Uniunii Europene privind egalitatea de gen 2020-2025: O Uniune a egalității;
- Strategia Uniunii Europene privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021-2030: O Uniune a egalității;
- Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030;
- Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030;
- Inițiativa "New European Bauhaus".

Notă! Pe parcursul derulării etapelor de verificare inclusiv contractare se vor avea în vedere actualizările legislative naționale/europene specifice domeniului turismului și patrimoniului cultural turistic, aceste actualizări pot conduce la modificări/actualizări ale prezentului ghid, în cazul în care acestea influențează condițiile/criteriile stabilite în prezent.

1 ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

2.1 Tipul de apel

Apelul este necompetitiv cu termen limită de depunere. AM lansează apelurile de proiecte numai în sistemul informatic MySMIS2021.

Notă! Pentru întocmirea cererilor de finanțare, este necesar ca solicitanții să aibă în vedere faptul că respectarea legislației naționale aplicabile în vigoare este obligatorie, indiferent de domeniul abordat (achiziții publice, egalitate de șanse și tratament egal, dezvoltare durabilă, construcții, asistență socială, etc). Prezentul document nu se substituie legislației naționale, fiind numai un îndrumar elaborat de către AM cu scopul de a sprijini potențialii solicitanți de finanțare să acceseze fonduri nerambursabile, prin intermediul Programului Regional Sud-Est 2021-2027.

Pentru informarea corectă a potențialilor solicitanți, AM va publica lunar pe site-ul programului situația proiectelor, depuse precum și gradul de acoperire al alocării financiare disponibile.

2.2 Forma de sprijin (granturi; instrumente financiare; premii)

Forma de sprijin acordat în cadrul prezentului apel de proiecte o reprezintă grantul individual.

2.3 Bugetul alocat apelului de proiecte

Alocarea apelului de proiecte (FEDR+ BS) este de 60.000.000 euro din care 52.040.815 euro FEDR și 7.959.185 euro Buget de stat, din care:

- alocarea indicativă pentru fiecare din județele Brăila, Buzău, Constanța, Galați și Vrancea este de 12.000.000 euro (FEDR+BS), din care 10.408.163 euro FEDR și 1.591.837 euro Bugetul de stat.

Alocarea apelului cuprinde alocarea programului, supracontractarea aprobată și marja de flexibilitate a programului. Aprobarea supracontractării s-a realizat în conformitate cu prevederile OUG 133/2021 – art. 15, alin. 1, lit. b, cu încadrarea în creditele de angajament aprobate anual cu această destinație prin legile bugetare anuale. Marja de flexibilitate poate fi utilizată după aprobarea COM ca urmare a evaluării intermediare a programului.

Apelul de proiecte este necompetitiv, fiind finanțate proiectele care sunt incluse în lista proiectelor prioritizate, în limita sumelor alocate, inclusiv din supracontractare. AM PR SE va evalua eligibilitatea proiectelor și va realiza o evaluare tehnică și economică, în funcție de criteriile de selecție aprobate. Pentru a putea obține finanțare, proiectele prioritizate trebuie să îndeplinească punctajul minim din grila de evaluare.

2.4 Rata de cofinanțare

În cadrul prezentelor apeluri de proiecte, pentru întocmirea bugetului cererii de finanțare, se va lua în calcul:

- maximum 85% rata de cofinanțare din partea Uniunii Europene din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR);
- maximum 13% din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului reprezintă rata de cofinanțare din bugetul de stat (BS);
- minim 2% din valoarea cheltuielilor eligibile reprezintă contribuția solicitantului.

Solicitantul va asigura contribuția proprie la valoarea cheltuielilor eligibile, acoperirea cheltuielilor neeligibile ale proiectului, precum și asigurarea altor sume necesare implementării proiectului.

În cazul proiectelor depuse în parteneriat:

- ratele de cofinanțare mai sus-menționate se aplică fiecărui membru al parteneriatului pentru cheltuielile eligibile aferente acestuia;
- modalitatea de participare a partenerilor la asigurarea cheltuielilor eligibile și neeligibile ale proiectului va fi stabilită în Acordul de Parteneriat.

2.5 Zona / zonele geografică(e) vizată(e) de apelul de Proiecte

Zona geografică vizată de apelul de proiecte este zona non-urbană din Regiunea de Dezvoltare Sud-Est – județele Brăila, Buzău, Constanța, Galați și Vrancea, cu excepția arealului aferent zonei ITI Delta Dunării.

2.6 Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

Tipurile de intervenții previzionate în cadrul acestei acțiuni, sunt:

- Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zonele non-urbane cu potențial turistic valoros, inclusiv proiecte inovative, de diversificare a serviciilor și activităților oferite turiștilor, în scopul creșterii accesibilității obiectivelor turistice.
- Dezvoltarea și punerea în valoare a stațiunilor turistice, balneare și balneoclimaterice din zonele non-urbane, prin dezvoltarea infrastructurii turistice specifice, dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de utilitate publică aferentă.
- Conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și istoric și dezvoltarea serviciilor aferente.

Notă: Beneficiarii proiectelor finanțate prin PR SE 2021-2027 vor fi încurajați să se înscrie în *Spațiul european de date pentru Patrimoniul Cultural și Turism*.

Intervențiile care vizează infrastructura turistică vor urmări sustenabilitate ecologică / de mediu soluțiile tehnice adoptate, integrând de la început considerentele legate de mediu.

Proiectele vor fi încurajate să identifice și să ia în considerare eventualele provocări și să aleagă opțiunile de implementare care contribuie la regenerarea mediului și la neutralitatea climatică, precum și managementul durabil al resurselor și la refacerea și protejarea ecosistemelor.

2.7 Grup țintă vizat de apelul de proiecte

Grupurile țintă includ, în funcție de sfera lor de interes, toate instituțiile publice și părțile interesate care vor fi implicate sau vor folosi / beneficia de rezultatele investițiilor:

- locuitorii din zona non-urbană a Regiunii de Dezvoltare Sud-Est deserviți de infrastructura îmbunătățită;
- autorități și instituții publice locale/centrale;
- ONG-uri, antreprenori, etc. care vor fi implicate sau vor folosi / beneficia de rezultatele investițiilor;
- turiști/vizitatori/utilizatori.

Solicitantul va menționa în secțiunea „Grup țintă” din Cererea de finanțare principalii beneficiari ai rezultatelor proiectului.

2.8 Indicatori

În cadrul cererii de finanțare se vor completa atât indicatorii de realizare, de rezultat, cât și indicatorii suplimentari specifici apelului de proiecte.

2.8.1 Indicatori de realizare

RCO74- Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată (persoane).

Acest indicator reprezintă numărul de persoane acoperite de proiecte susținute de fonduri în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată. Dubla numărare a populației acoperite de mai multe proiecte pentru aceeași strategie în cadrul aceluiași obiectiv specific ar trebui să fie eliminată. Ținta reprezintă populația estimată ca beneficiind de proiectul dezvoltat în cadrul strategiei de dezvoltare teritorială integrată sprijinită. (>0) .Pentru stabilirea valorii țintă solicitantul va utiliza valoarea rezultată dintr-un document justificativ (ca de exemplu documentațiile tehnico-economice aferente investiției).

RCO75-Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin (contribuții la strategii)

Numărul de contribuții la strategiile de dezvoltare teritorială integrată raportate de fiecare obiectiv specific care contribuie din fonduri în conformitate cu articolul 28 (a) și (c) din RDC. Se va completa valoarea 1.

RCO76 - Proiecte integrate de dezvoltare teritorială (nr. proiecte)

Acest indicator reprezintă numărul de proiecte integrate sprijinite în cadrul dezvoltării teritoriale integrate, care sunt integrate în conformitate cu articolul 28 din RDC.

Un proiect este considerat integrat dacă îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții:

- a) proiectul implică diferite sectoare (cum ar fi sectoarele social, economic și de mediu)
- b) proiectul implică diferite teritorii administrative (ex: comunități locale) și
- c) proiectul implică mai multe tipuri de părți interesate (autorități publice, actori privați, ONG-uri).

RCO 77-Numărul siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin (nr. situri culturale și turistice)

Acest indicator reprezintă numărul de situri culturale și turistice sprijinite de Fonduri

2.8.2 Indicatori de rezultat

RCR77- Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin(vizitatori/an)

Indicatorul reprezintă numărul estimat de vizitatori anuali pentru siturile culturale și turistice sprijinite. Estimarea numărului de vizitatori ar trebui efectuată ex post, la un an de la finalizarea intervenției . Valoarea de bază a indicatorului reprezintă numărul anual estimat de vizitatori ai siturilor sprijinite pentru anul înaintea începerii intervenției, și este zero pentru situri culturale și turistice noi. Indicatorul nu acoperă siturile naturale pentru care o estimare precisă a numărului de vizitatori nu este fezabilă.

2.8.3 Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte

Această secțiune nu se aplică prezentului apel.

2.9 Rezultate așteptate

În cadrul cererii de finanțare vor fi identificate un număr de maxim 3 rezultate așteptate. Acestea trebuie să fie relevante pentru investiția propusă și în strânsă legătură cu activitățile proiectului iar prin

intermediul rezultatelor așteptate să se asigure îndeplinirea obiectivelor respectiv a indicatorilor propuși. Ca atare, rezultatele așteptate trebuie să fie în strânsă corelare inclusiv cu indicatorii definiți în cadrul secțiunii 3.8 și să conducă la atingerea lor.

Valorile preconizate trebuie să fie realiste, realizabile și măsurabile.

Rezultat	Unitate de măsură	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare după finalul implementării proiectului
Numărul de vizitatori/utilizatori ai obiectivului cultural/turistic care beneficiază de sprijin (se aplică obiectivelor culturale/ turistice existente)	vizitatori/an		
Număr de vizitatori/utilizatori ai obiectivului cultural/turistic care beneficiază de sprijin (se aplică obiectivelor culturale/ turistice nou - înființate)	vizitatori/an		
Zone verzi create/extinse	metri patrati		

2.10 Operațiuni de importanță strategică

Această secțiune nu se aplică prezentului apel.

2.11 Investiții teritoriale integrate

Această secțiune nu se aplică prezentului apel.

2.12 Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Această secțiune nu se aplică prezentului apel.

2.13 Reguli privind ajutorul de stat

Activitățile, respectiv investițiile din acest apel, nu trebuie să intre sub incidența ajutorului de stat/de minimis. Pentru verificarea încadrării sub incidența ajutorului de stat au fost analizate condițiile prevăzute la art. 107, alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în conformitate cu Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01).

Este considerat ajutor de stat incompatibil cu Piața internă a Uniunii Europene orice măsură de sprijin a unui Stat Membru care îndeplinește cumulativ următoarele patru condiții:

- să fie acordată de către stat sau de către unitățile administrative teritoriale, din resurse de stat sau resurse ale unităților administrativ-teritoriale, ori de alte organisme care administrează surse ale statului sau ale colectivităților locale indiferent de formă;
- să fie selectivă;
- să asigure un avantaj agentului economic;
- să distorsioneze ori să amenințe să distorsioneze concurența sau să afecteze comerțul dintre statele membre ale Uniunii Europene;

Astfel, pentru investițiile ce fac obiectul prezentului apel și care nu sunt destinate exploatarei comerciale, fiind accesibile publicului în mod gratuit, de principiu nu sunt incidente prevederile ajutorului de stat, având un caracter non-economic.

În cazul în care o infrastructură este utilizată atât pentru activități neeconomice, cât și economice, activitățile economice trebuie să fie auxiliare, respectiv trebuie să rămână limitate ca sferă, în ceea ce privește capacitatea infrastructurii. În acest sens, utilizarea infrastructurii în scopuri economice poate fi considerată auxiliară atunci când capacitatea alocată în fiecare an activității respective nu depășește 20 % din capacitatea anuală totală a infrastructurii (a se vedea paragraful nr. 207 și nota de subsol 305 din *Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01)*, secțiunea 7.2.1 *Activitate economică versus activitate neeconomică*).

Finanțarea infrastructurii constând în centre culturale, infrastructură de patrimoniu, infrastructură turistică etc, care pot implica activitate economică, pot să nu constituie ajutor de stat în situația în care acestea au un impact pur local și în consecință nu au niciun efect asupra schimburilor comerciale dintre statele membre, cum sunt următoarele situații:

- Infrastructura finanțată deservește în principal un public local/beneficiari finali locali (o zonă limitată de pe teritoriul României);
- Ajutorul acordat nu vizează și nici nu are potențialul de a atrage clienți din alte state membre ale Uniunii Europene;
- Nu se poate prevedea că măsura ar avea un efect mai mult decât marginal asupra condițiilor de investiții transfrontaliere.

Având în vedere cele de mai sus, solicitantul trebuie să stabilească dacă infrastructura finanțată implică o activitate economică sau non-economică sau ambele categorii de activități. În cazul în care implică activitate economică, solicitantul trebuie să facă o analiză dacă aceasta este auxiliară sau dacă impactul realizării investițiilor propuse se circumscrie unui areal local, conform celor de mai sus, în caz contrar proiectul este considerat neeligibil prin prezentul apel de proiecte.

Pentru investițiile ce vor fi operate de către terțe părți după finalizare, transmiterea către aceștia a dreptului de exploatare a infrastructurii/bunurilor construite/extinse/ finalizate/modernizate/reabilitate/restaurate prin proiect pe perioada de durabilitate a contractului de finanțare, pentru îndeplinirea activităților corespunzătoare obiectivelor proiectelor, se face prin procedură competitivă, transparentă și nediscriminatorie, în condițiile legii, precum și ale prevederilor art. 107 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

La nivelul execuției lucrărilor, dacă selecția executantului este realizată în baza unei proceduri competitive, atunci este înlăturat ajutorul la nivelul constructorului.

Dacă în perioada de implementare a proiectului sau în perioada de durabilitate se constată situații care să indice potențiala incidență a regulilor de acordare a ajutorului de stat asupra finanțării, AM va acționa conform legislației aplicabile în vigoare.

3.14 Reguli privind instrumente financiare

Această secțiune nu se aplică prezentului apel.

3.15 Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale

Această secțiune nu se aplică prezentului apel.

3.16 Principii orizontale

O atenție deosebită este acordată respectării principiilor orizontale menționate la nivelul Acordului de Parteneriat privind fondurile europene pentru perioada de programare 2021- și Programului Regional Sud-Est.

Proiectele trebuie să descrie și să demonstreze modul în care principiile orizontale sunt promovate prin investiția respectivă, detaliindu-se concret care sunt măsurile și instrumentele prin care solicitantul va garanta aplicarea respectivelor principii. În vederea monitorizării integrării principiilor orizontale în activitățile proiectului, se vor stabili încă din etapa de elaborare tipuri de informații și indicatori ce trebuie colectate, respectiv, măsurate.

Solicitanții de finanțare vor completa toate informațiile relevante în legătură cu aspectele menționate mai sus, particularizând pentru proiectul propus, completând corespunzător secțiunii Principii orizontale a cererii de finanțare.

În procesul de pregătire, verificare, implementare și durabilitate a proiectului, solicitantul asigură:

- Respectarea drepturilor fundamentale și a Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene;
- Respectarea egalității între femei și bărbați, integrarea perspectivei de gen și abordarea aspectelor de gen;
- Prevenirea oricărei forme de discriminare pe criterii de gen, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală, precum și respectarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități;
- Respectarea obiectivului de promovare a dezvoltării durabile, astfel cum este prevăzut la articolul 11 din TFUE, ținând seama de obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU, de Acordul de la Paris și respectarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ”.

Solicitanții de finanțare vor completa toate informațiile relevante în legătură cu aspectele menționate mai sus, particularizând pentru proiectul propus, completând corespunzător secțiunii Principii orizontale a cererii de finanțare.

3.17 Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

În ceea ce privește respectarea obiectivului de promovare a dezvoltării durabile în cadrul proiectelor finanțate prin PR SE 2021-2027, vor fi analizate și respectate criteriile care determină dacă o activitate se califică drept durabilă din punctul de vedere al mediului și dacă respectă principiul „A nu prejudicia în mod semnificativ” (DNSH), în conformitate cu Regulamentul (UE) 2020/852 („Regulamentul privind taxonomia”). Legislația aplicabilă și modul de îndeplinire a acestora sunt detaliate în cadrul *Metodologiei privind abordarea principiului DNSH și imunizarea infrastructurii la schimbări climatice în cadrul Programului Regional Sud-Est 2021-2027* elaborată de AM PR SE în sprijinul solicitanților la finanțare document ce poate fi accesat la adresa: <https://regiosudest.ro/>.

Analiza durabilității din punct de vedere a mediului a unui anumit proiect sau a anumitor activități economice din cadrul proiectului va urmări următoarele obiective de mediu care stau la baza principiului DNSH (Regulamentul (UE) 2020/852 („Regulamentul privind taxonomia”), art. 9):

- a) atenuarea schimbărilor climatice ;
- b) adaptarea la schimbările climatice ;
- c) utilizarea durabilă și protecția resurselor de apă și a celor marine;
- d) tranziția către o economie circulară;
- e) prevenirea și controlul poluării;
- f) protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor.

Toate intervențiile vor parcurge documentația supusă evaluării de impact de mediu, care se realizează în conformitate cu prevederile Directivei 2014/52/UE a Parlamentului European și a Consiliului, de modificare a Directivei 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, transpusă în legislația națională prin Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului. În acest sens, solicitantul va prezenta actul emis de autoritatea de mediu (Decizia finală/Decizia etapei de încadrare/Clasarea notificării, după caz).

Solicitantul va descrie în cererea de finanțare și /documentația tehnică măsurile prin care justifică modul în care proiectul răspunde principiului DNSH incluzând, dacă este cazul, și recomandările din actul emis de Agenția pentru Protecția Mediului. Astfel, din cele 6 obiective de mediu, 4 dintre acestea (utilizarea durabilă și protecția resurselor de apă și a celor marine, tranziția către o economie circulară, prevenirea și controlul poluării și protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor) se vor evalua în cadrul procedurii de reglementare din punct de vedere al protecției mediului în conformitate cu Legea nr 292/2018.

Imunizarea infrastructurii finanțate la schimbări climatice, respectiv adaptarea la schimbările climatice și atenuarea efectelor nocive asupra mediului și rezistența în fața dezastrelor, va fi avută în vedere atât în etapa de elaborare, cât și pe durata implementării proiectelor, precum și în etapa de exploatare și întreținere a investițiilor, asigurându-se astfel durabilitatea infrastructurii și standardul serviciilor cu abordarea adecvată a riscurilor climatice. Pe durata exploatării, infrastructura creată va fi eficient monitorizată și din perspectiva evenimentelor climatice. În acest sens, proiectul integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice respectând Orientările Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice.

Investițiile în infrastructură care au o durată de viață preconizată de cel puțin cinci ani trebuie să demonstreze imunizarea față de schimbările climatice în conformitate cu cerințele din *Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 publicate la 16 septembrie 2021 (2021/C 373/01)*. Imunizarea la schimbările climatice este un proces care integrează măsuri de *adaptare* a schimbărilor climatice și – dacă este cazul - măsuri de *atenuare (compensare)* la schimbările climatice în dezvoltarea proiectelor de infrastructură.

Aceasta presupune:

- a. *În etapa analizei de opțiuni* - integrarea în analiza și decizia asupra opțiunii preferate (pe lângă considerentele tehnice, economice, de mediu, etc.) și considerentele legate de impactul opțiunilor din punctul de vedere al atenuării și vulnerabilității față de schimbările climatice;
- b. *În etapa detalierii/proiectării opțiunii preferate* – integrarea măsurilor adecvate pentru adaptarea, respectiv atenuarea (compensarea) - în măsura în care aceasta este necesară, la schimbările climatice.

Solicitantul de finanțare va avea în vedere Metodologia privind abordarea DNSH (principiul “a nu aduce prejudicii semnificative”) și imunizarea la schimbările climatice în cadrul PR Sud - Est 2021-2027 (Anexa 12).

Documentațiile tehnico-economice trebuie să aibă integrate aspecte privind imunizarea la schimbările climatice în conformitate cu cerințele din Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 publicate la 16 septembrie 2021 (2021/C 373/01).

Proiectele finanțate vor avea în vedere, pe toată perioada de implementare a proiectului, respectarea obligațiilor pentru implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH) așa cum acesta este definit prin Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile.

În acest sens, solicitantul va descrie la secțiunea relevantă din cererea de finanțare și anexele sale, modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, acțiunile suplimentare propuse (dacă este cazul), precum și modul de respectare a principiilor DNSH în implementarea proiectelor. Solicitantul va avea în vedere respectarea principiului DNSH inclusiv la întocmirea documentațiilor de atribuire a contractelor de achiziție.

Proiectele care includ măsuri suplimentare cadrului legal în vigoare, vor fi punctate în grila de evaluare tehnică și financiară, în cadrul Secțiunii I. Totodată, în faza de selecție se va verifica dacă proiectele propuse respecta cerințele minime obligatorii referitoare la abordarea principiului DNSH prin punctarea în Secțiunea II a grilei de evaluare tehnico-financiară.

De asemenea, solicitantul va avea în vedere, în mod special:

- ”Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile” disponibil <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>
- Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027; Ghidul CDPD - Ghid privind Reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021–2027: <https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/>;
- Raportul de mediu pentru Programul Regional Sud-Est 2021-2027, Analiza privind evaluarea principiului DNSH în PR SE 2021-2027, Metodologia privind abordarea DNSH (principiul ”a nu aduce prejudicii semnificative”) și imunizarea la schimbările climatice în cadrul PR SE 2021-2027: www.regiosudest.ro.

Se va avea în vedere includerea unor factori adecvați de evaluare a ofertelor de echipamente/servicii în vederea gestionării mai eficiente a consumului de energie.

Soluțiile bazate pe natură (engl. *nature-based solutions* – NbS) sunt abordări inovatoare care utilizează procesele naturale și ecosistemele pentru a aborda provocările societale, cum ar fi schimbările climatice, urbanizarea și pierderea biodiversității. NbS integrează elemente naturale – precum vegetația, solul și sistemele acvatiche pentru a oferi beneficii durabile.

NbS sunt multifuncționale, abordând mai multe probleme simultan. De exemplu, un acoperiș verde poate reduce căldura urbană, gestiona apa pluvială și îmbunătăți calitatea aerului, creând în același timp habitate pentru viața sălbatică. Aceste soluții sunt adaptabile și eficiente din punct de vedere al costurilor, oferind reziliență la provocările climatice atât pe termen scurt, cât și pe termen lung. Exemple de NbS includ: parcuri și spații verzi, restaurarea zonelor umede și a râurilor, acoperișuri și pereți verzi, sisteme durabile de drenaj urban.

Lucrând cu natura, mai degrabă decât împotriva ei, NbS oferă o modalitate de a crea comunități locuibile, protejând și îmbunătățind în același timp mediul.

Principiile de bază ale NbS

Soluțiile bazate pe natură (NbS) se bazează pe principii care le asigură eficiența, adaptabilitatea și sustenabilitatea. Aceste principii ghidează proiectarea, implementarea și întreținerea NbS, asigurându-se că ele abordează provocările climatice și oferă beneficii multiple.

- Multifuncționalitate: NbS sunt concepute pentru a rezolva simultan mai multe probleme. De exemplu: coridoarele verzi pot reduce căldura, oferi spații de recreere și sprijini biodiversitatea, grădinile pluviale pot gestiona apa pluvială, îmbunătățind în același timp estetica și calitatea aerului. Prin îndeplinirea mai multor funcții, NbS își maximizează valoarea în mediile comunitare.
- Integrarea în ecosistemele naturale: NbS lucrează împreună cu procesele naturale, în loc să le perturbe. Restaurarea zonelor umede, de exemplu, reface rolul lor natural în controlul inundațiilor și purificarea apei. Această integrare asigură reziliență pe termen lung și costuri de întreținere reduse.
- Scalabilitate și adaptabilitate: NbS pot fi aplicate la diferite scări, de la intervenții mici, cum ar fi acoperișuri verzi pe clădiri individuale, până la parcuri de mari dimensiuni. Ele sunt adaptabile la diverse contexte, fiind soluții viabile atât pentru centrele dens populate, cât și pentru zonele suburbane.
- Implicarea comunității: Succesul NbS depinde adesea de implicarea comunității locale. Implicarea rezidenților în planificarea și întreținerea acestor soluții încurajează asumarea responsabilității, reduce rezistența și asigură că soluțiile răspund nevoilor locale.
- Sustenabilitate și eficiență economică: Spre deosebire de infrastructura tradițională, NbS sunt concepute să se autosustină în timp. De exemplu, pădurile urbane necesită o investiție inițială, dar oferă beneficii pe termen lung, cum ar fi umbra, captarea carbonului și reducerea costurilor cu energia.

Principiile NbS – multifuncționalitate, integrarea ecosistemelor, scalabilitate, implicarea comunității și sustenabilitate – oferă o bază pentru crearea unor medii comunitare reziliente, adaptabile și incluzive. Prin integrarea acestor principii în planificarea urbană, autoritățile locale din România pot aborda provocările climatice, promovând în același timp comunități vibrante și locuibile. Colaborarea intersectorială, utilizarea datelor științifice și participarea comunității asigură că aceste soluții nu sunt doar eficiente, ci și apreciate de cei pe care îi servesc.

Exemple de soluții NBS:

- Acoperișuri și pereți verzi implică integrarea vegetației în structurile clădirilor pentru a îmbunătăți performanța de mediu. Aceste soluții oferă izolație, reduc consumul de energie și îmbunătățesc calitatea aerului;
- Păduri urbane și plantarea sistematică de arbori implică crearea sau extinderea acoperirii forestiere în comunități pentru a oferi umbră, a captura carbonul și a îmbunătăți estetica
- Sisteme durabile de drenaj (SuDS) sunt concepute pentru a gestiona apa pluvială imitând ciclurile naturale ale apei. Exemplele includ grădini pluviale, biorigole și pavaje permeabile
- Restaurarea corpurilor de apă naturale implică revitalizarea râurilor, zonelor umede și luncilor pentru a le îmbunătăți funcțiile ecologice și hidrologice.
- Parcuri și coridoare verzi conectează spațiile verzi comunitare, permițând mișcarea sigură a faunei sălbatice și oferind spații recreative pentru oameni
- Agricultură comunitară include grădini pe acoperișuri, grădini comunitare și amenajări peisagistice comestibile (engl. foodscaping) integrate pentru a promova producția locală de alimente.
- În zonele de coastă, soluții precum dunele de nisip, mangrovele și zonele umede pot acționa ca bariere naturale împotriva furtunilor și eroziunii

Pentru o mai buna informare asupra a ceea ce presupune NBS, se poate consulta Ghidul pentru combaterea efectelor schimbărilor climatice prin integrarea soluțiilor bazate pe Natura, elaborat de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației pe site-ul www.mdlpa.ro.

3.18 Caracterul durabil al proiectului

Caracterul durabil al operațiunilor este definit în conformitate cu art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060 și cu normele privind ajutoarele de stat. Astfel, pe perioada respectivă, beneficiarul nu trebuie să:

- înceteze activitatea productivă sau să o transfere în afara regiunii de nivel NUTS 2 în care a primit sprijin;
- efectueze o modificare a proprietății asupra unui element de infrastructură care conferă un avantaj nejustificat unei întreprinderi sau unui organism public;
- efectueze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de implementare a operațiunii și care ar conduce la subminarea obiectivelor inițiale ale acesteia.

În vederea asigurării celor 3 condiții de mai sus, solicitantul va completa Declarația unică.

În cadrul prezentelor apeluri de proiecte, perioada de durabilitate este de 5 ani, calculată de la efectuarea de AM a plății finale către Beneficiar.

Notă! Finanțarea nerambursabilă acordată se recuperează total sau parțial de la Beneficiar dacă, în perioada pentru care trebuie asigurat caracterul durabil, proiectul face obiectul oricăreia dintre situațiile enunțate anterior.

Reducerea valorii eligibile acordate din fonduri europene și din bugetul național se calculează proporțional cu perioada pentru care nu este asigurat caracterul durabil al operațiunilor. Sunt exceptate situațiile în care încetarea activității este rezultatul unui faliment nefraudulos, în conformitate cu prevederile art. 65 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2021/1060.

În cazurile în care, în perioada de implementare și/sau durabilitate, sunt afectate condițiile de eligibilitate și/sau cerințele obligatorii impuse prin contractul de finanțare, beneficiarul are obligația de restituire a finanțării primite și a dobânzilor, penalităților aferente.

Solicitantul este obligat să asigure toate costurile de funcționare și întreținere a investiției în perioada de durabilitate.

3.19 Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea

Solicitantul/liderul de parteneriat/partenerul (după caz) va completa Declarația unică, unde își va asuma că va respecta clauzele Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, precum și obligațiile prevăzute în legislația comunitară și națională în domeniul nediscriminării pe criterii de gen, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală, accesibilității pentru persoanele cu dizabilități, respectiv dezvoltării durabile, inclusiv DNSH și imunizarea la schimbările climatice.

1. Respectarea drepturilor fundamentale și a Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (Anexa 11) este un document adoptat de Comisia Europeană, Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene la 7 decembrie 2000, în cadrul Consiliului European de la Nisa.

Solicitantul se va asigura de respectarea drepturilor fundamentale și a Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene pe întreg ciclul de viață al proiectului.

2. Respectarea egalității între femei și bărbați, integrarea perspectivei de gen și abordarea aspectelor de gen

Egalitatea de șanse între femei și bărbați este un principiu fundamental al Uniunii Europene. Respectarea principiului egalității de gen se referă la egalitatea dintre femei și bărbați în ceea ce privește drepturile, tratamentul, responsabilitățile, oportunitățile și realizările economice și sociale ale acestora. Există egalitate de gen atunci când femeile și bărbații au aceleași drepturi, responsabilități și oportunități în toate sectoarele societății și atunci când diferitele interese, nevoi și priorități ale femeilor și bărbaților sunt evaluate în mod egal.

O Uniune a egalității înseamnă o Uniune în care toți cetățenii – femei și bărbați, fete și băieți – sunt egali în diversitatea lor. Strategia națională privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați 2022-2027 vizează: Pilonul I: Egalitate de șanse și de tratament între femei și bărbați și Pilonul II: Violența domestică și de gen. Strategia propune obiective și măsuri care să contribuie la creșterea nivelului general al egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în România. Totodată, Cadrul legislativ este reprezentat de Legea nr. 202/2002 republicată și actualizată, împreună cu Normele metodologice de aplicare (Hotărârea de Guvern nr. 262/2019). Aceasta reglementează măsurile pentru promovarea și implementarea principiului egalității de șanse între femei și bărbați, precum și eliminarea tuturor formelor de discriminare bazate pe acest criteriu.

Solicitantul va prezenta măsurile concrete conform legislației naționale și comunitare pe care proiectul le propune referitor la principiul egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați, integrarea perspectivei de gen și abordarea aspectelor de gen.

3. Prevenirea oricărei forme de discriminare pe criterii de gen, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală, precum și respectarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități

Respectarea valorilor comune în materie de libertate, democrație, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale este consacrată în tratatele constitutive ale UE. Tratatele recunosc că fiecare persoană este egală și astfel ar trebui să aibă un acces echitabil la posibilitățile oferite de viață. Egalitatea dintre cetățeni este un drept garantat prin Constituția României. Aceasta prevede drepturi egale pentru toți românii indiferent de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, apartenență politică, venit sau origine socială. În afara Constituției României, există și alte acte normative în care este prevăzută egalitatea atât în fața legii, cât și la locul de muncă (Ordonanța de Guvern nr. 137/2000, Codul Muncii). Dispozițiile ordonanței se aplică tuturor persoanelor fizice sau juridice, publice sau private, precum și instituțiilor publice cu atribuții în ceea ce privește condițiile de încadrare în muncă, criteriile și condițiile de recrutare, selectare și promovare, accesul la toate formele și nivelurile de orientare, formare și perfecționare profesională, protecția și securitatea socială, serviciile publice sau alte servicii, accesul la bunuri și facilități, sistemul educațional, asigurarea libertății de circulație.

Solicitantul va prezenta măsurile concrete conform legislației naționale și comunitare pe care proiectul le propune referitor la prevenirea oricărei forme de discriminare cu privire la echipa de proiect, achizițiile din cadrul proiectului, grupul țintă, grupuri defavorizate, etc. De asemenea, se va asigura de accesibilitatea la mediul fizic, transport, informație și mijloace de comunicare, inclusiv la tehnologiile și sistemele informatice și de comunicații, precum și la alte facilități și servicii deschise sau furnizate publicului.

În ceea ce privește accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități, solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile prevăzute de legislația specifică aplicabilă și va evidenția elementele de relevanță în raport cu asigurarea accesibilității, în conformitate cu art. 9 al Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

În conformitate cu art. 4 lit. f) din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, solicitanții de finanțare vor avea în vedere inițierea sau promovarea cercetării și dezvoltării bunurilor, serviciilor, echipamentelor și facilităților concepute pe baza designului universal, care ar presupune o adaptare minimă și la cel mai scăzut cost, pentru a răspunde nevoilor specifice ale persoanelor cu dizabilități, vor promova existența și vor încuraja utilizarea acestor bunuri, servicii, echipamente și facilități concepute pe baza designului universal, precum și vor promova designul universal în elaborarea standardelor și instrucțiunilor.

Potrivit Convenției ONU, „design universal” înseamnă proiectarea produselor, mediului, programelor și serviciilor, astfel încât să poată fi utilizate de către toate persoanele, pe cât este posibil, fără să fie nevoie de o adaptare sau de o proiectare specializată. Design-ul universal nu va exclude dispozitivele de asistare pentru anumite grupuri de persoane cu dizabilități, atunci când este necesar.

„Adaptare rezonabilă” înseamnă modificările și ajustările necesare și adecvate, care nu impun un efort disproporționat sau nejustificat atunci când este necesar într-un caz particular, pentru a permite persoanelor cu dizabilități să se bucure ori să își exercite, în condiții de egalitate cu ceilalți, toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Se vor puncta suplimentar proiectele care vor promova cercetarea și dezvoltarea, vor face cunoscută oferta și vor încuraja utilizarea de noi tehnologii, inclusiv tehnologii informatice și de comunicații, dispozitive de suport pentru mobilitate, dispozitive și tehnologii de asistare, adecvate persoanelor cu dizabilități, acordând prioritate tehnologiilor cu prețuri accesibile (art. 4 lit. g) din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

Totodată, va include cerințele de accesibilitate în documentațiile de achiziție aferente investiției, în proiectarea și construcția mediului fizic de la începutul procesului de proiectare, respectiv arhitecturii, ingineriei constructori și toți cei implicați profesional în proiectarea și construcția mediului fizic vor respecta cerințele cu privire la politica în domeniul promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități și la măsurile de realizare a accesibilității sau de adaptare rezonabilă. În acest sens, solicitantul va avea în vedere aplicarea următoarelor acte normative:

- Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027;
- Strategia UE pentru persoanele cu dizabilități 2021-2030;
- Legea nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități;
- Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, cu modificările și completările ulterioare, alte strategii și acte normative relevante;
- Legea nr. 232/2022 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență nr. 112/2018 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public, cu modificările și completările ulterioare.

Intervențiile vor include măsuri de adaptare a infrastructurii publice vizată la nevoile persoanelor cu dizabilități, după caz, prin: asigurarea de rampe de acces și asigurarea de măsuri obligatorii de accesibilizare a pentru persoane cu dizabilități și pentru nevoile individuale ale persoanelor cu handicap: de exemplu marcaje tactil-vizuale și utilizarea de culori contrastante pe trasee de acces, adaptări în spațiul construit prin intrări, circulații orizontale și verticale, grupuri sanitare, alte tipuri de adaptări, conform prevederilor legale prin care și Normativul privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051-2012 - Revizuire NP 051/2000.

În cazul intervențiilor la monumentele istorice, în vederea accesibilizării corespunzătoare a spațiului obiect al proiectului, se vor menționa în cerințele de proiectare din caietul de sarcini pentru realizarea

proiectului tehnic, respectarea prevederilor naționale și europene aplicabile în vigoare, inclusiv GP 088-03 – Măsurile Specifice pentru Accesul Persoanelor cu Handicap la Monumentele Istorice.

După caz, soluțiile tehnice adoptate vor avea în vedere și măsuri de compensare, respectând principiul adaptării rezonabile pentru accesul la cote unde statutul de monument istoric al clădirii nu permite măsuri de accesibilizare, prin tururi virtuale și panouri informative. Pentru persoanele cu deficiență/capacitate redusă de vedere pot fi prevăzute panouri Braille și signalistică audio.

Solicitantul va declara în cadrul Declarației unice că va respecta obligațiile prevăzute în legislația comunitară și națională în domeniul accesibilității pentru persoanele cu dizabilități, înțelegând prin aceasta standardele minime prevăzute.

3.20 Teme secundare

Această secțiune nu se aplică prezentului apel.

3.21 Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

În conformitate cu cerințele din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu excepțiile stabilite prin HG 873/2022 privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021 - 2027 prin Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European Plus, Fondul de Coeziune și Fondul pentru o Tranziție Justă, proiectele includ măsurile de comunicare și vizibilitate.

Pentru îndeplinirea obligațiilor privind comunicarea și vizibilitatea, beneficiarii vor respecta prevederile din Manualul de Identitate Vizuală PRSE 2021-2027 care va fi pus la dispoziție, în format electronic pe site-ul dedicat programului, www.regiosudest.ro

Beneficiarii sunt obligați să utilizeze, pentru toate materialele de comunicare și vizibilitate realizate în cadrul proiectelor finanțate prin PR SE 2021-2027, indicațiile tehnice din Manualul de Identitate Vizuală.

4 INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE

4.1. Data deschiderii apelului de proiecte

Data deschiderii apelului de proiecte este 08.08.2025.

4.2. Perioada de pregătire a proiectelor

Perioada minimă de pregătire a proiectelor este perioada cuprinsă între data publicării prezentului ghid pe site-ul programului www.regiosudest.ro și data lansării apelului de proiecte.

4.3. Perioada de depunere a proiectelor

4.3.1 Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte: 05.09.2025, ora 10.00.

4.3.2 Data și ora închiderii apelului de proiecte: 05.03.2026, ora 16.00,

durata de depunere va fi de 6 luni de la deschiderea apelului de proiecte

Modalitatea de depunere a proiectelor

În cadrul prezentului apel de cereri de proiecte, cererile de finanțare se vor depune prin aplicația electronică MySMIS2021 doar în intervalul menționat la secțiunea 4.3 a prezentului ghid. Data depunerii cererii de finanțare este considerată data transmiterii aplicației prin sistemul electronic MySMIS2021. Cererile de finanțare se vor transmite sub semnătura electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, a reprezentantului legal al solicitantului sau a persoanei împuternicite de către acesta, dacă este cazul.

Documentele anexate la cererea de finanțare vor fi încărcate în copie format pdf. sub semnătura electronică extinsă certificată a reprezentantului legal al solicitantului/persoanei împuternicite, după caz. Documentele anexate vor fi scanate integral, denumite corespunzător, ușor de identificat și lizibile. Un potențial beneficiar poate depune mai multe cereri de finanțare.

Prezentul document nu se substituie legislației naționale, fiind numai un îndrumar elaborat de către AM, cu scopul de a sprijini potențialii solicitanți de finanțare să acceseze fonduri nerambursabile, prin intermediul Programului Regional Sud-Est 2021-2027.

Redepunerea proiectelor

În cadrul acestui apel, proiectele respinse sau retrase în cadrul oricărei etape de evaluare/selecție/contractare pot fi redepute atâta timp cât se menține apelul de proiecte deschis.

Toate proiectele redepute sunt considerate, din punct de vedere procedural, cereri de finanțare nou-depuse.

5 CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

Abordarea Dezvoltării Integrate

Conform Regulamentului (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului, Cap II, art 28 și art 29, abordarea teritorială se realizează în cadrul Strategiilor de Dezvoltare Teritorială (ST) pentru proiectele strategice de dezvoltare teritorială cu caracter integrat, precum și pe justificări bazate pe dovezi în ceea ce privește oportunitatea și rolul investiției în ansamblul dezvoltării.

Strategia de Dezvoltare a Județului (având ca orizont de timp cel puțin anul 2027) constituie cadrul pentru identificarea proiectelor individuale de dezvoltare localizate în zona rurală, potențial finanțabile în cadrul Programului Regional Sud-Est 2021-2027 (PR SE).

În cazul PR SE 2021-2027, finanțarea proiectelor în zonele rurale va avea în vedere includerea acestora în cadrul unor strategii de dezvoltare elaborate la nivel județean, care abordează provocările în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și al securității (conform Regulamentului UE nr.1058/ 2021, art. 3, alin e-ii).

Strategia de Dezvoltare a Județului va trebui să includă un capitol/anexă care descrie mecanismul de guvernare al dezvoltării teritoriale, conform art. 29 din Regulamentul (UE) 2021/1060, alin.(1):

(1) *Strategiile teritoriale implementate în temeiul articolului 28 litera (a) sau (c) conțin următoarele elemente:*

(a) *zona geografică vizată de strategie;*

(b) *o analiză a nevoilor de dezvoltare și a potențialului zonei, inclusiv a interconexiunilor economice, sociale și de mediu;*

(c) *o descriere a unei abordări integrate care răspunde nevoilor de dezvoltare identificate și*

(d) *o descriere a implicării partenerilor, în conformitate cu articolul 8, în pregătirea și implementarea strategiei.*

Acestea pot să conțină, de asemenea, o listă a operațiunilor care urmează să fie sprijinite.

Proiectele depuse la finanțare în cadrul apelului ce va fi deschis în cadrul Acțiunii 6.2 trebuie să se regăsească în lista cu proiectele prioritizate în cadrul SDJ, inclusiv în cazul parteneriatului și, pentru toate, solicitantul va prezenta modalitatea de asigurare a complementarității cu alte proiecte care contribuie dezvoltarea în zonele non-urbane.

Procesul de realizare/actualizare/implementare/monitorizare a documentelor strategice va implica un cadru partenerial real, cu actorii interesați și relevanți de la nivel teritorial, în vederea asigurării

principiilor de consultare și transparență decizională, urmărindu-se respectarea prevederilor art. 8 din Regulamentul UE 1060/2021 de stabilire a dispozițiilor comune.

Astfel, pentru a accesa fondurile alocate în cadrul PR SE, Acțiunea 6.2, este necesar să se înființeze Structura Partenerială, conform unei proceduri specifice, care să fie aprobată prin decizie / ordin intern emis de reprezentantul legal. Procedura va include modalitatea de înființare și funcționare a structurii parteneriale. În cadrul Regulamentului de organizare și funcționare a Structurii Parteneriale, este necesară includerea unor atribuții care să vizeze aprobarea unei Metodologii de priorizare a proiectelor la nivelul SDJ.

Proiectele finanțate se realizează în baza strategiilor de dezvoltare teritorială:

- complementare cu alte tipuri de investiții și surse de finanțare;
- abordează sectoare multiple în cadrul unui proiect integrat (economic, social, de mediu etc.);
- au ca scop dezvoltarea comunității prin implicarea actorilor interesați, în fazele de dezvoltare și implementare;
- se corelează cu documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism aprobate.

Proiectele vor fi selectate de structura partenerială locală, care va avea și atribuții de monitorizare a implementării strategiei.

Verificarea admisibilității SDJ va viza cel puțin:

- respectarea prevederilor art. 29 din Regulamentul UE 2021/1060, respectiv dacă strategia de dezvoltare teritorială conține următoarele elemente:
 - zona geografică vizată de strategie;
 - o analiză a nevoilor de dezvoltare și a potențialului zonei, inclusiv a interconexiunilor economice, sociale și de mediu;
 - o descriere a unei abordări integrate care răspunde nevoilor de dezvoltare identificate și potențialului zonei;
 - o descriere a implicării partenerilor, în conformitate cu articolul 8, în pregătirea și implementarea strategiei;
 - o descriere a implicării partenerilor relevanți de la nivel teritorial, în pregătirea și implementarea strategiei.
- respectarea prevederilor art. 11 din Regulamentul (UE) nr. 1058/2021, respectiv:
 - dacă strategiile de dezvoltare teritorială răspund provocărilor economice, de mediu, climatice, demografice și sociale cu care se confruntă zona acoperită de strategie
 - în cadrul strategiei se tratează tranziția către o economie neutră din punct de vedere climatic până în 2050 și exploatarea potențialului tehnologiilor digitale în scopuri de inovare;
- derularea procedurii privind evaluarea strategică de mediu;
- derularea procesului de consultare publică;
- mecanismele de monitorizare și evaluare a implementării strategiei.

Solicitanții vor anexa SDJ la prima cerere de finanțare depusă în apelul de proiecte din prezentul ghid. AM se asigură printr-o metodologie proprie că SDJ va fi aliniat cerințelor din art. 29 al RDC la depunerea primului proiect de către un UAT pe obiectivul specific vizat de alocările pentru dezvoltare urbană durabilă.

Notă! Pentru întocmirea cererilor de finanțare, este necesar ca solicitanții să aibă în vedere faptul că respectarea legislației naționale aplicabile în vigoare este obligatorie, indiferent de domeniul abordat (achiziții publice, egalitate de șanse și tratament egal, dezvoltare durabilă, construcții, etc.).

5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor

Condițiile de eligibilitate trebuie respectate de către solicitant începând cu data depunerii cererii de finanțare precum și pe tot parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, în perioada de implementare, precum și pe perioada de durabilitate a contractelor de finanțare, în condițiile stipulate de acestea.

Pentru aplicarea și obținerea finanțării în cadrul PR SE 2021-2027, solicitantul, proiectul trebuie să respecte toate criteriile de eligibilitate mai jos menționate.

În cadrul subsecțiunilor următoare sunt prezentate criteriile de eligibilitate și selecție aplicabile prezentului apel de proiecte.

- **Forma de constituire a solicitantului**

- a) Unitate administrativ-teritorială definită conform OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare și a Legii administrației publice locale nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare (unități administrativ teritoriale județene și/sau unități administrativ teritoriale comune);
- b) Parteneriate între unitățile administrativ-teritoriale de la punctul a);
- c) Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI), astfel cum sunt definite la art. 5 lit. i) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care au în componență cel puțin o unitate administrativ-teritorială non-urbană/ municipiu reședință de județ/municipiu/oraș;
- d) Parteneriatele dintre Unitățile Administrativ-Teritoriale de la punctul a) și actori relevanți (instituții publice locale) din zona rurală sau Asociații de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) din Regiunea de Dezvoltare Sud-Est, stabilite pe baza acordului de parteneriat încheiat conform prevederilor capitolului VIII - Proiecte implementate în parteneriat din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă;
- e) Unitățile de cult sau parteneriate ale acestora cu Unitățile Administrativ-Teritoriale județene și/sau Unitățile Administrativ-Teritoriale Comune pentru acțiunea care vizează *Conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și istoric din zone non urbane*.
- f) Parteneriate între UAT-urile eligibile și asociații/fundații/unități de cult, pentru derularea exclusivă a două categorii de acțiuni, categoriile D) și E), care sunt acțiuni care vizează dezvoltarea economică, integrarea și inovarea socială și activități de animare și conștientizare în teritoriu și de cooperare transfrontalieră și transnațională
- g) Parteneriate încheiate între UAT Județ, în calitate de lider de parteneriat și Organizațiile de Management al Destinațiilor Turistice.

*prin solicitant eligibil se înțelege și parteneriate între solicitanți eligibili, așa cum sunt aceștia prezentați la punctele a) și c) .

5.1.1 Cerințe privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

Criteriile de eligibilitate ale solicitantului se aplică și partenerului, după cum este indicat în cadrul acestui capitol. Nu există restricții cu privire la numărul partenerilor. Liderul parteneriatului se va indica clar în toate documentele aferente proiectului. În scopul constituirii parteneriatelor se încheie un Acord de Parteneriat.

Acordul de Parteneriat va stabili modalitatea de participare la cofinanțarea proiectului, atât pentru cheltuielile eligibile, cât și pentru cele neeligibile, modalitatea de cooperare între parteneri, atât în timpul cât și ulterior implementării proiectului, pe durata operării obiectivului de investiție. Partenerii vor respecta întru totul legislația specifică și cea generală, inclusiv pe cea în domeniul achizițiilor publice, a protecției mediului, egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

- **Solicitantul/Membrii parteneriatului, precum și reprezentanții legali ai acestora, care își exercită atribuțiile de drept, îndeplinesc, condițiile de eligibilitate, respectiv nu se încadrează în situațiile de excludere prezentate în Declarația unică.**

Pentru completarea cererii de finanțare se va utiliza Declarația unică, în care sunt detaliate situațiile în care solicitantul și/sau reprezentantul legal, inclusiv liderul de parteneriat și partenerii și/sau reprezentantul reprezentanții său legali, dacă este cazul, nu trebuie să se regăsească pentru a fi beneficiarul finanțării.

- **Drepturi reale asupra infrastructurii, la data depunerii cererii de finanțare, precum și pe o perioadă de minim 5 ani de la data plății finale, pentru care poate fi acordat dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, în conformitate cu legislația în vigoare**

Solicitantul la finanțare trebuie să demonstreze existența dreptului real invocat asupra imobilului pe care se propune a se realiza investiția în cadrul cererii de finanțare, conform legislației în vigoare¹. Prin imobil obiect al proiectului se înțelege terenul și clădirea ce fac obiectul proiectului.

Se acceptă înscrierea provizorie în cartea funciară doar a dreptului de proprietate, cu condiția depunerii până la etapa de contractare a unui extras de carte funciară cu înscrierea definitivă a dreptului de proprietate, asupra imobilului. Nu se acceptă înscrierea provizorie a celorlalte drepturi reale.

În cazul dreptului de administrare, se face referire la dreptul de administrare, ca drept real, aferent:

- proprietății publice, prevăzut de art. 866 din Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- proprietății private a UAT în baza art 362 din Codul Administrativ.

În extrasul de carte funciară trebuie înscris dreptul de administrare.

Pentru proiectele de investiții publice pentru care este necesară obținerea autorizației de construire, solicitantul are obligația, în condițiile și la termenele din Ghidul solicitantului, în etapa de contractare, respectiv nu mai târziu de semnarea contractului de finanțare, de a face dovada unui drept real. În

¹ în conformitate cu prevederile Legii nr. 50/1991, privind autorizarea executării lucrărilor de construcții republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței de Urgență nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul Administrativ, ale Legii nr. 287/2009 din 17 iulie 2009 -Codul Civil, republicat, cu modificările și completările ulterioare și cu prevederile OUG 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027

situația în care, în etapa de contractare, beneficiarul nu demonstrează că este titularul dreptului real solicitat de ghid, cererea de finanțare poate fi respinsă.

Este obligatorie menținerea dreptului real asupra imobilului pe toată perioada de durabilitate a investiției, respectiv perioada de menținere obligatorie a investiției după finalizarea implementării proiectului (minim 5 ani de la efectuarea plății finale).

Prin perioada de implementare a proiectului se înțelege perioada în care se finalizează toate activitățile aferente proiectului.

Solicitantul deține dreptul de execuție a lucrărilor de construcții asupra imobilului ce face obiectul proiectului, conform legislației în vigoare.

Notă! Pentru proiectele de investiții, bunurile imobile care fac obiectul cererii de finanțare trebuie să îndeplinească, în mod cumulativ, nu mai târziu de semnarea contractului de finanțare, după caz, următoarele condiții:

- a. să fie libere de orice sarcini sau interdicții incompatibile cu realizarea activităților proiectului;
- b. să nu facă obiectul unor garanții, cesionări și nici a unei alte forme de sarcini care ar putea afecta dreptul invocat;
- c. să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești;
- d. să nu facă obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

Pentru elementele de mai sus, nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare, acele limite ale dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului (de ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul etc).

Fiecare caz în parte va fi analizat la nivelul AM PR SE. Garanțiile reale asupra imobilelor (ex. ipoteca etc.) sunt considerate incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul PR Sud-Est 2021-2027.

În accepțiunea AM PR SE nu este considerată sarcină dreptul de administrare înscris în cartea funciară și care nu afectează condițiile de implementare.

De asemenea, în perioada de implementare și în perioada în care se asigură caracterul durabil al proiectului, nu vor conduce la rezilierea contractului de finanțare acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului, asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare.

Proiectul devine neeligibil dacă intervine o hotărâre judecătorească definitivă (ce afectează dreptul asupra imobilului) până la finalizarea perioadei de durabilitate.

- **Solicitantul/partenerii dovedește/dovedesc că poate/pot să asigure caracterul durabil al investiției în conformitate cu art. 65 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021**

Perioada pentru care este conferit dreptul asupra imobilului obiect al proiectului solicitanților eligibili și/sau partenerilor acestora trebuie să fie acoperitoare pentru durată menționată la articolul 65 din RDC în vederea asigurării caracterului durabil al investiției, respectiv o perioadă de 5 ani de la efectuarea de către AM a plății finale către beneficiar. Această perioadă se va calcula estimativ, luându-se în considerare perioada derulării procesului de evaluare, selecție și contractare, perioada de implementare a proiectului și respectiv data efectuării plății finale, la care se adaugă perioada de 5 ani anterior menționată.

Solicitantul, în cazul în care va primi finanțare din PR SE 2021-2027, pentru investiții în infrastructură, trebuie ca în perioada de durabilitate:

- să mențină investiția realizată (asigurând mentenanța și serviciile asociate necesare);
- să nu realizeze o modificare asupra calității date de dreptul real detinut asupra infrastructurii, decât în condițiile prevăzute în contractul de finanțare;
- să nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale investiției. Aceste elemente constituie clauze de reziliere a contractelor de finanțare.

Drepturile anterior menționate sunt acoperitoare pentru investiția propusă a fi realizată în conformitate cu datele din cadrul cererii de finanțare.

În vederea asigurării celor de mai sus, solicitantul va completa Declarația unică, prin care va declara că:

- **Solicitantul are capacitatea financiară de a asigura**

- contribuția proprie la valoarea eligibilă a proiectului (minim 2%);
- finanțarea cheltuielilor neeligibile ale proiectului (inclusiv costurile conexe), unde este cazul;
- resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării ulterioare a cheltuielilor eligibile;
- resursele financiare necesare asigurării costurilor de funcționare și întreținere a investiției și serviciile asociate necesare, în vederea asigurării sustenabilității financiare a acesteia, pe perioada de durabilitate a contractului de finanțare.

Solicitantul se angajează prin *Declarația unică* să asigure contribuția proprie la valoarea cheltuielilor eligibile, precum și acoperirea cheltuielilor neeligibile ale proiectului.

În etapa de contractare solicitantul va transmite Hotărârea de aprobare a proiectului (Model C). Se va transmite hotărârea fiecărui partener de a participa la asigurarea finanțării proiectului, cu indicarea sumelor cu care participă la acoperirea fiecărei categorii de cheltuieli. În cazul în care unul dintre parteneri nu are contribuție financiară în proiect, nu este necesară depunerea unei hotărâri în acest sens. Prin Acordul de Parteneriat se va stabili cota parte cu care va participa fiecare partener la asigurarea contribuției proprii a solicitantului.

5.1.2 Categoriile de solicitanți eligibili

Solicitantul eligibil, în sensul prezentului ghid, reprezintă entitatea care îndeplinește cumulativ criteriile enumerate și prezentate în cadrul prezentei secțiuni.

- a) Unitate administrativ-teritorială definită conform OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare și a Legii administrației publice locale nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare (unități administrativ teritoriale județene și/sau unități administrativ teritoriale comune);
- b) Parteneriate între unitățile administrativ-teritoriale de la punctul a);
- c) Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI), astfel cum sunt definite la art. 5 lit. i) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care au în componență cel puțin o unitate administrativ-teritorială non-urbană/ municipiu reședință de județ/municipiu/oraș;
- d) Parteneriatele dintre Unitățile Administrativ-Teritoriale de la punctul a) și actori relevanți (instituții publice locale) din zona rurală sau Asociații de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) din Regiunea de Dezvoltare Sud-Est, stabilite pe baza acordului de parteneriat încheiat conform prevederilor capitolului VIII - Proiecte

implementate în parteneriat din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă;

- e) Unitățile de cult sau parteneriate ale acestora cu Unitățile Administrativ-Teritoriale județene și/sau Unitățile Administrativ-Teritoriale Comune pentru acțiunea care vizează Conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și istoric din zone non urbane.
- f) Parteneriate între UAT-urile eligibile și asociații/fundații/unitati de cult, pentru derularea exclusivă a doua categorii de acțiuni, categoriile D) și E), care sunt acțiuni care vizează dezvoltarea economică, integrarea și inovarea socială și activități de animare și conștientizare în teritoriu și de cooperare transfrontalieră și transnațională
- g) Parteneriate încheiate între UAT Județ, în calitate de lider de parteneriat și Organizațiile de Management al Destinațiilor Turistice.

*prin solicitant eligibil se înțelege și parteneriate între solicitanții eligibili, așa cum sunt aceștia prezentați la punctele a) și c).

Proiectele de dezvoltare turistică a zonelor non-urbane vor fi identificate și definite la nivelul Strategiilor de Dezvoltare Județene prin analiză detaliată a nevoilor, maparea zonei (inclusiv detalierea serviciilor publice și infrastructurii existente) și descrierea consultării publice și implicarea comunităților locale pe parcursul procedurii de identificare/elaborare/implementare a proiectelor.

Se va avea în vedere, în mod obligatoriu, faptul că comunele cu care se încheie parteneriate pentru depunerea și implementarea în comun a proiectelor, trebuie să fie făcut parte din zona de studiu comună a Strategiei de Dezvoltare Județeană aferente UAT Județ.

5.1.3 Categoriile de parteneri eligibili

- a) Parteneriate între unitățile administrativ-teritoriale de la secțiunea 5.1.2;
- b) Parteneriatele dintre Unitățile Administrativ-Teritoriale de la punctul a) și actori relevanți (instituții publice locale) din zona rurală sau Asociații de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) din Regiunea de Dezvoltare Sud-Est, stabilite pe baza acordului de parteneriat încheiat conform prevederilor capitolului VIII - Proiecte implementate în parteneriat din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă.
- c) Parteneriate ale Unităților de cult cu Unitățile Administrativ-Teritoriale județene și/sau Unitățile Administrativ-Teritoriale comune pentru acțiunea care vizează *Conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și istoric din zone non urbane*.
- d) Parteneriate între UAT-urile eligibile și asociații/fundații/unitati de cult, pentru derularea exclusivă a doua categorii de acțiuni, categoriile D) și E), care sunt acțiuni care vizează dezvoltarea economică, integrarea și inovarea socială și activități de animare și conștientizare în teritoriu și de cooperare transfrontalieră și transnațională.

- e) Parteneriate încheiate între UAT Județ în calitate de lider de parteneriat și Organizațiile de Management al Destinațiilor Turistice.

În cadrul parteneriatelor, Unitățile administrativ-teritoriale trebuie să dețină calitatea de lider de parteneriat.

5.1.4 Reguli și cerințe privind parteneriatul

Partenerii vor respecta întru totul legislația specifică și cea generală, inclusiv pe cea în domeniul achizițiilor publice, a protecției mediului, egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat se va anexa în mod obligatoriu acordul privind implementarea proiectului în parteneriat, încheiat între parteneri, care va prezenta elementele de conținut minime din OUG nr. 133/2021 (inclusiv hotărârile de aprobare a acestuia). În cadrul acestuia vor fi identificate rolurile și responsabilitățile tuturor părților implicate, contribuția financiară proprie a fiecărei părți la bugetul proiectului. Se va vedea modelul Acordului de parteneriat anexat la ghid – Anexa 3 la prezentul ghid.

Membrii Parteneriatului trebuie să respecte criteriile de eligibilitate și selecție pe tot parcursul procesului. Criteriile de eligibilitate ale solicitantului se aplică fiecărui partener din cadrul acordului de parteneriat, după cum este indicat în cadrul secțiunilor din prezentul ghid.

Acordul de Parteneriat va stabili modalitatea de participare la cofinanțarea proiectului, atât pentru cheltuielile eligibile, cât și pentru cele neeligibile, modalitatea de cooperare între parteneri atât în timpul, cât și ulterior implementării proiectului, pe durata operării obiectivului de investiție.

În cazul unui parteneriat cu asociații și fundații constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare, acordul de parteneriat încheiat în scopul implementării proiectului va fi anexat la Cererea de finanțare, însoțit de dovada selectării transparente a partenerului, precum și de documentele ce dovedesc eligibilitatea partenerului. În cazul parteneriatelor între entitățile de drept public și cele de drept privat, liderul parteneriatului va fi entitatea de drept public.

Entitățile de drept public vor stabili parteneriatele cu entitățile de drept privat numai prin aplicarea unei proceduri de selecție a acestora, care respectă, cel puțin, principiile transparenței, tratamentului legal, nediscriminării și utilizării eficiente a fondurilor publice, în conformitate cu prevederile OUG nr.133/2021. Se vor respecta:

- OUG 133/2021, privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă;
- Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă.

Notă! Organizațiile de management al destinațiilor turistice (OMD) trebuie să fie avizate de către Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului conform Ordinului nr. 626/2023 pentru modificarea și completarea Procedurii de avizare a organizațiilor de management al destinației, aprobată prin Ordinul ministrului antreprenoriatului și turismului nr. 1.293/2022 și să se identifice în lista actualizată a OMD-urilor avizate de Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului.

5.2. Eligibilitatea activităților

5.2.1 Cerințe generale privind eligibilitatea activităților

Activitățile proiectelor, în mod individual sau în mod integrat cu alte subactivități/activități din cadrul proiectului sau din proiecte complementare trebuie să conducă la atingerea Obiectivului specific 5.2. În situația în care nu este argumentată/justificată/evidențiată modalitatea în care subactivitățile/activitățile individuale contribuie la atingerea OS 5.2 acestea pot fi considerate neeligibile.

Proiectele de dezvoltare turistică a zonelor non-urbane vor fi identificate și definite la nivelul Strategiilor de Dezvoltare Județene prin analiza detaliată a nevoilor, maparea zonei (inclusiv detalierea serviciilor publice și infrastructurii existente) și descrierea consultării publice și implicarea comunităților locale pe parcursul procedurii de identificare/elaborare/implementare a proiectelor, **încadrându-se în 2 categorii de proiecte:**

- proiecte care vizează infrastructura publică de turism;
- proiecte care vizează patrimoniul cultural/ patrimoniul turistic.

Activitățile proiectelor, în mod individual sau în mod integrat cu alte subactivități/activități din cadrul proiectului sau din proiecte complementare, trebuie să conducă la atingerea Obiectivului Specific (OS) 5.2. În situația în care nu este argumentată/justificată/evidențiată modalitatea în care subactivitățile/activitățile individuale contribuie la atingerea OS 5.2 acestea pot fi considerate neeligibile.

Atenție!

- a) Neeligibilitatea unei activități în cadrul apelului aferent Acțiunii 6.2 nu conduce la neeligibilitatea cererii de finanțare, ci doar la neeligibilitatea cheltuielilor.
- b) Cu toate acestea, în cazul în care investițiile propuse în cadrul cererii de finanțare nu răspund obiectivului Acțiunii 6.2, nu prevăd activități eligibile detaliate în cadrul Ghidului specific, la capitolul 5.2.2 Activități eligibile și nu respectă cerințele minime pentru activitatea de bază prevăzută la capitolul 5.2.3 Activitatea de bază, proiectul se va respinge de la finanțare.
- c) În conformitate cu prevederile art. 4, alineatul 7, litera c) din OUG nr. 23/2023, solicitantul de finanțare are obligația de a asigura termene realiste pentru realizarea activităților, cu încadrarea în durata maximă de implementare a proiectului.

5.2.2 Activități eligibile

Activitățile principale:

- A. **Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zonele non-urbane cu potențial turistic valoros, inclusiv proiecte inovative, de diversificare a serviciilor și activităților oferite turiștilor, în scopul creșterii accesibilității obiectivelor turistice:**
 - a) amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică, precum și crearea/ modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică;
 - b) crearea de facilități pentru sprijinirea biodiversității din mediul urban;
 - c) construirea de piste pentru cicloturism;
 - d) construirea/modernizarea locurilor de recreere și popas, punctelor (foișoarelor) de observare / filmare / fotografiere; puncte de informare turistică;

- e) revitalizarea spațiului public prin implementarea de soluții urbanistice și tehnice, integrate și adecvate, prin lucrări de întreținere, dotare sau după caz, reabilitare a mobilierului urban degradat (bănci, coșuri de gunoi, toalete ecologice, suport parcare biciclete, împrejmuire etc),
- f) realizarea de sisteme de irigații inteligente asupra spațiilor verzi amenajate prin proiect;
- g) crearea de facilități pentru recreere/agrement pe terenurile amenajate (ex. zone speciale pentru sport, locuri de joacă pentru copii, amfiteatre în aer liber, scene, etc.);
- h) activități de marketing și promovare turistică a zonei, inclusiv servicii de digitalizare.

Intervențiile care vizează infrastructura turistică vor urmări sustenabilitatea de mediu prin design, integrând de la început aceste considerente. Pot fi finanțate proiecte inovative de diversificare a serviciilor și activităților oferite turiștilor cu scopul creșterii accesibilității obiectivelor.

Notă!

Activitățile aferente punctelor f) g), h) trebuie să fie realizate împreună cu alte măsuri de intervenție în cadrul proiectului.

Pentru tipul de activitate g) se recomandă ca investiția să se realizeze în cadrul spațiilor verzi, definite în conformitate cu legislația în vigoare. În caz contrar, solicitantul va justifica faptul că investiția respectivă nu intră sub incidența ajutorului de stat.

B. Dezvoltarea și punerea în valoare a stațiunilor turistice, balneare și balneoclimaterice din zonele non-urbane, prin dezvoltarea infrastructurii turistice specifice și dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de utilitate publică aferentă

Activitățile de bază orientative în cadrul proiectului implementat în stațiuni turistice, balneare, climatice și balneo-climatice, sunt cele prezentate la punctul A la care se adaugă:

- a. Dezvoltarea rețelelor de captare și / sau transport a izvoarelor cu potențial terapeutic (ape minerale, lacuri și nămoluri terapeutice, gaze terapeutice, factorii sanogeni de la nivelul grotelor și salinelor),
- b. Crearea/reabilitarea traseelor marcate pentru cură pe teren, a facilităților de utilizare a izvoarelor minerale.

Implementarea proiectelor care intră în categoria B de intervenție se va realiza doar în localitățile din mediul rural care au statut de stațiune turistică definite conform legii HG 852 din 2008, pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice, cu modificările și completările ulterioare și/sau statut de stațiune balneară, climatică și balneoclimatică în conformitate cu prevederile OG nr. 109/2000, respectiv HG 852/2008 privind stațiunile balneare, climatice și balneoclimatice, cu modificările și completările ulterioare.

Localitatea/părți din localitatea de implementare va trebui să-și păstreze statutul de stațiune turistică conform prevederilor HG 852/2008, cu modificările și completările ulterioare și/sau statutul de stațiune turistică balneară, climatică sau balneoclimatică, conform prevederilor OG 109/2000, respectiv HG 377/2020 privind stațiunile balneare, climatice și balneoclimatice, cu modificările și completările ulterioare, avut la momentul semnării contractului de finanțare pe toată perioada de implementare și de durabilitate a contractului semnat.

C. Activitățile aferente obiectivelor de patrimoniu cultural /patrimoniul istoric

- a) lucrări de restaurare/consolidare/protecție/conservare/dotare, în vederea punerii în valoare a monumentelor istorice și a patrimoniului cultural, precum și lucrări de asigurare și îmbunătățire

- a eficienței energetice în funcție de potențialul de reducere a consumului, respectiv reducerea emisiilor de carbon, inclusiv lucrări de consolidare structurală a acestora în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate;
- b) dotări interioare (instalații, echipamente și dotări pentru asigurarea condițiilor de climatizare, siguranță la foc, antiefracție);
 - c) modernizarea / reabilitarea / extinderea / dotarea clădirilor cu funcții culturale, biblioteci, muzee, teatre;
 - d) lucrări de restaurare, consolidare, protecție și conservare a clădirilor cu funcții culturale, spre exemplu centre culturale, precum și lucrări de asigurare și îmbunătățire a eficienței energetice în funcție de potențialul de reducere a consumului, respectiv reducerea emisiilor de carbon, inclusiv lucrări de consolidare structurală a acestora în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate;
 - e) lucrări de restaurare și remodelarea plasticii fațadelor în sensul punerii în valoare a patrimoniului cultural și istoric;
 - f) dotări pentru funcționarea, expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil;
 - g) activități de marketing și promovare turistică a obiectivului restaurat, inclusiv de informare publică cu privire a intenția de a implementa proiectul;
 - h) amenajări exterioare pe amplasament (spații verzi, împrejurimi, alei pietonale, amenajări peisagistice), iluminat arhitectural;
 - i) digitalizarea obiectivului de patrimoniu în cadrul proiectului (ex: tururi virtuale, scanarea obiectivelor de patrimoniu mobile și imobile, crearea / utilizarea de aplicații pentru dispozitive mobile pentru vizitarea obiectivului, etc)

Notă!

În ceea ce privește activitatea de digitalizare a obiectivului obiect al proiectului propus spre finanțare aceasta este obligatorie a se realiza prin proiect, la finalul implementării proiectului.

În cazul în care sunt necesare doar lucrări de restaurare/consolidare/punere în valoare pentru o parte a unei clădiri monument istoric, restul monumentului fiind în stare bună de conservare/ restaurat, beneficiarul trebuie să se asigure că, la finalizarea proiectului, întreg obiectivul/ monumentul este funcțional în integralitatea sa și redat circuitului public.

În conformitate cu art. 23, alin. (1) din Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de către Ministerul Culturii și Cultelor sau, după caz, de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor.

De asemenea, conform Recomandării UE 2021/1970, instituțiile de conservare a patrimoniului cultural sunt încurajate să își pună la dispoziție bunurile digitalizate prin intermediul Spațiului european de date pentru Patrimoniul Cultural și turism și, astfel, să contribuie la spațiul datelor, în conformitate cu standardele și cadrele menționate și cu obiectivele orientative prevăzute în anexele I și II la Recomandare (art.16 din Rec UE 2021/1970).

Acolo unde este tehnic posibil și nu se afectează caracterul și valoarea culturală prin lucrările ce se vor realiza, se recomandă implementarea unor măsuri ce conduc la creșterea performanței energetice, precum: lucrări de reabilitare/ modernizare a instalațiilor de iluminat în clădiri (iluminat inteligent), sisteme de management energetic integrat pentru clădiri și altele asemenea.

D. Activități ce țin de promovarea dezvoltării economice, integrarea și inovarea socială în conexiune cu infrastructura care face obiectul cererii de finanțare :

- activități de promovare a diversității culturale și de facilitare a accesului la cultură,
- activități care vizează modele inovatoare de implicare a comunității sau inovare socială,
- activități vizând incluziunea comunităților defavorizate și, după caz, ocuparea forței de muncă a persoanelor din medii vulnerabile,
- activități de implicare a comunității locale și a altor părți interesate relevante – de ex. ONG active în zonă - într-o manieră participativă

Activitățile propuse trebuie să urmărească incluziunea socială și / sau inovarea socială, în legătură cu obiectivul / situl de patrimoniu vizat de intervenție.

E. Activități de creștere a capacității administrative (inclusiv de cooperare internațională) care pot include:

- Activități de consultanță în planificare care să identifice nevoile specifice și posibilitățile de valorificare a activelor de patrimoniu existente pentru îmbunătățirea vieții comunității, ca parte a proiectelor promovate și în corelare strategiile de dezvoltare locală și regională;
- Activități de instruire/formare pentru animarea și conștientizarea populației privind necesitatea protejării și valorificării patrimoniului cultural (de ex. campanii de conștientizare, întâlniri cu grupuri de actori locali, etc.);
- Activități de cooperare internațională - sunt eligibile: organizarea de study-visit (deplasări, realizarea de materiale de prezentare, înregistrări audio-video, servicii de traducere /translație, alte costuri absolut necesare implementării activităților menționate) etc. – pentru echipa de implementare a proiectului și factori decizionali din partea beneficiarilor/partenerilor. Solicitantul de finanțare va prezenta o scurtă descriere a activităților de cooperare cu entități (organizații publice sau private) din Uniunea Europeană, a principalelor teme de interes în legătură cu obiectivul principal al proiectului. Entitățile la care se vor realiza activitățile de study-visit trebuie să aibă competențe în domeniul politicii de dezvoltare a turismului, nivelul acestora fiind similar sau superior și să aibă experiență în implementarea de politici/ proiecte în domeniu (de exemplu, o unitate administrativ -teritorială realizează un study-visit la o unitate administrativ- teritorială de același nivel, sau la un nivel teritorial superior).

Nu sunt eligibile activitățile de realizare de studii, analize sau documentații tehnice.

Notă! Pentru a fi eligibile, proiectele propuse spre finanțare vor include obligatoriu activități vizând infrastructura și complementar acestora, activități de digitalizare, de promovare economică, socială (activități de tip D) sau de dezvoltare a capacității administrative (activități de tip E).

Referitor la fundamentarea costului pentru activitățile prevăzute la categoriile D și E mai sus menționate, plafoanele maxime eligibile admise sunt următoarele (cu detalieră cheltuielilor aferente activităților):

- Organizarea de evenimente de promovare/campanii de promovare/conștientizare – maxim 40.000 euro/eveniment/campanie;
- Organizare și derulare study-visit – maxim 20.000 euro;
- Salarizare experți pentru activitățile planificare/promovare/instruire etc – maxim 90 lei salariu brut/oră pentru un expert.

Notă! Un proiect va cuprinde obligatoriu:

- **activități din categoria A/B/C, după caz;**
- Și**
- **activități din categoriile D și/ sau E.**

Activități auxiliare care nu se pot finanța în mod individual, ci doar în mod integrat cu acțiunile principale de mai sus, sunt investiții necesare pentru a asigura funcționalitatea proiectului integrat (eligibile în limita a 10% din valoarea eligibilă a cheltuielilor aferente Cap. 1, Cap. 2, Cap. 4 și Cap. 5, punctul 5.1.1 din cadrul devizului general), detaliat după cum urmează:

În cazul intervențiilor de tipul A și B prezentate anterior, sunt eligibile următoarele activități auxiliare:

- modernizarea străzilor la principalele obiective turistice; aceste activități sunt eligibile numai în cazul în care se poate argumenta că valorificarea obiectivului turistic este afectată de infrastructura de acces deficitară; acest tip de investiții nu vor include construirea de străzi noi și/sau creșterea nr. locurilor de parcare/spațiilor de parcare, care ar putea avea ca rezultat creșterea traficului rutier;
- construirea/extinderea/modernizarea /reabilitarea sistemelor de supraveghere video prin instalare de sisteme de supraveghere video a spațiilor amenajate prin proiect și dotarea dispeceratelor aferente, cu respectarea prevederilor legale în vigoare;
- construirea/modernizare/extinderea sistemului de iluminat public în zona supusă intervenției prin proiect;
- instalare Wi-Fi în spații publice;
- relocarea și modernizarea rețelelor de utilități publice (apă, canalizare, electricitate, telefonie) care sunt amplasate în corpul terenului obiect al investiției

În cazul intervențiilor de tipul C, sunt eligibile următoarele activități auxiliare:

- realizarea/reabilitarea/modernizarea construcțiilor conexe (ex: centrală termică, spațiu tehnic, etc cu excepția spațiilor administrative), inclusiv utilitățile aferente acestora.

5.2.3 Activitatea de bază

În conformitate cu definiția menționată în secțiunea 1.3 la prezentul Ghid, acțiunile sprijinite în cadrul prezentului apel sunt cele menționate în secțiunea 5.2.2. Activități eligibile.

5.2.4 Activități neeligibile

Nu sunt eligibile:

- investițiile legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea sau arderea combustibililor fosili, exceptând:
 - (i) investițiile în înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază de combustibili fosili solizi, și anume cărbune, turbă, lignit, șisturi bituminoase, cu sisteme de încălzire cu ardere pe bază de gaz, în scopul:
 - de a optimiza sistemele de încălzire și răcire centralizată pentru a le aduce la stadiul de „sisteme eficiente de termoficare și răcire centralizată”, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 41 din Directiva 2012/27/UE;
 - de a optimiza centralele de producere combinată a energiei electrice și a energiei termice pentru a le aduce la stadiul de „cogenerare de înaltă eficiență”, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 34 din Directiva 2012/27/UE;
 - de a investi în cazane și sisteme de încălzire cu ardere pe bază de gaze naturale pentru locuințe și clădiri, care înlocuiesc instalațiile pe bază de cărbune, turbă, lignit sau șisturi bituminoase;
- construirea/extinderea/modernizarea/reabilitarea clădirilor/structurilor cu funcții comerciale sau de alimentație publică (terase, restaurante, etc);

- proiectele care vizează lucrări de construire a clădirilor cu funcții culturale, centre de informare turistică;
- construirea de străzi noi și/sau creșterea numărului locurilor de parcare/spațiilor de parcare, care ar putea avea ca rezultat creșterea traficului rutier;
- investițiile ce vor viza clădiri cu destinația de servicii sociale de tip rezidențial;
- investițiile care vizează sisteme complete de utilități publice (bazine de colectare, stații de epurare etc);
- extinderea unui monument istoric cuprins în Lista monumentelor istorice (proiectele care conțin acest gen de activitate vor fi respinse de la finanțare). Nu este considerată extindere a unui monument situația în care lucrările de intervenție asupra acestuia nu modifică gabaritul construcției și sunt realizate conform studiilor istorice și de specialitate, fotografii, planuri, etc. care pot dovedi situația inițială a monumentului istoric. De asemenea, nu este considerată extindere a unui monument istoric lucrările de intervenție asupra subsolului, podului și/sau a pivniței existente în situația inițială a monumentului istoric;
- investiții în funcțiuni de locuire și masă care se realizează în cadrul obiectivului de patrimoniu;
- restaurarea, consolidarea, protecția sau conservarea unei părți din imobil, ca urmare a compartimentării clădirii obiectiv de patrimoniu;
- proiectele care propun exclusiv activități de marketing și promovare turistică sau exclusiv activități auxiliare investiției de bază;
- restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea clădirilor cu funcții administrative și/sau publice în care se desfășoară/se vor desfășura activități în folosul comunității (de exemplu licee, primării, spitale, cămine culturale, clădiri în care se vor presta servicii publice către cetățeni, etc) indiferent de încadrarea acestora în Lista monumentelor istorice cu ordin de clasare al Ministrului Culturii
- reabilitarea/modernizarea/construirea căilor de acces către obiectivele de patrimoniu turistic/cultural, în cazul intervenției de tip C.;
- proiectele care intră sub incidența ajutorului de stat.

Nu sunt eligibile:

- proiectele care vizează crearea/modernizarea de parcuri de distracții, spa-uri, baze de tratamente, pârtii de ski, stadioane, centre de agrement multifuncționale, cluburi/baze sportive profesionale– investiții care intră sub incidența ajutorului de stat;
- proiectele care vizează doar dotare și /sau lucrări care nu se autorizează;
- proiecte care vizează monumente de for public (de ex statui) sau cimitire.

5.3 Eligibilitatea cheltuielilor

Condițiile cumulative de eligibilitate a unei cheltuieli sunt stabilite în acord cu art. 2 din HG nr. 873/2022. Cheltuielile trebuie:

- a) să respecte prevederile art. 63 și, după caz, ale art. 20 alin. (1) lit. b) și c) din Regulamentul (UE) 2021/1.060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize;
- b) să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sau cu prevederile legislației statului în care

acestea au fost emise ori de alte documente cu valoare probatorie echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția cheltuielilor prevăzute la art. 3 din HG 873/2002, precum și formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2002;

c) să fie însoțită de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția cheltuielilor prevăzute la art. 3 și 4, precum și a formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2002;

d) să fie în conformitate cu prevederile programului;

e) să fie în conformitate cu prevederile contractului;

f) să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;

g) să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și legislației naționale aplicabile;

h) să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1)

lit. a) pct. (i) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2002.

Notă! Orice cheltuieli efectuate după finalizarea etapei de implementare a proiectului sunt neeligibile. Conform art. 64 alin. (1) lit. (c) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, taxa pe valoarea adăugată („TVA”) nu este eligibilă pentru o contribuție din fonduri sub formă de granturi în cadrul prezentului apel, cu următoarele excepții:

- (i) pentru operațiunile al căror cost total este mai mic de 5.000.000,00 EUR (inclusiv TVA);
- (ii) pentru operațiunile al căror cost total este mai mare de 5.000.000,00 EUR (inclusiv TVA), în cazul în care TVA-ul nu se recuperează în temeiul legislației naționale privind TVA;

În aplicarea excepției prevăzute la art. 64 alin. (1) lit. (c) pct. (i) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cheltuiala cu taxa pe valoare adăugată este eligibilă dacă este aferentă unor cheltuieli eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate, în condițiile în care nu este finanțată și din alte fonduri publice. În aplicarea excepției prevăzute la art. 64 alin. (1) lit. (c) pct. (ii) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cheltuiala cu taxa pe valoare adăugată este eligibilă dacă este aferentă unor cheltuieli eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate din fondurile prevăzute în cadrul acestui apel, dacă este nerecuperabilă, potrivit legii.

Toate cheltuielile trebuie să fie justificate în contextul operațiunii și să respecte principiile bunei gestiuni financiare, în special în ceea ce privește economia și eficiența operațiunii.

În conformitate cu prevederile art. 4, alineatul 7, litera c) din OUG 23/2023 solicitantul de finanțare are obligația de a asigura fonduri suficiente și realiste în bugetul proiectului, cu încadrarea în limitele maxime prevăzute în ghid.

Notă! Încadrarea cheltuielilor pe categorii și subcategorii bugetare în sistemul informatic MySMIS2021 se va face în baza Matricei de corelare a bugetului proiectului cu devizul general al investiției (Modelu A la prezentul ghid).

5.3.1 Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor:

- Regulamentul (UE, EURATOM) nr. 2020/2093 al Consiliului din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021 – 2027, cu modificările și completările ulterioare.
- Regulamentul (UE, EURATOM) nr. 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a

Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012, cu modificările și completările ulterioare;

- Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021—2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene în perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

5.3.2 Categoriile și plafoane de cheltuieli eligibile

Condițiile cumulative de eligibilitate a cheltuielilor, respectiv categoriile și sub-categoriile de cheltuieli eligibile și neeligibile aplicabile acestui apel de proiecte sunt detaliate în cadrul Anexei 5a/5b - Lista de cheltuieli eligibile la prezentul ghid.

5.3.3 Categoriile de cheltuieli neeligibile

- categoriile de cheltuieli neeligibile menționate la art. 10 din Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021—2027 prin Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European Plus, Fondul de Coeziune și Fondul pentru o Tranziție Justă;
- cheltuielile prevăzute la art. 64 din Regulamentul (UE) 2021/1.060;
- cheltuielile aferente operațiunilor care fac obiectul uneia dintre situațiile prevăzute la art. 65 alin. (1) și (2) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, care afectează caracterul durabil al operațiunilor, devin neeligibile, proporțional cu perioada de neconformitate;
- cheltuielile efectuate în sprijinul relocării potrivit art. 66 din Regulamentul (UE) 2021/1.060;
- cheltuielile excluse de la finanțare potrivit art. 7 alin. (1), (4) și (5) din Regulamentul (UE) 2021/1.058;

- cheltuielile realizate în cadrul operațiunilor care intră sub incidența prevederilor art. 63 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu excepția situațiilor reglementate la art. 20 alin. (1) lit. b) din același regulament;
- cheltuielile cu achiziționarea autovehiculelor și a mijloacelor de transport, așa cum sunt ele clasificate în Subgrupa 2.3. „Mijloace de transport” din HG nr. 2139/2004,
- cheltuielile efectuate peste plafoanele specifice stabilite de autoritățile de management prin ghidul solicitantului, în aplicarea prevederilor art. 2 alin. (1) lit. f) din HG nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021—2027 prin Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European Plus, Fondul de Coeziune și Fondul pentru o Tranziție Justă;
- cheltuielile cu investiții privind instalarea/reabilitarea/modernizarea sistemelor de încălzire pe bază de combustibili fosili (de ex. cărbune, gaz) (și/sau înlocuirea cazanului din centrala termică proprie), cu excepția situațiilor prevăzute la art. 7, alin (1), litera h), punctul i) din Regulamentul (UE) nr. 2021/1058 și pe bază de biomasă;
- valoarea TVA aferenta cheltuielilor neeligibile și valoarea TVA deductibilă aferenta cheltuielilor eligibile;
- cheltuielile financiare, respectiv prime de asigurare, taxe, comisioane, rata și dobânzi aferente creditelor;
- contribuția în natură;
- amortizarea;
- cheltuielile cu leasingul, prevăzute la art. 7 din HG nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021—2027 prin Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European Plus, Fondul de Coeziune și Fondul pentru o Tranziție Justă;
- cheltuielile privind achiziția de dotări/echipamente/utilaje second-hand;
- amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și cheltuieli de arbitraj;
- materialele consumabile, conform reglementărilor contabile (materiale auxiliare, combustibili, piese de schimb, alte materiale consumabile), sau dotări din categoria obiectelor de inventar;
- costuri operaționale, de funcționare, de testare și întreținere a obiectivelor finanțate prin proiect;
- cheltuieli care nu corespund particularităților/obiectivelor/activităților sprijinite prin acțiunea 6.1;
- documentații tehnice ce obțin finanțare prin POAT (OG 156/2020 sau OG 88/2020);
- cheltuieli angajate și plătite înainte de 01.01.2021.

Notă! Orice cheltuială neeligibilă ce va apărea în timpul implementării proiectului va fi suportată de către solicitant.

5.3.4 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

În vederea simplificării procesului de verificare a cheltuielilor și în scopul diminuării sarcinii administrative asupra beneficiarilor și a AM PR SE, în aplicarea prevederilor Comunicării Comisiei 2021/C 200/01- orientări privind utilizarea opțiunilor simplificate în materie de costuri, AM PR SE va utiliza opțiunile de costuri simplificate, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2021/1060, art. 54, lit. (a) și cu OUG 23/2023, art.26, lit. (4).

Cheltuielile directe sunt acele cheltuieli efectuate strict pentru investiția propusă prin proiect și care, la finalul implementării proiectului se reflectă/transpun în obiectivul investițional propus prin proiect. Cheltuielile directe vor fi decontate în baza documentelor justificative.

Structura costurilor directe este cea prevăzută în structura bugetului din anexa 13 Macheta privind analiza și previziunea financiară.

Notă!

- Obținerea terenului – sunt eligibile cheltuieli cu cumpărarea de terenuri în limita a 10% din valoarea totală eligibilă a proiectului;
- Cheltuielile aferente activităților auxiliare, linia 4.7-Cheltuielile auxiliare privind investiția de bază, din bugetul proiectului- maximum 10 % din valoarea eligibilă a cheltuielilor aferente cap.1, cap.2, cap.4 (punctele 4.1 – 4.6) și cap. 5 (punctul 5.1.1) din bugetul cererii de finanțare;
- Cheltuielile aferente serviciilor (conform cap. 3 - Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică, subcap. 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.8 din Devizul General)- maxim 5% din valoarea eligibilă a capitolului 4;
- Cheltuieli care vizează activitățile de tip D și E-cap 8- Alte cheltuieli din bugetul proiectului, sunt eligibile în limita de maxim 10 % din cheltuielile eligibile directe liniile 1.2 + 1.3 + 1.4 + 2 + 3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.4 + 3.5 + 3.8 + 4 + 5.1.1;
- Cheltuielile diverse și neprevăzute în limita a 10% din valoarea cheltuielilor eligibile cuprinse la capitolele 1, 2 și 4 din bugetul proiectului (vor fi folosite în conformitate cu legislația în domeniul achizițiilor publice ce face referire la modificările contractuale apărute în timpul execuției; se consideră eligibile dacă sunt detaliate corespunzător prin documente justificative);
- Cheltuieli aferente marjei de buget (linia 7.1 din devizul general) - sunt eligibile în limita a 10% din valoarea eligibilă a liniilor (1.2 + 1.3 + 1.4 + 2 + 3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.5 + 3.8 + 4 + 5.1.1);
- Cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț (linia 7.2 din devizul general) - sunt eligibile în limita a 5 % din valoarea cheltuielilor eligibile cuprinse la capitolele 1, 2 și 4 din bugetul proiectului.

Modificarea devizului general, prin includerea liniilor aferente capitolului 7, se va face în conformitate cu prevederile art II din Hotărârea nr. 1116/2023.

Cheltuielile directe reprezintă baza pentru calcularea cheltuielilor indirecte.

Cheltuielile indirecte, prin opoziție cu cheltuielile directe, sunt toate acele cheltuieli care nu se încadrează în categoria cheltuielilor directe și care sprijină transversal implementarea proiectului, iar la finalul implementării, nu se reflectă în mod direct în obiectivul investițional.

Pentru calculul cheltuielilor indirecte se va avea în vedere aplicarea unei rate forfetare la cheltuielile directe eligibile, în conformitate cu art. 54, lit. (a) din Regulamentul (UE) 2021/1060. Astfel, în cadrul PR SE 2021-2027, costurile indirecte vor reprezenta maxim 5% din costurile directe eligibile.

Structura cheltuielilor indirecte este următoarea:

1. Consultanța (conform cap. 3 - Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică, subcap. 3.6 Organizarea procedurilor de achiziție, subcap. 3.7.1 - Managementul de proiect pentru obiectivul de investiții din Devizul General);
2. Salarii/sporuri salariale pentru UIP-urile constituite la nivelul beneficiarilor - cheltuieli cu salarii/indemnizații/majorări salariale, impozitele și contribuțiile aferente, cu personalul responsabil de operarea/administrarea proiectului;
3. Informare și publicitate (conform cap. 5 - Alte cheltuieli, subcap. 5.4 - Cheltuieli pentru informare și publicitate din Devizul General);

4. Auditul financiar (conform cap. 3 - Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică, subcap. subcap. 3.7.2 – Auditul financiar din Devizul General);
5. Cheltuielile administrative, care pot include următoarele categorii:
 - cheltuielile de deplasare și ședere pentru personalul care administrează proiectul (UIP);
 - cheltuielile cu serviciile externalizate de contabilitate, juridice, administrare IT etc. legate de gestionarea administrativă a proiectului;
 - cheltuielile de menținere a spațiilor de birouri, cum ar fi cele pentru chirie, leasing, taxe administrative, legate de gestionarea administrativă a proiectului;
 - cheltuieli cu utilități, electricitate, căldură, gaze și apă- canalizare ca servicii administrative conexe proiectului;
 - costurile poștale, de telefon, internet, curierat, cheltuielile cu papetărie, rechizite de birou și consumabile, legate de funcționarea administrativă a proiectului;
 - cheltuielile de asigurare a bunurilor, cu serviciile de pază și protecție, de curățenie a spațiilor utilizate pentru gestionarea administrativă a proiectului.

Cheltuielile indirecte nu fac obiectul controalelor de gestiune, nu se raportează și nu se transmit documente justificative privind efectuarea acestor cheltuieli. Rambursarea cheltuielilor în cadrul proiectelor se va efectua pe baza unei declarații pe propria răspundere privind gestiunea proiectului, semnată de reprezentantul legal al beneficiarului, prin care beneficiarul confirmă că toate cheltuielile declarate au fost plătite și sunt justificate prin facturi sau documente similare, că toate cheltuielile au fost înregistrate în contabilitate și că toate cerințele privind rezonabilitatea, legalitatea și regularitatea cheltuielilor efectuate pentru implementarea proiectului au fost respectate.

Formula de calcul a costurilor indirecte: $Co_{ind} = Co_{dir} * R_{forfetară}$ (maxim 5%)

Co_{ind} = costurile indirecte

Co_{dir} = costurile directe

$R_{forfetară}$ (%) = rata forfetară

Limitele procentuale prevăzute pentru anumite categorii de cheltuieli se aplică la valoarea cheltuielilor incluse în bugetul proiectului la data semnării contractului de finanțare.

În conformitate cu prevederile art. 9 (1) din HG 873/2002 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021—2027 prin Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European Plus, Fondul de Coeziune și Fondul pentru o Tranziție Justă, cheltuiala cu TVA este eligibilă pentru operațiunile al căror cost total este mai mic de 5 000 000 EUR (inclusiv TVA), dacă nu este finanțată și din alte fonduri publice.

În conformitate cu prevederile art. 9 (2) din HG 873/2002 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021—2027 prin Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European Plus, Fondul de Coeziune și Fondul pentru o Tranziție Justă, cheltuiala cu TVA este eligibilă pentru operațiunile al căror cost total este mai mare de 5 000 000 EUR (inclusiv TVA), dacă este nerecuperabilă, potrivit legii. Utilizarea opțiunilor simplificate în materie de costuri reprezintă o simplificare a modului de rambursare a cheltuielilor în relația AM PR SE - beneficiari și nu va exonera beneficiarii de respectarea obligațiilor legale în vigoare.

Instrucțiunile de aplicare a prevederilor art.9 alin. (1) și (2) din HG 873/2022 privind TVA au fost aprobate prin ordinul comun al ministrului investițiilor și proiectelor europene și al ministrului finanțelor nr. 4013/23.10.2023, respectiv nr. 5316/27.11.2023.

Cheltuielile indirecte nu fac obiectul controalelor de gestiune, nu se raportează și nu se transmit documente justificative privind efectuarea acestor costuri. Rambursarea cheltuielilor în cadrul proiectelor se va efectua pe baza unei declarații pe propria răspundere privind gestiunea proiectului, semnată de reprezentantul legal al beneficiarului, prin care se confirmă că toate cheltuielile declarate au fost plătite și sunt justificate prin facturi sau documente similare, că toate cheltuielile au fost înregistrate în contabilitate și că toate cerințele privind rezonabilitatea, legalitatea și regularitatea cheltuielilor efectuate pentru implementarea proiectului au fost respectate.

5.3.5 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare

Această secțiune nu se aplică prezentului apel.

5.3.6 Finanțare nelegată de costuri

Această secțiune nu se aplică prezentului apel.

5.4 Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect

Finanțarea nerambursabilă minimă: 100.000 euro

Finanțarea nerambursabilă maximă: 8.000.000 euro.

Cursul valutar la care se va calcula încadrarea în respectivele valori minime și maxime este cursul inforeuro din luna lansării ghidului specific.

Cursul respectiv se va utiliza inclusiv în etapa contractuală pentru calculul valorilor anterior menționate utilizat până la semnarea contractului de finanțare.

Notă! Criteriul cu privire la finanțarea minimă nerambursabilă a investiției nu se menține pe perioada de implementare și durabilitate a investiției.

În cazul în care finanțarea nerambursabilă a proiectului este inferioară finanțării minime stabilite prin ghidul solicitantului de finanțare, proiectul se respinge de la finanțare fără solicitare de clarificări.

În cazul în care finanțarea nerambursabilă a proiectului depășește finanțarea maximă nerambursabilă admisă prin prezentul ghid, cheltuielile aferente depășirii în cauză vor fi încadrate ca și cheltuieli neeligibile.

5.5 Quantumul cofinanțării acordate

- maximum 85% rata de cofinanțare din partea Uniunii Europene din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR);
- maximum 13% din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului reprezintă rata de cofinanțare din bugetul de stat (BS).

Pentru proiectele depuse în cadrul prezentului apel cofinanțarea din partea solicitantului este de minim 2 % din valoarea cheltuielilor eligibile.

Solicitantul va asigura contribuția proprie la valoarea cheltuielilor eligibile, acoperirea cheltuielilor neeligibile ale proiectului, precum și asigurarea altor sume necesare implementării proiectului.

5.6 Durata proiectului

Perioada de implementare a activităților proiectului nu depășește 31 decembrie 2029. Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării proiectului.

Perioada de implementare a proiectului nu include perioada legată de procesarea cererii de rambursare finale și efectuarea plății aferente acesteia.

5.7 Alte cerințe de eligibilitate a proiectului

• Încadrarea proiectului în Obiectivele Acțiunii 6.2

Pentru a fi eligibil proiectul trebuie să se încadreze în Obiectivul Specific 5.2. *Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în alte zone decât cele urbane, Acțiunea 6.2 Valorificarea potentialului turistic și conservarea patrimoniului în zone non-urbane.*

Proiectele de dezvoltare turistică a zonelor non-urbane vor fi identificate și definite la nivelul Strategiilor de Dezvoltare Județene prin analiza detaliată a nevoilor, maparea zonei (inclusiv detalierea serviciilor publice și infrastructurii existente) și descrierea consultării publice și implicarea comunităților locale pe parcursul procedurii de identificare/elaborare/implementare a proiectelor, încadrându-se în două categorii de proiecte:

- proiecte care vizează infrastructura publică de turism;
- proiecte care vizează patrimoniul cultural/ patrimoniul turistic.

Se finanțează proiecte integrate. Un proiect este considerat integrat în sine dacă îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții:

- Proiectul implică diferite sectoare (cum ar fi sectoarele social, economic și de mediu) - pentru domeniul social - de exemplu, realizarea de activități culturale, educative sau activități de instruire, învățare pe tot parcursul vieții, activități care vizează incluziunea grupurilor vulnerabile; pentru domeniul economic - de exemplu - înființarea de întreprinderi sociale cu activitate cultural-turistică, pentru domeniul protecția mediului - de exemplu acțiuni de constientizare a cetățenilor cu privire la măsurile de protecție a mediului etc.**
- Proiectul implică diferite teritorii administrative (ex: comunități locale);**
- Proiectul vizează dezvoltarea comunității prin implicarea mai multor instituții și organizații relevante (autorități publice, ONG-uri etc) în etapele de dezvoltare și implementare a proiectului, precum și în perioada de sustenabilitate.**

*pornind de la definiția indicatorului RCO 76 Proiecte integrate de dezvoltare teritorială

Toate criteriile de eligibilitate menționate în prezentul ghid se verifică doar pentru activitățile eligibile prevăzute în proiect, iar realizarea activităților ne-eligibile se află în răspunderea solicitantului, acesta urmând a se asigura de respectarea legislației în vigoare pentru realizarea lor. Solicitantul își va asuma respectarea acestor aspecte în Declarația unică.

• Proiectul propus la finanțare este inclus în lista de proiecte prioritare din Strategia de Dezvoltare Județeană

Solicitantul de finanțare depune Strategia de Dezvoltare Județeană împreună cu prima cerere de finanțare, în vederea verificării conformității și admisibilității acesteia. În cazul în care SDJ a fost depusă spre verificare cu altă cerere de finanțare în cadrul PR SE 2021-2027 se va demonstra și faptul că a obținut Avizul de conformitate emis de AM PR SE cu privire la selecția Strategiei de dezvoltare teritorială.

- **Proiectul finanțat nu trebuie să fie încheiat sau implementat integral (să nu fie realizată recepția la terminarea lucrărilor) înainte de depunerea cererii de finanțare în cadrul PR SE 2021-2027, indiferent dacă toate plățile aferente au fost realizate sau nu de către beneficiar (art. 63, al. 6 din Regulamentul al Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021)**

Nu sunt eligibile investițiile care au fost finalizate din punct de vedere fizic (ex. a fost efectuată recepția la terminarea lucrărilor) până la momentul depunerii cererii de finanțare.

Contractele de achiziție publică trebuie să fi fost încheiate după data de 01.01.2021, în caz contrar cheltuielile aferente acestora nu sunt eligibile.

Recepția la terminarea lucrărilor poate fi făcută și în perioada cuprinsă între data depunerii cererii de finanțare și data semnării contractului de finanțare, în condițiile respectării prevederilor Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021, mai sus-menționate, și în măsura în care amânarea recepției s-a făcut cu respectarea prevederilor contractului de lucrări și a legislației specifice în domeniul recepției lucrărilor de construcții (Regulamentul din 14 iunie 1994 de recepție a lucrărilor de construcții și instalații aferente acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 273/1994, cu modificările și completările ulterioare).

Se va evita situația în care, deși recepția la terminarea lucrărilor nu a fost realizată, investiția să fie finalizată.

Tergiversarea efectuării recepției la terminarea lucrărilor numai pentru a asigura încadrarea în condițiile prezentelor apeluri de proiecte va conduce la respingerea cererii de finanțare depuse.

Recepția la terminarea lucrărilor nu trebuie amânată în afara termenului contractual și/sau legal în scopul încadrării în condițiile de eligibilitate prevăzute de Ghidul specific, fapt care poate conduce la încălcarea prevederilor reglementate prin Regulamentul nr.1060/2021, a legislației naționale în domeniul lucrărilor de construcție, precum și a principiului tratamentului egal și nediscriminatoriu în raport cu solicitanții de finanțare.

Aspectele se corelează cu informațiile completate în cererea de finanțare și cu informațiile din *Raportul privind stadiul fizic al investiției*.

- **Referitor la infrastructura propusă prin prezenta cerere de finanțare, respectiv finanțarea pentru aceleași lucrări de intervenție/activități aferente operațiunii care sunt realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceleiași segment de infrastructură, altele decât cele ale solicitantului - aceasta nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani* înainte de data depunerii cererii de finanțare și nu beneficiază/ nu va beneficia de fonduri publice din alte surse de finanțare.**

* a se vedea mai jos modalitatea de calcul a celor 5 ani, în funcție de specificul proiectului, cu/fără lucrări începute.

Se va asigura de către solicitant evitarea dublei finanțări a lucrărilor de intervenție/activităților care au beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani/care beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare și a lucrărilor de intervenție/activităților aferente operațiunii, propuse prin proiect.

Pentru proiectele fără lucrări începute

În această situație, în ultimii 5 ani de dinainte de data depunerii Cererii de Finanțare, imobilul propus nu a mai beneficiat de finanțare publică pentru aceleași lucrări de intervenție/activități aferente operațiunii, care sunt realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiasi segment de infrastructură, și nu s-a aflat în perioada de garanție pentru lucrările de intervenție/activitățile enumerate anterior. Așadar, solicitantul se va asigura, dacă este cazul, că s-a realizat recepția finală în cazul aceluiași lucrări de intervenție/activități realizate asupra aceleiași infrastructuri/ aceluiasi segment de infrastructură ca cele propuse prin proiect, înainte de începerea perioadei celor 5 ani.

Pentru proiectele cu lucrări începute

În această situație, în ultimii 5 ani înainte de data emiterii Ordinului de începere a contractului de lucrări (emis obligatoriu după data de 1 ianuarie 2021), imobilul propus nu a mai beneficiat de finanțare publică pentru aceleași lucrări de intervenție/activități aferente operațiunii, care sunt realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiasi segment de infrastructură, și nu s-a aflat în perioada de garanție pentru lucrările de intervenție/activitățile enumerate anterior.

După data emiterii Ordinului de începere a lucrărilor, lucrările de intervenție/activitățile nu au beneficiat de fonduri publice din alte surse de finanțare, altele decât cele ale solicitantului.

De asemenea, proiectul propus nu beneficiază în prezent de fonduri publice din alte surse de finanțare, altele decât cele ale solicitantului.

Ulterior încheierii contractului de finanțare, beneficiarul nu va mai putea primi finanțări din alte programe ale Uniunii pentru aceleași activități/cheltuieli eligibile ale proiectului depus, sub sancțiunea rezilierii Contractului de finanțare și a returnării sumelor rambursate.

Solicitantul va declara asumarea acestor condiții în Declarația unică și va prezenta în etapa de contractare dovada rezilierii contractului și a rambursării debitelor. În caz contrar, proiectul va fi respins de la finanțare.

În vederea evitării dublei finanțări, beneficiarii au obligația declarării pe proprie răspundere la momentul contractării, a nefinanțării proiectului și în cadrul altor programe ale Uniunii pentru aceleași cheltuieli eligibile.

Criteriul nu se aplică pentru lucrările de întreținere și reparații curente.

Se va vedea Declarația unică a solicitantului, aspectele se corelează cu informațiile completate în cererea de finanțare.

- **Încadrarea valorii proiectului în limitele valorilor minime și maxime eligibile**

Finanțare nerambursabilă minimă: 100.000 euro

Finanțare nerambursabilă maximă: 8.000.000 euro.

- **Perioada de implementare a activităților proiectului nu depășește 31.12.2029.**

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării proiectului. Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021—2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, una dintre condițiile de eligibilitate a cheltuielilor se referă la angajarea și plata cheltuielilor în

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
Sud-Est

condițiile legii între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2029, cu respectarea perioadei de implementare stabilite prin contractul de finanțare.

Perioada de implementare a proiectului nu va include perioada de procesare a cererii de rambursare finale și efectuarea plății aferente acesteia.

- **Proiectul respectă principiile privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, gen, nediscriminarea și accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități**

În procesul de pregătire, contractare, implementare și valabilitate a contractului de finanțare, solicitantul a respectat și va respecta:

- legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul egalității de șanse, de gen, nediscriminării și accesibilității persoanelor cu dizabilități, înțelegând prin aceasta standardele minime prevăzute;
- legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul dezvoltării durabile, protecției mediului și eficienței energetice;
- Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene - 2016/C/202/02;
- Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

Egalitatea de șanse, de gen, nediscriminare și accesibilitate:

a) Proiectul implementează măsuri în ceea ce privește egalitatea de șanse, nediscriminarea conform legislației naționale în vigoare în corelare cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

b) Proiectul prevede măsuri de accesibilizare a infrastructurii pentru persoanele cu dizabilități, în conformitate cu prevederile Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (art. 9).

În conformitate cu art 4, litera f) din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, solicitanții de finanțare vor avea în vedere inițierea sau promovarea cercetării și dezvoltării bunurilor, serviciilor, echipamentelor și facilităților concepute pe baza designului universal, care ar presupune o adaptare minimă și la cel mai scăzut cost, pentru a răspunde nevoilor specifice ale persoanelor cu dizabilități, să promoveze existența și să încurajeze utilizarea acestor bunuri, servicii, echipamente și facilități concepute pe baza designului universal, precum și să promoveze designul universal în elaborarea standardelor și instrucțiunilor.

Potrivit Convenției ONU, *design universal* înseamnă proiectarea produselor, mediului, programelor și serviciilor, astfel încât să poată fi utilizate de către toate persoanele, pe cât este posibil, fără să fie nevoie de o adaptare sau de o proiectare specializată. Design-ul universal nu va exclude dispozitivele de asistare pentru anumite grupuri de persoane cu dizabilități, atunci când este necesar.

În același timp, *adaptarea rezonabilă* înseamnă modificările și ajustările necesare și adecvate, care nu impun un efort disproporționat sau nejustificat atunci când este necesar într-un caz particular, pentru a permite persoanelor cu dizabilități să se bucure ori să își exercite, în condiții de egalitate cu ceilalți, toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Cadrul legal general privind accesibilitatea este dat de Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare, Capitolul IV *Accesibilitate*, art 61-71.

La acestea se adaugă legislația și normele de aplicare specifice, precum Legea nr. 232/2022 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor, Ordonanța de Urgență nr. 112/2018 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public ș.a.

Dezvoltare durabilă și eficiență energetică:

Proiectul prevede măsuri care conduc la respectarea cerințelor privind protecția mediului pentru promovarea dezvoltării durabile, care se referă la utilizarea surselor de energie curată, economie circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor, prevenirea și controlul poluării asupra aerului, apei, solului, protecția resurselor de apă, protecția și conservarea biodiversității.

În cadrul Declarației unice, solicitantul declară că va respecta obligațiile prevăzute în legislația comunitară și națională în domeniul dezvoltării durabile, egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și alte acțiuni suplimentare (dacă este cazul).

- În cazul proiectelor care vizează Dezvoltarea și punerea în valoare a stațiunilor turistice, balneare și balneoclimaterice din zonele non-urbane, prin dezvoltarea infrastructurii turistice specifice, și dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de utilitate publică aferentă (*categorii B de activități*) - **Proiectul se desfășoară în localitățile care au statut de stațiune turistică definite conform legii HG 852 din 2008, pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice, cu modificările și completările ulterioare și/sau statut de stațiune balneară, climatică și balneoclimatică în conformitate cu prevederile OG nr. 109/2000, respectiv HG 377/2020 privind stațiunile balneare, climatice și balneoclimatice, cu modificările și completările ulterioare.**

- **Conformitatea proiectului cu regulile privind ajutorul de stat/ Proiecte generatoare de profit**

În cadrul acestui apel de proiecte nu se aplică ajutorul de stat.

Solicitantul va declara la momentul depunerii cererii de finanțare faptul că proiectul nu generează profit în niciun an al perioadei de viață a investiției (în Declarația unică) și va completa macheta financiară.

- **Proiectul integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice respectând Orientările tehnice ale Comisiei Europene referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice**

Solicitantul își va asuma respectarea acestor aspecte în Declarația unică și va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice, având în vedere informațiile cuprinse la Secțiunea 3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice, din prezentul Ghid și Orientările Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice.

Investițiile în infrastructură care au o durată de viață preconizată de cel puțin 5 ani trebuie să demonstreze imunizarea față de schimbările climatice în conformitate cu cerințele din *Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 publicate la 16 septembrie 2021 (2021/C 373/01)*.

Imunizarea la schimbările climatice este un proces care integrează măsurile de *atenuare* a schimbărilor climatice și măsurile de *adaptare* la schimbările climatice în dezvoltarea proiectelor de infrastructură.

Aceasta presupune:

- a. *În etapa analizei de opțiuni* - integrarea în analiza și decizia asupra opțiunii preferate (pe lângă considerentele tehnice, economice, de mediu, etc.) și considerentele legate de impactul opțiunilor din punctul de vedere al (i) atenuării și (ii) vulnerabilității față de schimbările climatice;
- b. *În etapa detalierii/proiectării opțiunii preferate* – integrarea măsurilor adecvate pentru (i) atenuarea și (ii) adaptarea (în măsura în care este necesară) la schimbările climatice.

Documentațiile tehnico economice trebuie să aibă integrate aspecte privind imunizarea la schimbările climatice în conformitate cu cerințele din Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 publicate la 16 septembrie 2021 (2021/C 373/01).

Solicitantul de finanțare va avea în vedere Metodologia privind abordarea DNSH (principiul “a nu aduce prejudicii semnificative”) și imunizarea la schimbările climatice în cadrul PR Sud - Est 2021-2027 (Anexa 12).

- **Proiectul include măsurile de comunicare și vizibilitate, conform cerințelor din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu excepțiile stabilite prin HG 873/2022 privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021 - 2027 prin Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European Plus, Fondul de Coeziune și Fondul pentru o Tranziție Justă.**

6 INDICATORI DE ETAPĂ

În procesul de monitorizare a proiectelor, AM va verifica și confirma îndeplinirea indicatorilor de etapă, în conformitate cu prevederile Planului de monitorizare a proiectului, Anexa 2 la prezentul ghid.

Indicatorii de etapă sunt repere cantitative, valorice, sau calitative față de care este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă, progresul implementării unui proiect.

În cazul proiectelor de investiții, indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor, aferente activității de bază.

Indicatorii de etapă prevăzuți în Planul de monitorizare a proiectului vor fi stabiliți în conformitate cu orientările metodologice privind indicatorii de etapă care vor fi elaborate și aprobate prin ordin al Ministrului Investițiilor și Proiectelor Europene.

Exemplu indicatori de etapă ce pot fi definiți de solicitant în cererea de finanțare în raport cu activitatea de bază

Indicatorii de etapă se vor defini într-un număr rezonabil, cu termen de realizare realist estimat pentru fiecare în parte, luând în calcul și eventualele riscuri identificate, după cum urmează:

- Indicator de etapă 1: demararea achiziției contractului de lucrări (publicarea anunțului privind achiziția);
- Indicator de etapă 2: finalizarea achiziției contractului de lucrări (semnarea contractului de lucrări);
- Indicator de etapă 3: stadiu de execuție lucrări de 50% (din punct de vedere valoric, pentru a putea dovedi îndeplinirea acestuia);
- Indicator de etapă 4: finalizarea lucrărilor (recepția la terminarea lucrărilor);

În plus, dacă activitatea de bază cuprinde și achiziții de bunuri sau de servicii, se vor defini indicatori de etapă, cu termen de realizare realist estimat pentru fiecare în parte, luând în calcul și eventualele riscuri identificate, după cum urmează:

- Indicator de etapă 5: demararea achiziției contractului de furnizare/servicii (publicarea anunțului privind achiziția),
- Indicator de etapă 6: finalizarea achiziției contractului de furnizare/servicii (semnarea contractului de furnizare/servicii),
- Indicator de etapă 7: recepția echipamentelor /serviciilor).

Indicatorii de etapă fac parte integrantă din planul de monitorizare definit la subcapitolul 11.3.

7 COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE

7.1 Completarea formularului cererii

Cererea de finanțare este compusă din:

- a) Formularul Cererii de finanțare ale cărei secțiuni se completează exclusiv în aplicația MySMIS2021 ;
- b) Anexele la cererea de finanțare, prezentate în cadrul secțiunilor 7.4 Anexa și documente obligatorii la depunerea cererii și 7.6 Anexa și documente obligatorii la momentul contractării, vor fi încărcate în sistemul informatic MySMIS2021 în format PDF, semnate numai de către reprezentantul legal al solicitantului cu semnătură electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Acest ghid conține modele standard sau anexe/modele recomandate/orientative.

Solicitantul de fonduri externe nerambursabile are obligația de a completa cererea de finanțare cu toate informațiile necesare (la toate secțiunile obligatorii conform Anexei 1- Instrucțiuni de completare a cererii de finanțare) și documentele justificative, documentele suport și anexele obligatorii prevăzute în Ghidul Solicitantului, acesta fiind responsabil pentru lipsa, necompletarea sau neconcordanța unora din aceste informații, documente sau anexe care pot conduce la decizii de respingere a cererii de finanțare fie în etapa de evaluare tehnico-financiară, fie în etapa de contractare.

De asemenea, unele anexe sunt solicitate obligatoriu la momentul depunerii cererii de finanțare, iar altele în etapa contractuală. Acestea fac parte integrantă din cererea de finanțare.

În cazul în care solicitantul consideră că poate explica o anumită situație și prin alte documente, acesta le poate anexa la cererea de finanțare ca documente facultative/opționale, însă acest aspect nu presupune lipsa documentelor obligatorii solicitate.

Celelalte documente (ex. documentația tehnico-economică, avize) vor fi scanate, salvate în format pdf, semnate digital și încărcate în aplicația MySMIS2021, la completarea cererii de finanțare.

Documentele încărcate în aplicația MySMIS2021 ca parte integrantă a cererii de finanțare, trebuie să fie lizibile și complete. Se recomandă așadar o atenție sporită la scanarea anumitor documente (ex. planșe, schițe, tabele) de dimensiuni mari, sau care necesită o rezoluție adecvată pentru a asigura lizibilitatea.

Notă!

- a) Solicitantul de finanțare își asumă toate riscurile în ceea ce privește pregătirea și depunerea proiectelor în cadrul prezentului apel în cazul în care acestea nu sunt selectate pentru finanțare.
- b) Solicitantul de finanțare își asumă riscurile ce pot decurge din procesul de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectelor cu privire la cheltuielile efectuate în vederea pregătirii și implementării și atingerea rezultatelor preconizate aferente proiectelor depuse în cadrul prezentului apel.

- c) Depunerea cererii de finanțare nu are ca rezultat în mod obligatoriu acordarea finanțării, solicitantul la finanțare asumându-și riscul ca în urma procesului de evaluare și selecție, respective contractare, proiectul să poată fi respins pentru neîndeplinirea criteriilor de evaluare și selecție sau contractare

Raportarea beneficiarilor reali

În conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2021/1060 și Legii 98/2016 privind achizițiile publice, beneficiarul investiției va colecta și va pune la dispoziție informații cu privire la:

- (a) toți contractanții, inclusiv denumirea și codul de înregistrare în scopuri de TVA sau codul de identificare fiscală al contractantului (contractanților);
- (b) beneficiarii reali ai contractantului, astfel cum sunt definiți la articolul 3 punctul 6 din Directiva (UE) 2015/849; și
- (c) contracte (data contractului, denumire, număr de referință și valoarea contractului).

În vederea punerii în aplicare a prevederilor europene și naționale referitoare la declararea beneficiarilor reali, solicitanții de finanțare au obligația să se asigure că destinatarii finali ai fondurilor/contractanții sunt informați cu privire la obligația de a transmite datele și informațiile privind beneficiarii reali ai fondurilor alocate prin PR SE, cu respectarea conform prevederilor legislației europene și naționale incidente.

AM PR SE solicita transmiterea Declarației privind beneficiarul/beneficiarii real/i pentru acele entități - solicitant/beneficiar de finanțare/contractor/ subcontractor - ale căror date nu se pot obține de AM PR SE prin asigurarea interoperabilității sistemului informatic MySMIS2021 cu alte sisteme.

Astfel, Declarația privind beneficiarul/beneficiarii real/i se va depune de solicitanții de finanțare - persoane juridice supuse obligației de înregistrare în registrul comerțului și de ONG-uri, în conformitate cu Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

7.2 Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Cererile de finanțare trebuie să fie tehnoredactate în limba română. Nu sunt acceptate cereri de finanțare redactate în altă limbă. În cazul anexării unor documente emise în altă limbă se va anexa obligatoriu și traducerea legalizată a acestora.

Completarea cererii de finanțare într-un mod clar și coerent va înlesni procesul de evaluare a acesteia.

7.3 Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare

Completarea bugetului cererii de finanțare se va face conform prevederilor prezentului ghid, inclusiv a anexelor la acesta, cu respectarea prevederilor Ordin nr. 1.777/3 mai 2023 privind aprobarea conținutului/modelului/formatului/structurii-cadru pentru documentele prevăzute la art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3), art. 7 alin. (1) și art. 17 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021—2027.

Bugetul proiectului este cuprins în Cererea de Finanțare și respectă formatul cadru și conținutul minim aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023, cu modificările și completările ulterioare. Bugetul proiectului se generează în cadrul aplicației MySMIS2021.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
Sud-Est

Bugetul cererii de finanțare va fi corelat cu informațiile cuprinse în cadrul devizelor aferente celei mai recente documentații anexate la cererea de finanțare: SF/DALI/PT. Corectitudinea, coerența documentelor și informațiilor financiare, precum și justificarea acestora este esențială în procesul de evaluare și selecție.

În completarea bugetului cererii de finanțare se va avea în vedere justificarea costurilor bugetate la nivelul prețului pieței, anexându-se documente justificative în acest sens (2 oferte de preț/printscreenuri pentru toate cheltuielile eligibile directe bugetate, liste de cantități de lucrări etc.conform informațiilor din cap. 7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii). Se va utiliza, de asemenea, Model H Centralizator privind justificarea costurilor.

De asemenea, se va lua în calcul contribuția proprie a solicitantului la realizarea proiectului, care reprezintă diferența dintre valoarea totală a proiectului și valoarea finanțării nerambursabile acordate. Contribuția proprie a beneficiarului poate proveni din surse proprii, credite bancare negarantate/garantate de stat, contribuția altor organisme ale statului sau alte surse private.

Dacă pe parcursul implementării proiectelor vor fi înregistrate economii, acestea vor putea fi utilizate în cadrul aceluiași proiect numai cu respectarea prevederilor contractuale. Noțiunea de economii este definită în cadrul contractelor de finanțare.

La întocmirea bugetului, solicitantul va avea în vedere că valorile pe care se fundamentează bugetul trebuie să respecte prevederile art. 5 lit. d) și e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru proiectele de infrastructură, bugetul proiectului se corelează cu devizul general al investiției, întocmit în conformitate cu prevederile HG 907/2016, cu modificările și completările ulterioare.

Se va completa Matricea de corelare între buget și deviz, Model A la prezentul ghid.

Solicitantul va justifica în Cererea de finanțare alegerea valorii bugetate în raport cu documentele justificative depuse precum și felul în care se asigură de rezonabilitatea costurilor (luând în calcul cel mai bun raport între cuantumul sprijinului, activitățile desfășurate și îndeplinirea obiectivelor).

7.4 Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii

Condițiile de eligibilitate ale solicitanților de fonduri externe nerambursabile fac obiectul declarației unice a solicitantului care se depune odată cu cererea de finanțare, urmând ca în situația în care proiectul este evaluat și propus pentru contractare solicitantul să facă, prin documente justificative, dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute de ghidul solicitantului.

Solicitantul va depune documentele justificative, documentelor suport și anexele într-un format care să respecte cerințele de formă și conținut prevăzute în legislația națională și europeană, în situația în care pentru aceste documente este reglementat un format sau conținut standard.

Odată cu generarea și semnarea Declarației unice, solicitantul/liderul de parteneriat și partenerul, este obligat să depună documente și anexe la cererea de finanțare care sunt evaluate în etapa de evaluare tehnică și financiară a proiectului, după caz, respectiv:

1. Declarația unică a solicitantului

Se va anexa Declarația unică a solicitantului, Anexa 4 la prezentul Ghid – Declarație pe propria răspundere a solicitantului, sub incidența prevederilor din dreptul penal și civil, în special cele care privesc falsul în declarații și falsul intelectual, prin care acesta declară că îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute în Ghidul Solicitantului și se angajează ca în situația în care proiectul va fi admis la

contractare va prezenta toate documente justificative prin care va face dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, sub sancțiunea respingerii finanțării.

Această declarație va fi completată de solicitant și ulterior generată de aplicația MySMIS2021 și va fi semnată cu semnătură electronică de către reprezentantul legal al solicitantului.

În cazul proiectelor cu implementare în parteneriat, fiecare partener va completa Declarația unică, care va fi semnată cu semnătură electronică de către reprezentantul legal al partenerului. Declarațiile unice ale partenerilor vor fi generate de sistemul informatic doar după ce Declarația unică a liderului de parteneriat a fost completată și semnată electronic de către reprezentantul legal al acestuia.

Îndeplinirea condițiilor de eligibilitate se dovedește de către solicitant, în etapa de contractare, prin prezentarea de documente cu valoare probantă, specificate în Ghidul Solicitantului aplicabil.

Solicitanții care în etapa de contractare până la termenul stabilit de către AM nu fac dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate conform declarației unice prezentate în etapa de depunere a cererii de finanțare, sunt declarați respinși, iar contractul de finanțare nu va fi semnat.

2. Documente privind identificarea reprezentantului legal al solicitantului și, dacă este cazul, a reprezentanților legali ai partenerilor.

Se va anexa în mod obligatoriu la cererea de finanțare actul de identitate a reprezentantului legal, act de identitate aflat în perioada de valabilitate. Solicitarea se aplică și partenerilor în cazul în care proiectul este implementat în parteneriat.

Se vor avea în vedere prevederile secțiunii 10. Aspecte privind prelucrarea datelor cu caracter personal, la prezentul ghid.

3. Strategia Integrată de Dezvoltare Județeană sau extras din lista de proiecte prioritare din cadrul SDJ și Avizul de conformitate SDJ.

Odată cu prima cerere de finanțare depusă în cadrul Priorității, solicitantul va anexa SDJ, inclusiv Hotărârile de aprobare, Decizia finală privind Evaluarea Strategică de Mediu (sau dovada depunerii documentației în vederea avizării de autoritatea competentă privind Evaluarea Strategică de Mediu) și dovezile privind parcurgerea procesului de consultare publică. După depunere, se va parcurge etapa de verificare a conformității administrative și a admisibilității SDJ.

În cazul în care SDJ a fost depusă spre verificare o dată cu altă cerere de finanțare în cadrul PR SE 2021-23027 se va prezenta lista de proiecte prioritizate din cadrul SDJ, precum și Avizul de conformitate emis de AM cu privire la Strategia de dezvoltare teritorială.

Cererea de finanțare depusă la finanțare trebuie să fie dezvoltată dintr-o idee/fișă de proiect selectată și prioritizată și să fie inclusă în lista de proiecte prioritare pentru Prioritatea de investiții.

4. Documente aferente constituirii parteneriatului local și a procesului de prioritizare a proiectelor, inclusiv procesul verbal rezultat ca urmare a prioritizării acestora.

5. Documentația tehnico-economică (SF/DALI, DALI cu elemente de SF, PT)

Este suficientă depunerea studiului de fezabilitate/documentației de avizare a lucrărilor de intervenție, după caz. Pentru cazul în care Proiectul tehnic a fost întocmit și recepționat, acesta se va depune în cadrul documentației tehnico-economice, în format scanat, tip pdf, însoțit de devizul general actualizat, conform prevederilor legale, urmând ca evaluarea tehnică și financiară să se realizeze în baza acestuia. Pentru proiectele de investiții, se va avea în vedere încadrarea în cele două situații de mai jos:

➤ **Pentru proiectele de investiții pentru care execuția fizică de lucrări nu a fost demarată la data depunerii cererii de finanțare**

La cererea de finanțare se va anexa documentația tehnico-economică, în conformitate cu legislația în vigoare privind aprobarea conținutului cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru proiecte de investiții și lucrări de intervenții.

Planșele aferente documentației tehnico-economice se depun scanat, fișiere tip PDF, conținând un cartuș semnat conform prevederilor legale.

Documentația tehnico-economică a obiectivului de investiție anexată la cererea de finanțare (SF/DALI, după caz) nu trebuie să fi fost elaborată/ revizuită/ reactualizată cu mai mult de 2 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare. Dacă se anexează inclusiv proiectul tehnic, doar acesta trebuie să nu fi fost elaborat/ revizuit/ reactualizat cu mai mult de 2 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare; Devizul general aferent documentației tehnico-economice anexate la cererea de finanțare (SF/DALI) nu trebuie să fi fost actualizat cu mai mult de 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare. Dacă se anexează inclusiv proiectul tehnic, doar devizul general aferent acestuia trebuie să nu fi fost actualizat cu mai mult de 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare.

➤ **Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă proiectele nu s-au încheiat în mod fizic sau financiar înainte de depunerea cererii de finanțare:**

Se va anexa la cererea de finanțare documentația tehnico-economică (SF/DALI, după caz + PT), autorizația de construire, împreună cu devizul general actualizat.

La momentul depunerii cererii de finanțare, se vor anexa în mod obligatoriu la cererea de finanțare, pentru lucrările începute, în plus față de SF/DALI, după caz, următoarele documente:

- Procesul verbal de recepție parțială a lucrărilor (procese verbale pe faze determinante);
- Autorizația de construire;
- Raportul privind stadiul fizic al investiției asumat de către reprezentantul legal al solicitantului, de către dirigințele de șantier și de către constructor;
- Devizul detaliat, întocmit conform legislației în vigoare, al lucrărilor executate și plătite, al lucrărilor executate și neplătite și respectiv al lucrărilor ce urmează a mai fi executate;
- Proiectul tehnic.

Se vor depune, de asemenea, documentele aferente procedurii privind atribuirea contractului de lucrări, contractul de lucrări semnat, însoțit de anexe și acte adiționale la acesta (inclusiv documentația întocmită pentru fundamentarea semnării actelor adiționale). AM va verifica procedura de atribuire a contractului și a actelor adiționale, ca subetapă în etapa de contractare a proiectului.

Pentru acest tip de proiecte nu se mențin cele două cerințe valabile pentru situația anterioară, cu privire la termenele de elaborare/revizuire/actualizare a Proiectului tehnic și nici cea cu privire la termenul de actualizare a devizului general.

Se acceptă ca în cadrul unei Cereri de finanțare să fie depuse două sau mai multe documentații tehnico-economice pentru obiecte de investiții diferite, dar complementare, cu respectarea legislației în domeniul achizițiilor publice, mai ales în alegerea procedurilor de atribuire prin prisma valorilor estimate. În acest caz, este necesară și întocmirea unui deviz de cheltuieli cumulativ rezultat din cele două sau mai multe documentații.

Pentru cazul în care Proiectul tehnic de execuție a fost achiziționat împreună cu execuția lucrărilor, dar încă nu a fost finalizat, se va depune contractul pentru proiectare și execuție lucrări semnat, pentru justificarea maturității proiectului și notarea în etapa de evaluare tehnică și economică.

În cadrul documentației tehnico-economice trebuie oferite toate informațiile necesare referitoare la imobil, suprafața și drepturile asupra imobilului, cu indicarea documentului prin care se face dovada dreptului în cauză (a se vedea și conținutul cadru aferent documentației tehnico-economice conform HG nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare).

Documentațiile tehnico economice trebuie să aibă integrate aspecte privind imunizarea la schimbările climatice în conformitate cu cerințele din Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 publicate la 16 septembrie 2021 (2021/C 373/01).

De asemenea, **referitor la întreținerea și de protecția elementelor vegetale pe parcursul lucrărilor de amenajare**, solicitanții vor avea în vedere următoarele (detalii incluse în Anexa 23 la prezentul Ghid):

În etapa de elaborare a documentației tehnico-economice:

- Documentația de specialitate peisagistică, parte integrantă a documentației tehnice pentru organizarea executării organizării lucrărilor (DTOE.)

În execuția lucrărilor:

- Recomandări privind protejarea solului și a vegetației în timpul lucrărilor de amenajare.

6. Expertiza tehnică a clădirii, în cazul imobilelor existente

Expertiza tehnică se realizează pentru analiza structurii de rezistență a imobilului din punctul de vedere al asigurării cerinței esențiale "rezistența mecanică și stabilitate", urmărind metoda calitativă prevăzută de reglementările tehnice în vigoare.

7. Raportul de audit energetic, inclusiv fișa de analiză termică și energetică a clădirii, respectiv certificatul de performanță energetică, în cazul clădirilor existente.

Aceste documente vor fi elaborate conform legislației în vigoare.

8. Lista de echipamente/lucrări/servicii cu încadrarea acestora pe secțiunea de cheltuieli eligibile /ne-eligibile

Se va depune Lista de echipamente/lucrări/servicii, evidențiindu-se cele două tipuri de cheltuieli (eligibile/ne-eligibile) cu menționarea prețurilor acestora, iar informațiile vor fi corelate cu bugetul / devizul proiectului.

Se va folosi **Modelul G**, Lista de echipamente/lucrări/servicii.

9. Devizul general pentru proiectele de lucrări în conformitate cu HG 1116/2023 cu modificările și completările ulterioare – a se vedea structura devizului general din legislația în vigoare privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții.

Devizul general, ca parte componentă a fiecărei documentații tehnico-economice, trebuie să fie cel aferent documentației cele mai recente anexate la Cererea de finanțare (SF//DALI/PT/contracte de

achiziție lucrări), să prezinte data elaborării/actualizării, să fie asumat de către elaboratorul documentației tehnico-economice. Acesta va fi realizat în conformitate cu legislația relevantă, respectiv H.G. nr. 1116/2023, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul în care se depun mai multe documentații tehnico-economice, se va prezenta inclusiv un deviz general centralizat la nivel de cerere de finanțare.

Devizul general trebuie să prezinte data elaborării/actualizării, să fie semnat de către elaboratorul documentației tehnico-economice. Devizul general trebuie să fie semnat și de reprezentantul legal sau de o persoană împuternicită special în acest sens. *Pentru activitățile auxiliare investiției de bază se va prezenta un deviz separat.*

În cazul în care la cererea de finanțare se anexează inclusiv proiectul tehnic (PT), devizul va fi actualizat cu acesta din urmă, iar bugetul cererii de finanțare va fi corelat în acest sens.

În cazul în care, în cadrul proiectului, există atât lucrări eligibile, cât și lucrări ne-eligibile, acestea se vor detalia separat în cadrul bugetului pe baza devizului general. În plus, se va anexa la cererea de finanțare o detaliere pe cele două tipuri de cheltuieli, corelată cu devizul general.

Pentru detalii se va avea în vedere Modelul G privind Lista de echipamente și/sau lucrări și/sau servicii cu încadrarea acestora pe secțiunea de cheltuieli eligibile /neeligibile, anexată la cererea de finanțare.

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă proiectele nu s-au încheiat în mod fizic sau financiar înainte de depunerea cererii de finanțare, se va anexa un raport privind stadiul fizic al lucrărilor asumat de către reprezentantul legal al solicitantului, de către dirigintele de șantier și de către constructor. Raportul respectiv va fi însoțit de devize generale detaliate ale lucrărilor executate și plătite, ale lucrărilor executate și neplătite și respectiv ale lucrărilor rămase de executat (a se vedea Modelul E –Raport privind stadiul fizic al investiției la prezentul ghid).

Se va prezenta inclusiv Matricea de corelare între buget și deviz, Model A la prezentul ghid.

10. Certificatul de urbanism și si Autorizația de construire, după caz

Certificatul de urbanism anexat la cererea de finanțare trebuie să fie emis în scopul obținerii autorizației de construire pentru proiectul aferent cererii de finanțare depuse și trebuie să fie valabil la data depunerii cererii de finanțare, în caz contrar cererea de finanțare va fi respinsă ca neconformă administrativ. Singura excepție permisă cu privire la termenul de valabilitate a certificatului de urbanism la data depunerii cererii de finanțare este anexarea inclusiv a autorizației de construire eliberate în vederea realizării investiției aferente proiectului, în termen de valabilitate.

Certificatul de urbanism/Autorizația de construire va include în mod obligatoriu și lucrările de demolare, acolo unde este cazul.

Notă! Documentele de proprietate în baza cărora se emite Certificatul de urbanism trebuie să fie acoperitoare pentru investiția propusă și pentru care se depune SF/DALI/PT, în conformitate cu Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare și în conformitate cu cerințele impuse prin prezentul ghid privitoare la condițiile referitoare la proprietate.

Dacă la cererea de finanțare se depune autorizația de construire valabilă la data depunerii cererii de finanțare, emisă pentru solicitant/lider de parteneriat sau partener, după caz, pentru obiectivul de investiții vizat de cererea de finanțare, nu este necesară și nu se solicită depunerea avizelor, acordurilor, certificatelor, autorizațiilor sau altor documente, inclusiv cele privind regimul de proprietate/dreptul real asupra imobilelor, infrastructurilor sau obiectivelor, care au stat la baza emiterii acestora.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
Sud-Est

Solicitantul are obligația să asigure valabilitatea autorizației de construire și corespondența cu obiectivul finanțat, dacă cererea de finanțare este selectată, la semnarea contractului de finanțare.

Dat fiind faptul că în cazul depunerii Autorizației de construire la cererea de finanțare, nu se solicită prezentarea avizelor, acordurilor, certificatelor, autorizațiilor sau altor documente care au stat la baza emiterii AC (cu excepția celor prevăzute expres prin prezentul Ghid) în măsura în care acestea cuprind recomandări, punerea lor în aplicare este responsabilitatea exclusivă a beneficiarului pe întreaga perioadă de implementare și monitorizare a proiectului

Autoritățile publice care emit avize, acorduri, certificate, autorizații sau alte documente potrivit legii, care însoțesc autorizația de construire sunt responsabile pentru legalitatea acestora și respectarea legislației specifice în domeniul pentru care acestea emit, iar autoritatea publică care emite autorizația de construire este responsabilă pentru verificarea existenței și valabilității acestora.

11. Hotărârea/Decizia (Hotărârile/Deciziile partenerilor) de aprobare a documentației tehnico-economice (faza SF/DALI sau PT) și a indicatorilor tehnico-economici, model D la prezentul ghid

Hotărârea/decizia de aprobare a documentației tehnico-economice și a indicatorilor tehnico-economici semnată de către persoana care are dreptul conform actelor de constituire să reprezinte legal solicitantul și să semneze în numele acesteia.

În cazul proiectelor depuse în parteneriat, hotărârea/decizia de aprobare a documentației tehnico-economice și a indicatorilor tehnico-economici va fi depusă de către toți partenerii.

În cazul în care la cererea de finanțare se anexează o documentație tehnico-economică actualizată, hotărârea anterior menționată va fi anexată pentru documentația actualizată (iar dacă se menționează doar modificarea unei hotărâri anterioare, atunci se va anexa și documentul inițial care a fost modificat).

În cazul în care la cererea de finanțare se anexează inclusiv proiectul tehnic (PT), hotărârea anterior menționată va fi prezentată în versiunea actualizată pentru faza PT sau cu modificările și completările intervenite la faza PT.

Hotărârea/decizia/ordinul de aprobare a indicatorilor tehnico-economici se va corela cu cea mai recentă documentație (DALI/PT/Contract de lucrări încheiat) anexată la cererea de finanțare.

Anexa la hotărârea de aprobare trebuie să conțină detalierea indicatorilor tehnico-economici și a valorilor acestora în conformitate cu documentația tehnico-economică și să fie asumată de proiectant.

12. (dacă e cazul) Hotărârea/Decizia de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect - se depune la momentul depunerii cererii de finanțare doar în cazul proiectelor de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă investițiile nu au fost încheiate în mod fizic.

Acest document se depune și în cazul în care s-a atribuit contractul de lucrări înainte de depunerea cererii de finanțare.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, toți membrii parteneriatului vor depune această hotărâre (se va vedea Model C - Model orientativ de Hotărâre de aprobare a proiectului, anexat ghidului solicitantului).

13. Raportul privind stadiul fizic al investiției

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, iar investițiile nu au fost încheiate în mod fizic, precum și în cazul în care lucrările nu au fost implementate integral până la depunerea cererii de finanțare se va anexa un raport privind stadiul fizic al lucrărilor asumat de către reprezentantul legal al solicitantului, de către dirigintele de șantier și de către constructor (Modelul E la

prezentul Ghid). Raportul respectiv va fi însoțit de devize generale detaliate ale: lucrărilor executate și platite, lucrărilor executate și neplătite și respectiv lucrărilor rămase de executat.

14. Pentru monumentele istorice, Avizul Ministerului Culturii sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii, Obligația privind folosința monumentului istoric, extras din Ordinul de clasare a monumentului istoric

Pentru imobilele monumente istorice sau amplasate într-o zonă de protecție a monumentelor istorice și/sau în zone construite protejate aprobate conform legii, se va depune Avizul Ministerului Culturii sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale acestuia.

Atenție! Lipsa acestui aviz sau existența unui aviz nefavorabil va determina respingerea proiectului. Pentru dovedirea faptului că obiectivul de patrimoniu, obiect al proiectului propus spre finanțare este clasat și se află în Lista monumentelor istorice actualizată se va depune și Obligația privind folosința monumentului istoric - Document întocmit în conformitate cu Ordinul nr.2684 din 18 iunie 2003 privind aprobarea Metodologiei de întocmire a Obligației privind folosința monumentului istoric și a conținutului acesteia, emis de Ministerul Culturii și Cultelor.

Ordinul de clasare a monumentului istoric emis de ministrul culturii cu identificarea/marcarea nr. crt/codului LMI/denumirea/localitatea/adresa/datarea. Pentru dovedirea faptului că obiectivul de patrimoniu, obiect al proiectului propus spre finanțare este clasat și se află în Lista monumentelor istorice actualizată. Este suficientă anexarea paginii/paginilor relevante din document, dacă se poate identifica MO în care a fost publicat Ordinul de clasare.

15. Macheta privind analiza și previziunea financiară

Solicitantul sau liderul, în cazul parteneriatului, va completa Macheta privind analiza și previziunea financiară, inclusiv modelul de calcul al profitului, Anexa 13 la prezentul Ghid.

În cadrul etapei de evaluare tehnică și financiară experții evaluatori pot solicita macheta financiară privind analiza și previziunea financiară, în format electronic - format excel, pentru verificarea corectitudinii datelor complete.

16. Documente privind datele financiare ale solicitanților (dacă este cazul)

Se vor anexa:

- Ultimul Bilanț contabil vizat de Administrația financiară, inclusiv contul de rezultat patrimonial, contul de execuție bugetară - ultimul exercițiu financiar încheiat;
- Indicatori de execuție bugetară anuali (conform Anexa nr. 2 la O.M.A.I-O.M.F.P nr. 244/2651/2010 "pentru aprobarea metodologiilor de aplicare a prevederilor art. 14 alin. (7), ale art. 57 alin. (2^{^1}) și ale art. 76^{^1} alin. (1) lit. e) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale") - ultimul exercițiu financiar încheiat;
- Anexa nr. 1.3 la norme și proceduri, Calculul gradului de îndatorare - ultimul exercițiu financiar încheiat.

Acolo unde metodologia impune calcularea de indicatori trimestriali, se vor atașa indicatorii execuției bugetare pe bilanțurile trimestriale (31.03, 30.06, 30.09, 31.12).

Situațiile financiare trebuie să acopere întregul exercițiu financiar încheiat precedent datei de depunere a cererii de finanțare.

În cazul parteneriatelor, situațiile financiare vor fi depuse de către toți membrii parteneriatului.

În cererea de finanțare, pe baza situațiilor financiare și a altor informații din documentele anexate se vor prezenta valorile următorilor indicatori, după caz (a se vedea Grila ETF): Gradul de îndatorare, gradul de realizare a veniturilor totale, ponderea veniturilor pentru investiții în venituri totale, rata internă de

rentabilitate economică, rata internă de rentabilitate financiară, după caz (a se vedea inclusiv Macheta financiară, acolo unde cazul).

17. Decizia/deciziile etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului sau Clasarea notificării emisă de Autoritatea pentru Protecția Mediului, în conformitate cu legislația națională aplicabilă privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, cu completările și modificările ulterioare.

sau

Decizia/deciziile finală/e emisă de autoritatea competentă privind evaluarea impactului asupra mediului (pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată și care nu au fost încheiate în mod fizic sau financiar înainte de depunerea cererii de finanțare)- Nu se acceptă decizia inițială de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului sau alte decizii intermediare din cadrul procesului de evaluare.

Neprezentarea documentului obligatoriu solicitat determină respingerea proiectului în etapa de evaluare tehnico-financiară.

18. Planul de marketing

Planul de marketing are scopul de a prezenta modul de valorificare a obiectivului propus spre finanțare și contribuția acestuia la dezvoltarea locală.

Documentul mai sus menționat trebuie întocmit conform Model F Plan de marketing prezentată în prezentul Ghid. Acesta va fi asumat de către elaborator și de către reprezentantul legal/persoana împuternicită.

În cadrul Planului de marketing va fi realizată evaluarea nevoilor și o analiză adecvată a cererii pentru serviciile furnizate. Planul de marketing va conține măsuri de valorificare a patrimoniului cultural/turistic, de promovarea diversității culturale, de facilitare a accesului la cultură, de stimulare a capacității comunității în contextul inițiativelor culturale, după caz.

De asemenea, în cadrul planului de marketing este prezentat planul anual de întreținere și modalitatea de asigurare a sustenabilității obiectivului de investiții.

19. Declarația privind eligibilitatea TVA -Anexele 17.a și 17.b

20. Bugetul proiectului – Anexa 14;

21. Anexa 21 – Declarație privind beneficiarul/beneficiarii real/i, Anexa 22.1 Declarația privind beneficiarul/beneficiarii real/i – contractant/subcontractant, Anexa 22 Situație centralizatoare privind beneficiarul/i real/i ai finanțării

Anexele se vor depune de către:

- a) Solicitanții de finanțare - persoane juridice supuse obligației de înregistrare în registrul comerțului și de ONG-uri, în conformitate cu *Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului*;
- b) Solicitanții de finanțare – altele decât entitățile menționate la punctul a) pentru contractanții/subcontractanții, persoane juridice supuse obligației de înregistrare în registrul comerțului și de ONG-uri, în conformitate cu *Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului*.

22. Alte documente ce pot oferi informații suplimentare sau pot conduce la obținerea unui punctaj suplimentar în etapa de evaluare tehnică și financiară (ex. maturitatea proiectului, etc).

- în cazul în care echipa de proiect a fost stabilită, CV-urile membrilor echipei de proiect și fișele de post se vor anexa;

- orice alte documente care se consideră a fi necesare pentru demonstrarea criteriilor de evaluare și selecție (contribuția la temele orizontale, complementaritatea cu alte proiecte, contribuția la dezvoltarea economică a zonei vizate, etc).
- documente care fac dovada includerii localității în circuitul turistic
- document doveditor privind starea drumurilor/ruta mijloacelor de transport public
- extras din registrul spațiilor verzi/orice alt document relevant din care să rezulte calitatea de teren abandonat
- document emis de instituții culturale pentru dovedirea relevanței obiectivului cultural pentru istoria locală
- documente privind susținerea investiției din partea entităților locale
- documente justificative privind derularea procesului participativ

Notă: În cazul în care un document anexat la cererea de finanțare (studiu, aviz etc.) conține diferențe de denumire față de titlul investiției din cererea de finanțare (datorită faptului că a fost emis înainte ca titlul final să fie stabilit), sau în alte cazuri similare referitoare la titlul proiectului, se poate accepta o declarație din partea solicitantului care să certifice că respectivele documente se referă la aceeași investiție, iar aceasta va fi anexată la cererea de finanțare.

7.5 Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare

Cererea de finanțare depusă de solicitanți respectă modelul cadru aprobat prin Ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene, nr. 1777 din 03.05.2023.

Cererile de finanțare pot fi depuse doar în perioada menționată în cadrul ghidului specific, în cadrul sistemului MySMIS2021 derularea etapelor de evaluare, selecție și contractare realizându-se prin intermediul acestui sistem informatic. Pentru unele din anexele enumerate la cererea de finanțare, acest ghid conține modele standard sau modele recomandate.

Celelalte documente (ex. Decizia etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului, Documentul privind identificarea reprezentantului legal al solicitantului de finanțare, Certificatul de Urbanism etc) vor fi scanate, salvate în format PDF, semnate digital și încărcate în sistemul informatic MySMIS2021, la transmiterea cererii de finanțare sau la solicitarea AM PR SE în cadrul procesului de evaluare, selecție și contractare, în conformitate cu prevederile Ghidului solicitantului.

Documentele încărcate în sistemul informatic MySMIS2021 ca parte integrantă a documentației cererii de finanțare, trebuie să fie lizibile, ușor de identificat, denumite corespunzător și complete. Se recomandă scanarea planșelor, schițelor, tabelor de dimensiuni mari, la o rezoluție adecvată pentru a asigura lizibilitatea.

7.6 Anexele și documentele obligatorii la momentul contractării

În etapa de contractare, solicitanții și partenerii trebuie să facă dovada celor declarate prin Declarația unică, respectiv să prezinte documentele suport prin care fac dovada îndeplinirii tuturor criteriilor de eligibilitate.

1. Documentele statutare ale solicitantului/partenerului

Documentele statutare ale solicitantului și, dacă este cazul, ale partenerilor. Vor fi prezentate, după caz:

- **Pentru Unitățile Administrativ – Teritoriale Județe:**
 - Hotărârea judecătorească de validare a mandatului Președintelui Consiliului Județean (sau orice alte documente din care să rezulte calitatea de reprezentant legal, pentru situații particulare);

- Ordinul prefectului privind constituirea Consiliului Județean;
- Hotărâre/decizie/alt act administrativ de numire a conducătorului instituției publice locale;
- Hotărârea Consiliului Județean - de înființare a instituției sau serviciului public, precum și, dacă e cazul, alte documente din care să reiasă încadrarea solicitantului în această categorie;

Pentru Unitățile Administrativ – Teritoriale Comune, după caz:

- Hotărârea judecătorească de validare a mandatului Primarului (sau orice alte documente din care să rezulte calitatea de reprezentant legal, pentru situații particulare);
- Ordinul prefectului privind constituirea Consiliului Local;
- Hotărâre/decizie/alt act administrativ de numire a conducătorului instituției publice locale;
- Hotărârea Consiliului Local – după caz, de înființare a instituției sau serviciului public, precum și, dacă e cazul, alte documente din care să reiasă încadrarea solicitantului în această categorie;

Pentru Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară înființate conform prevederilor legale

- Documentele statutare ale solicitantului, Actul constitutiv, în copie, împreună cu toate modificările, unde este cazul; Statutul asociației împreună cu toate modificările, unde este cazul, și Dovada dobândirii personalității juridice a asociației - certificatul de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor, respectiv hotărârea judecătorească privind constituirea ADI.

Pentru unitățile de cult:

- a) statutul sau codul canonic **și**
- b) actul de înființare a unității de cult sau adeverință de funcționare **și**
- c) documentul de numire sau documentul de constatare a alegerii reprezentantului legal

toate documentele conform reglementărilor specifice fiecărui cult recunoscut în România

Pentru asociații și fundații

- a) actul constitutiv **și**
- b) statutul asociației/fundației **și**
- c) certificatul de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor;
- d) certificatul de înregistrare fiscală.

Notă: Organizațiile de Management al Destinațiilor Turistice (OMD) trebuie să prezinte avizul emis de către Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului conform Ordinului nr. 626/2023 pentru modificarea și completarea Procedurii de avizare a organizațiilor de management al destinației, aprobată prin Ordinul ministrului antreprenoriatului și turismului nr. 1.293/2022 și extras din lista actualizată a OMD-urilor avizate de Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului.

Alte documente statutare ce atesta calitatea de soliciant/partener eligibil, în cazuri particulare.

- 2. Mandatul special/ împuternicirea specială** pentru semnarea anumitor anexe/secțiuni la cererea de finanțare (dacă este cazul)

3. Acordul privind implementarea în parteneriat a proiectului

În cazul proiectelor implementate în parteneriat se va anexa în mod obligatoriu acordul privind implementarea proiectului în parteneriat, încheiat între parteneri, care va prezenta elementele de conținut minime din legislația națională aplicabilă fondurilor nerambursabile pentru perioada 2021 –

2027, inclusiv va fi prevăzută în clar contribuția fiecărui partener la cheltuielile proiectului (se vedea Modelul Acordului de Parteneriat anexat la ghid – Anexa 3).

Totodată, se vor anexa hotărârile/deciziile/ordinele de aprobare a acordului de parteneriat.

Acordul de parteneriat va fi însoțit și de dovada selectării transparente a partenerului privat, în cazul parteneriatului cu asociații și fundații, respectiv raportul privind procedura de alegere a partenerilor din sectorul privat.

Procedura privind alegerea partenerilor din sectorul privat, prevăzută la art. 34 alin. (1) din OUG 133/2021, se consideră îndeplinită numai dacă liderul face dovada îndeplinirii prevederilor art. 46(7) din Normele metodologice aprobate prin HG nr. 829/2022, prin intermediul paginii proprii de internet și demonstrează, prin elaborarea unui raport, că în selecția partenerului/partenerilor a respectat următoarele condiții:

- a) a selectat una sau mai multe dintre entitățile private care au răspuns anunțului public în baza unor criterii transparente;
- b) organizația/organizațiile selectată/selectate are/au domenii de activitate în concordanță cu obiectivele specifice ale proiectului;
- c) în procesul de selecție a partenerului/partenerilor s-a respectat principiul utilizării eficiente a fondurilor publice

4. Hotărârea/Decizia de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect (Model C) - se depune la momentul depunerii cererii de finanțare doar în cazul proiectelor de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă investițiile nu au fost încheiate în mod fizic, precum și în cazul în care lucrările nu au fost implementate integral până la momentul depunerii cererii de finanțare și în cazul depunerii PT împreună cu cererea de finanțare.

Acest document se depune și în cazul în care s-a atribuit contractul de lucrări înainte de depunerea cererii de finanțare.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, toți membrii parteneriatului vor depune această hotărâre (se va vedea Model C - Model orientativ de hotărâre de aprobare a proiectului, anexat ghidului solicitantului).

Pentru unitățile de cult se va depune Hotărârea organelor de conducere a unității de cult, de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect și a Acordului de parteneriat (dacă este cazul), în conformitate cu prevederile statutelor sau canoanelor cultelor recunoscute în România.

Pentru ONG-uri se va depune Hotărârea Adunării Generale a Asociațiilor / Consiliului Director de aprobare a proiectului, a cheltuielilor legate de proiect și a Acordului de parteneriat (unde este cazul).

5. *În cazul în care beneficiarul a anexat la depunerea CF dovada depunerii documentației în vederea primirii deciziei finale - Decizia finală emisă de autoritatea competentă privind Evaluarea Strategică de Mediu a S.T., conform H.G. nr. 1076/2004 (în această etapă sau ca angajament cel mai târziu, înainte de efectuarea primei plăți).*

6. Documente prin care se atestă dreptul real deținut asupra obiectivului proiectului

Pentru dovedirea dreptului mai sus menționat, existent la momentul depunerii cererii de finanțare, se vor anexa următoarele documente:

- *Extras de carte funciară* din care să rezulte intabularea imobilului și absența sarcinilor incompatibile cu investiția.

- *Plan de amplasament vizat de OCPI* pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate inclusiv numerele cadastrale, doar în cazul în care extrasul de carte funciară nu include o schiță cadastrală;
- *Tabelul centralizator asupra numerelor cadastrale, obiectivele de investiție asupra cărora se realizează în cadrul acestora, precum și suprafețele aferente* – conform modelului anexat Ghidului solicitantului, Model B la prezentul ghid;
- *Hotărârea/actul juridic* prin care să se demonstreze că solicitantul detine dreptul real asupra imobilului obiect al investiției/proiectului, conform prevederilor legale în vigoare (cu excepția dreptului de proprietate). Hotărârea care să demonstreze că solicitantul detine dreptul care îi permite să realizeze investiția din care rezulta că menținerea acestui drept va acoperi inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare.

În cazul intervențiilor care se realizează în zonele aflate în administrarea A.N.A.R./A.B.A. se va depune:

- *Actul juridic prin care se transmite/se asigură dreptul de folosință asupra terenului din domeniul public și dreptul de execuție a lucrărilor de construcții.*

Utilizarea terenurilor din domeniul public al apelor în scopul realizării investițiilor de interes și utilitate publică de către autoritățile administrației publice centrale sau locale este permisă în baza unui acord/protocol încheiat de solicitant/parteneri cu Administrația Națională „Apele Române”, prin Administrația Bazinală de Apă, conform prevederilor art. 25 alin. (5) din Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul în care prin proiect se achiziționează teren necesar implementării proiectului, se va atașa de asemenea raportul expertului ANEVAR, privind valoarea terenului achiziționat (conform HG 353/2012 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Uniunii Naționale a Evaluatorilor Autorizați din România precum și Ordonanța nr 24/2011 privind unele măsuri în domeniul evaluării bunurilor).

Conform prevederilor art. 25 alin. (7) din Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, prin derogare de la prevederile art. 1 alin. (1) din *Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, pentru executarea lucrărilor de construcții de utilitate publică și de interes național, județean sau local, titularul poate dobândi un drept de creanță asupra terenului din domeniul public, pentru și pe timpul realizării lucrărilor.

Pentru investițiile privind construirea/extinderea/modernizare sistemelor informatice, de iluminat public, precum și alte tipuri de investiții care nu necesită autorizație de construire solicitantul poate deține un drept de folosință, transmis prin orice tip de operațiune juridică.

Pentru dovedirea dreptului de folosință se vor depune următoarele documente:

- *Un plan de amplasament* pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului. Nu este obligatoriu ca acest plan să fie vizat de OCPI.

- *Actul juridic* prin care se transmite/se asigură dreptul de folosință: de ex. contract de comodat, contract de închiriere etc, conform prevederilor legale în vigoare. Menținerea acestui drept va acoperi inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare;
- *Acordul proprietarului* pentru realizarea activităților proiectului și menținerea investiției pentru o perioadă care să acopere perioada de durabilitate a contractului de finanțare (acordul operatorului de rețele de iluminat public sau de supraveghere video pentru realizarea activităților proiectului și menținerea investiției pentru o perioadă care să acopere durabilitatea proiectului, dacă este cazul, acordul proprietarului bunurilor/ imobilelor/ stâlpilor pe care se vor monta elemente de iluminat public sau de supraveghere video, dacă este cazul).

Toate documentele menționate anterior trebuie:

- să fie atotcuprinzătoare pentru datele menționate în cadrul documentației tehnico-economice cu privire la localizarea/ poziționarea/ suprafața investiției;
- să ateste deținerea dreptului înainte de depunerea cererii de finanțare sau eventualele modificări intervenite de la momentul depunerii cererii de finanțare să nu fie de natură să afecteze îndeplinirea criteriului privind deținerea unui drept solicitat prin ghidul solicitantului;
- să acopere inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare.

Pentru proiectele care implică lucrări aferente sistemului de iluminat public și/ sau sistemului de supraveghere video, se vor anexa documentele care demonstrează deținerea pentru bunurile/imobilele/stâlpii pe/în care se instalează componentele sistemelor respective, de la momentul depunerii cererii de finanțare, a unui drept real, pe o perioadă care să acopere inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare, respectiv 5 ani de la efectuarea plății finale în cadrul contractului de finanțare.

Drepturile reale asupra obiectivului de investiție nu pot fi grevate de sarcini, nu pot face obiectul unor garanții, cesionări și nici a unei alte forme de sarcini care ar putea afecta dreptul de proprietate, respectiv dreptul real, după caz, al solicitantului pe perioada de implementare și pe perioada în care este asigurat caracterul durabil, reglementat la art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, al proiectului care face obiectul contractului de finanțare.

În situația în care cererea de finanțare este selectată pentru contractare, solicitantul are obligația să asigure valabilitatea autorizației de construire și corespondența cu obiectivul finanțat și la semnarea contractului de finanțare.

7. Formularul bugetar F23-"Fișa proiectului finanțat/propus la finanțare în cadrul programelor aferente Politicii de coeziune a Uniunii Europene", prevăzut de Scrisoarea-cadru privind contextul macroeconomic, în conformitate cu HG nr. 829/2022.

8. Formularul nr. 1 - Fișă de fundamentare - Proiect propus la finanțare/finanțat din fonduri europene în conformitate cu HG nr. 829/2022.

9. Certificat de atestare fiscală pentru solicitant și partener/parteneri (după caz), referitor la obligațiile de plată la bugetul local și bugetul de stat, din care să reiasă că solicitantul/partenerul și-a achitat obligațiile de plată nete la bugetul de stat și respectiv, bugetul local, în cuantumul stabilit de legislația în vigoare. Certificatele de atestare fiscală trebuie să fie în termen de valabilitate.

10. Certificatul de cazier fiscal al solicitantului și partener/parteneri (după caz). Certificatul de cazier fiscal trebuie să fie în termen de valabilitate.

11. Certificat de cazier judiciar al reprezentantului legal al solicitantului și al partenerului/ai partenerilor (după caz). Certificatul de cazier judiciar trebuie să fie în termen de valabilitate.

12. Plan de monitorizare a proiectului (Anexa 2).

13. În cazul proiectelor care se înscriu în categoria B- dovada privind statutul de stațiune turistică, cât și statut de stațiune balneară, climatică sau balneoclimatică a localității în care se implementează proiectul.

14. Alte documente solicitate

- Avizul operatorilor de utilități publice (dacă este cazul), pentru investiții privind rețelele sistemelor de alimentare cu apă/de canalizare a apelor uzate și a apelor pluviale/de iluminat public;

15. Orice alt document din lista celor anexate la formularul cererii de finanțare, actualizat, dacă au intervenit modificări.

Netransmiterea, în etapa contractuală, a oricărui document obligatoriu, în termenul solicitat, poate conduce la respingerea cererii de finanțare.

Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate se realizează pe baza informațiilor și documentelor prezentate de solicitant, inclusiv ca răspuns la solicitarea de clarificări, a celor disponibile AM SE din bazele de date administrate de alte instituții publice, pe baza protocoalelor încheiate cu acestea și a informațiilor și documentelor care au însoțit cererea de finanțare disponibile în sistemul informatic MySMIS2021.

7.7 Renunțarea la cererea de finanțare

Pe tot parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, un solicitant are dreptul de a renunța la cererea de finanțare depusă. Renunțarea poate fi făcută doar de reprezentantul legal/persoana împuternicită al/a solicitantului/liderului de parteneriat, prin sistemul informatic MySMIS2021.

Documentația cererii de finanțare și a anexelor depuse va fi arhivată corespunzător procedurilor specifice.

Un proiect retras de la finanțare poate fi redepus în cadrul aceluiași apel de proiecte în condițiile în care acesta este deschis, conform termenelor precizate în cadrul ghidului solicitantului de finanțare și va fi tratat ca un proiect nou.

8 PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR

8.1 Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

Procesul de evaluare și selecție a proiectelor se realizează în conformitate cu prevederile art. 69, art. 72, art. 73 ale Regulamentului (UE) nr. 1060/2021 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul de tranziție justă și Fondul european pentru pescuit, afaceri maritime și acvacultura și de instituire a unor norme financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil și migrație, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului pentru managementul frontierelor și de vize (RDC).

Ulterior depunerii, cererile de finanțare vor intra în etapele de evaluare și selecție în urma cărora vor fi finanțate doar proiectele care în urma evaluării tehnice și financiare sunt admise și se încadrează în alocarea apelului de proiecte respectiv.

În urma verificării documentațiilor de contractare, AM își rezervă dreptul de a refuza contractarea unor proiecte care nu îndeplinesc criteriile de evaluare și selecție, inclusiv de conformitate administrativă și eligibilitate, atât la momentul depunerii cererii de finanțare, cât și în etapa contractuală. În acest sens,

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
Sud-Est

AM va respinge documentațiile de contractare, oferind posibilitatea solicitanților să depună contestații în conformitate cu prevederile prezentului ghid.

Inducerea în eroare a instituțiilor care gestionează fonduri europene, inclusiv furnizarea de informații eronate și/sau contradictorii în mod intenționat, se pedepsesc conform legii.

Prioritizarea proiectelor de către structura partenerială

Prioritizarea se va realiza în limita a 100% față de alocarea inițială (lista proiectelor prioritizate), putând exista și lista de rezervă (proiectele care se situează peste valoarea alocată). Se vor depune în vederea selectării de către AM PR SE, conform criteriilor de eligibilitate și selecție aprobate de CM PR SE, doar proiectele prioritizate care se încadrează în alocarea județului.

Criteriile indicative de priorizare a proiectelor au în vedere respectarea unei abordări teritoriale (placed based approach), asigurarea de efecte sinergice cu alte proiecte aflate în implementare, asigurarea complementarității proiectului, nivelul ridicat de contribuție proprie din partea solicitantului de finanțare, atragerea de investiții care să stimuleze activitatea economică în zonă, asigurarea unei dezvoltări spațiale durabile, contribuția proiectului la asigurarea unei coeziuni sociale, contribuția proiectului la integrarea unor comunități marginalizate sau persoane aflate în risc de excluziune socială, proiectul vizează implicarea societății civile în activitățile de implementare a proiectului (acceptarea de pacte de integritate pentru monitorizarea procedurilor de achiziție și pe parcursul implementării proiectului), gradul de maturitate al proiectului.

AM PR SE va verifica modul în care Structura partenerială a realizat procesul de priorizare și implicarea partenerilor economico-sociali în procesul de elaborare și monitorizare a SDJ și de priorizare a proiectelor (Anexa 9.1 Lista de verificare proces priorizare proiecte).

8.2 Conformitate administrativă – Declarația unică a solicitantului

Respectarea cerințelor de ordin administrativ și îndeplinirea condițiilor de eligibilitate, așa cum sunt prevăzute în Ghidul Solicitantului, sunt asumate prin declarația unică a solicitantului care se depune odată cu cererea de finanțare, urmând ca în situația în care, după evaluarea tehnică și financiară, proiectul este propus pentru contractare, solicitantul să facă, prin documente justificative încărcate în sistemul informatic MySMIS 2021/SMIS2021+, dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute de Ghidul Solicitantului în etapa de contractare.

Etapa de evaluare a conformității administrative este complet digitalizată și este realizată automat prin sistemul informatic MySMIS2021, pe baza declarației unice, a cererii de finanțare, a bugetului și documentelor suport, a documentelor justificative și a anexelor la cererea de finanțare încărcate de către solicitant în sistemul informatic MySMIS2021.

Corectitudinea documentelor încărcate în MySMIS2021 (documente aferente proiectului propus/în termen de valabilitate/care respecta legislația în vigoare la momentul depunerii etc) necesare pentru verificarea digitalizată a conformității administrative reprezintă răspunderea solicitantului de finanțare. Nerespectarea acestei cerințe va conduce la respingerea proiectului în următoarele etape de selecție și contractare.

8.3 Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)

Această secțiune nu se aplică prezentului apel.

8.4 Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară

Sub-etapa-Verificarea conformității și admisibilității SDJ - Da/Nu

Odată cu prima cerere de finanțare depusă în cadrul acestei Acțiuni, solicitantul anexează SDJ (inclusiv Hotărârea de aprobare, dovada depunerii documentației în vederea primirii deciziei finale /Decizia finală privind Evaluarea Strategică de Mediu și dovezile privind parcurgerea procesului de consultare publică); în paralel cu parcurgerea evaluării tehnico- financiare, se va parcurge etapa de verificare a conformității administrative și a admisibilității strategiei teritoriale.

SDJ se depune și se verifică o singură dată pentru o unitate administrativ teritorială, odată cu primul proiect depus, pe baza metodologiei de evaluare a ST.

Criteriile de evaluare și selecție pentru SDJ sunt detaliate în Anexa 9. Grila verificare SDJ la Ghidul solicitantului de finanțare. Aceasta tratează toate criteriile de finanțare menționate în cadrul ghidului solicitantului de finanțare și anexelor acestuia aferente SDJ.

Respingerea SDJ conduce la respingerea automată a tuturor cererilor de finanțare depuse de către respectivul solicitant de finanțare în sistemul electronic MYSMIS. Respingerea se va face fără evaluarea întregii cereri de finanțare, ci exclusiv a criteriilor legate de SDJ.

Solicitantul de finanțare are posibilitatea redeunerii cererilor de finanțare, inclusiv a SDJ, în cadrul aceluiași apel de proiecte, cu condiția respectării termenului limită sau a condițiilor de închidere a apelului, stabilite prin ghidul solicitantului de finanțare aplicabil

Etapa de verificare admisibilitate SDJ va fi realizată de un expert din cadrul AM și este premergătoare completării grilei de evaluare tehnico-financiară. Expertul va completa grila privind admisibilitatea SDJ (Anexa 9).

Dacă în urma acestei etape, proiectul primește NU la a) și/sau b) atunci proiectul va fi respins de finanțare. În cazul în care SDJ a făcut obiectul verificării admisibilității la o cerere de finanțare depusă și evaluată anterior și a fost declarată admisibilă, admisibilitatea acesteia nu se va mai verifica odată cu această cerere de finanțare, completându-se cu NA la punctele a) și b). Se vor insera la observații detalii privind momentul declarării SDJ ca fiind admisibilă.

Sub-etapa – Evaluare tehnico-financiară a cererii de finanțare

Cererile de finanțare pot fi depuse doar în perioada menționată în cadrul secțiunii 4.3. Perioada de depunere a proiectelor, a prezentului ghid.

Evaluarea și selecția proiectelor depuse se va realiza în baza procedurii de evaluare și selecție, cu condiția obținerii punctajului minim de 60 puncte, care reprezintă pragul minim de calitate stabilit în etapa de evaluare tehnică și financiară.

Un potențial beneficiar poate depune mai multe cereri de finanțare.

În cadrul etapei de depunere a cererii de finanțare, solicitantul are posibilitatea să realizeze o autoevaluare a proiectului folosind Anexa 6a Grila de evaluare tehnică și financiară ETF-Turism, respectiv , Anexa 6b Grila de evaluare tehnică și financiară ETF-Patrimoniu.

Autoevaluarea este însă pur orientativă, punctajul final în baza căruia se decide trecerea în etapa de contractare a unui proiect, fiind cel obținut ca urmare a evaluării tehnice și financiare realizată de către comisiile de evaluare.

Evaluarea tehnică și financiară se va realiza în baza grilei de evaluare tehnică și financiară, prezentată în Anexa 6a - Grila de evaluare tehnică și financiară ETF-Turism, Anexa 6b - Grila de evaluare tehnică și financiară ETF-Patrimoniu, respectiv Anexa 7a- Grila de analiză a conformității și calității SF cu elemente de DALI, Anexa 7b - Grila de analiză a conformității și calității DALI, Anexa 7c - Grila de analiză a conformității și calității SF sau Anexa 7d. - Grila de verificare a conformității Proiectului Tehnic, dacă este cazul.

Instrucțiunile de completare a grilei ETF sunt cele menționate în cadrul anexei 6d Instrucțiuni de completare a grilei ETF, anexa la Ghid.

Această etapă va permite aprecierea gradului în care proiectul răspunde obiectivelor priorității/obiectivului specific, acțiunii, a calității și maturității proiectului și a contribuției la promovarea dezvoltării durabile, a egalității de șanse, de gen și nediscriminării etc.

Pe parcursul procesului de evaluare tehnică și financiară, comisia de evaluare poate solicita clarificări, fără a se impune limite în ceea ce privește numărul de clarificări.

Astfel, comisia de evaluare va formula câte clarificări va considera necesar pentru evaluarea cererii de finanțare, cu respectarea aplicării unui tratament egal și nediscriminatoriu tuturor solicitanților și a respectării termenului maxim procedural de desfășurare a evaluării.

Răspunsul la solicitarea de clarificări se va încărca în sistemul informatic MySMIS2021 și nu trebuie să introducă elemente/ îmbunătățiri/ documente noi de natură să modifice proiectul inițial, ci trebuie să se refere la informațiile deja existente în cadrul CF și a anexelor acesteia. Punctarea proiectelor se va face în baza informațiilor prezentate în cererea de finanțare și a răspunsurilor la solicitările de clarificări. În cazul în care documentele obligatorii (cu excepția documentației tehnico-economice) la depunerea cererii de finanțare necesare pentru evaluarea tehnică și financiară a proiectului nu au fost atașate la depunerea cererii de finanțare, se poate accepta depunerea lor ca urmare a unei solicitări de clarificări cu condiția ca acestea să fi fost emise până la data depunerii cererii de finanțare. Nu se acceptă depunerea unor documente obligatorii emise ulterior depunerii cererii de finanțare. În acest sens, solicitantul trebuie să prezinte dovada întocmirii documentelor înaintea depunerii cererii de finanțare.

Termenul de răspuns va fi rezonabil raportat la complexitatea clarificărilor (maxim 5 lucrătoare din ziua lucrătoare imediat următoare transmiterii solicitării prin sistemul electronic), cu posibilitatea de prelungire la cererea beneficiarului (maxim 10 zile lucrătoare peste termenul inițial indicat în solicitarea de clarificări, o singură dată pe întreaga perioadă a procesului de evaluare).

În lipsa unor răspunsuri la clarificări AM va lua decizia de selectare sau respingere a proiectelor în vederea finanțării pe baza informațiilor existente.

Grilele de evaluare tehnică și financiară se completează și se generează în sistemul informatic MySMIS2021. Evaluatorii independenți vor verifica inclusiv criteriile sau subcriteriile utilizate pentru evaluarea tehnică și financiară complet digitalizabile și punctajele aferente acestora.

Etapa de evaluare tehnică și financiară va include și analiza conformității SF/DALI/PT, după caz în concordanță cu prevederile prezentului ghid.

În cazul proiectelor pentru care evaluarea tehnică și financiară se realizează la nivel DALI/SF, proiectul tehnic va face obiectul verificării în perioada de implementare, în baza grilei tehnice specifice.

Atenție!

Proiectul este respins în următoarele situații:

- Dacă proiectul nu face parte din lista proiectelor prioritizate de structura partenerială, care se încadrează în alocarea județului și supracontractarea aprobată;
- Dacă în urma evaluării tehnico-financiare obține un punctaj sub pragul de calitate stabilit pentru prezentul apel ;
- Dacă în urma evaluării tehnico-financiare obține 0 puncte la oricare dintre criteriile din cadrul secțiunii II a grilei ETF ;
- Dacă în etapa de evaluare tehnico-financiară, evaluatorii identifică situații de nerespectare a condițiilor de eligibilitate sau conformitate (documente obligatorii lipsa fara de care nu se poate efectua evaluarea tehnico-financiară), proiectul poate fi respins ca neeligibil sau neconform administrativ.

Vizita pe teren

În cadrul etapei de evaluare tehnică și financiară, se va efectua o vizită la locul de implementare a obiectivului investiției. Vizita la fața locului va fi realizată de către comisia de evaluare formată din experți independenți și reprezentantul AM și va avea drept scop stabilirea conformității între situația prezentată în documentele analizate și cea din teren.

În acest sens se va completa *Raportul de vizită în teren*, care va fi semnat de către membrii comisiei de evaluare participanți la vizită, reprezentanții AM prezenți în teren, cât și de către reprezentantul legal al solicitantului/persoana împuternicită.

Vizita la fața locului va fi stabilită de comun acord cu solicitantul finanțării nerambursabile și va dura o zi. Impactul asupra situației constatate în teren va fi reflectat în grila de evaluare tehnică și financiară. Vizita la fața locului se va realiza pentru toate proiectele aflate în etapa de evaluare tehnică și financiară. Ca urmare a vizitei în teren, comisia de evaluare poate depuncta (respinge, după caz) proiectul, în cazul identificării de neconcordanțe între cele menționate în cererea de finanțare/documentația tehnico-economică depusă și cele constatate la vizita pe teren.

În situația în care ca urmare a vizitei în teren se identifică neconcordanțe între informațiile menționate în cererea de finanțare și anexele depuse și realitatea constatată în teren, acestea se vor consemna în formularul de vizită în teren. Ulterior vizitei, dacă este cazul, pot fi solicitate clarificări pentru remedierea aspectelor identificate, până cel târziu la finalizarea etapei de evaluare tehnică și financiară. Este răspunderea solicitantului în cazul în care solicită amânarea vizitei în teren, iar aspectele identificate în teren nu mai pot fi soluționate până la expirarea perioadei de evaluare tehnică și financiară mai sus menționată.

La vizita în teren nu vor fi preluate documente, cu excepția cazului în care reprezentantul legal al solicitantului mandatează o terță persoană pentru efectuarea vizitei în teren, caz în care se va prelua ca anexă la raportul de vizită mandatul/decizia de împuternicire în acest sens.

Criteriile specifice de evaluare tehnică și financiară

În ceea ce privește criteriile de selecție, grila de evaluare tehnico-financiară cuprinde două Secțiuni după cum urmează:

- Secțiunea I – care cuprinde criterii referitoare la contribuția proiectului la obiectivul specific, eficiența costurilor, complementaritatea cu alte investiții propuse/realizate prin PRSE 2021-2027/alte surse, integrării cooperării la nivel de proiect, gradul de pregătire/maturitate al proiectului, contribuția proiectului la teme orizontale (suplimentar peste minimul prevăzut de lege).

- Secțiunea II - vizează verificarea îndeplinirii unor criterii obligatorii, notarea cu 0 a unui criteriu sau subcriteriu ducând la respingerea proiectului. Această secțiune cuprinde criterii legate de calitatea documentației tehnico-economice, bugetul proiectului, capacitatea operațională a solicitantului și sustenabilitatea investiției, respectarea principiilor orizontale privind promovarea dezvoltării durabile, a egalității de șanse, de gen, nediscriminării și accesibilității persoanelor cu dizabilități (conformarea cu prevederile legale).

Grilă 6a- Infrastructura publică de turism, non-urban - pentru proiecte care cuprind activități din categoriile A/B

Total- punctaj 100

Secțiunea I- total punctaj maxim 91 puncte

1. Contribuția proiectului la realizarea Obiectivului specific 5.2 Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în alte zone decât cele urbane - maxim 73 puncte

1.1 Proiectul valorifică o zonă rurală, cu potențial turistic - maxim 6 puncte

- Proiectul valorifică potențialul turistic, într-o zonă rurală care nu este accesibilă cu mijloace de transport public (inclusiv operatori privați) – 3 puncte
- Proiectul valorifică potențialul turistic, într-o zonă rurală în care drumul de acces este neamenajat - 3 puncte;

Punctajul este cumulativ. În cazul în care proiectul nu răspunde cerințelor de la a/b, se va puncta la 0 (zero) la opțiunea respectivă.

1.2 Activitățile proiectului vizează valorificarea de zone abandonate și transformarea lor în zone verzi incluse în zona turistică vizată - maxim 9 puncte

- Suprafața terenului abandonat > 2.000 mp - 9 puncte
- 1.000 mp < Suprafața terenului abandonat ≤ 2.000 mp - 6 puncte
- 500 mp < Suprafața terenului abandonat ≤ 1.000 mp - 3 puncte
- Suprafața terenului abandonat nu se încadrează în niciuna din situațiile prezentate la punctele a, b și c - 0 puncte.

În cazul cererilor de finanțare cu mai multe amplasamente suprafața terenului obiect al investiției se va obține prin însumarea suprafețelor.

Punctarea subcriteriului se face prin selectarea unei singure opțiuni și a punctajului aferent acesteia

1.3 Gradul în care proiectul contribuie la dezvoltarea de activități economice în zona - maxim 12 puncte

- Proiectul contribuie la realizarea a cel puțin 2 activități economice realizate de terți, în legătură directă cu obiectivul cultural/ turistic - 12 puncte
- Proiectul contribuie la realizarea a cel puțin unei activități economice realizate de terți, în legătură directă cu obiectivul cultural/ turistic - 6 puncte
- Proiectul nu contribuie la realizarea a cel puțin unei activități economice realizate de terți, în legătură directă cu obiectivul cultural/ turistic - 0 puncte.

Punctarea subcriteriului se face prin selectarea unei singure opțiuni și a punctajului aferent acesteia.

1.4 Localitatea este inclusa intr-un circuit turistic - maxim 10 puncte

- Localitatea este inclusa într-un circuit turistic/face parte dintr-o destinație turistică - 10 puncte
- Localitatea este in curs de includere într-un circuit turistic/ destinație turistică (solicitantul prezintă dovezi in acest sens) - 5 puncte
- Localitatea nu este inclusa la data depunerii proiectului într-un circuit turistic/ nu face parte dintr-o destinație turistică - 0 puncte

In cazul proiectelor implementate in mai multe localitati, cel puțin una din localitati indeplinește cerințele criteriului/opțiunii aferente criteriului.

Punctarea subcriteriului se face prin selectarea unei singure opțiuni și a punctajului aferent acesteia

1.5 Proiectul include acțiuni de protejare a biodiversității din zona non-urbana/ soluții inovative de mediu (abordări eco-sistemice) - maxim 8 puncte

- Proiectul include acțiuni de protejare a biodiversității din zona non-urbana/ soluții inovative de mediu (abordări eco-sistemice) - 8 puncte
- Proiectul nu include acțiuni de protejare a biodiversității din zona non-urbana/ soluții inovative de mediu (abordări eco-sistemice) - 0 puncte.

Punctarea subcriteriului se face prin selectarea unei singure opțiuni și a punctajului aferent acesteia

1.6 Eficiența costurilor proiectului – maxim 10 puncte

- Costul investiției este mai mic sau egal cu costul mediu (istoric) – maxim 10 puncte

Costul mediu (istoric) luat in considerare pentru următoarele categorii este: spații verzi - de 300 lei/mp, pentru spații deschise -1600 lei/mp, pentru construirea/modernizarea/extinderea pistelor/traseelor pentru biciclete (ambele sensuri) - 1.100.000 lei/km; pentru modernizare/reabilitare/extindere clădiri 13.000 lei/mp

Punctajul acestui subcriteriu se încadrează între 0 și 10 puncte. In cazul in care costul investiției este mai mic sau egal cu costul mediu (istoric), se vor acorda 10 puncte pentru categoria de investiție respectivă. In cazul in care costul investiției se încadrează peste costul mediu (istoric) cu până la maxim 10% (inclusiv), se vor acorda 4 puncte pentru categoria de investiție respectivă. In cazul in care costul investiției se încadrează peste costul mediu (istoric) cu peste 10%, se vor acorda 0 puncte pentru categoria de investiție respectivă.

In cazul in care proiectul cuprinde mai multe categorii de investiții (pentru care au fost stabilite costuri medii (istorice)), calculul se va realiza după cum urmează:

- Se va acorda punctaj fiecărei categorii de investiție (10, 4 sau 0 puncte in funcție de cum se situează costul categoriei de investiție respectivă față de costul mediu istoric menționat in cadrul acestui subcriteriu);*
- Punctajul subcriteriului se va calcula ca medie aritmetică simplă dintre punctajele obținute de categoriile de investiții incluse in proiect (asa cum a fost prezentat la punctul a).*
- Pentru punctajul subcriteriului, in situația in care rezultatul mediei aritmetice simple, este unul cu zecimale, in situația zecimalelor peste 5, se va rotunji in plus.*

**Costul proiectului se va calcula prin însumarea liniilor eligibile din devizele pe obiecte: cap 1+ cap 2+ cap 4 (cheltuieli de bază și auxiliare, cu excepția liniilor 4.5 Dotari și 4.6 Active necorporale)+ cap 5 (cu excepția liniei 5.2 Comisioane, taxe, costul creditului și a liniei- 5.4 Informare și publicitate). Costul eligibil al proiectului utilizat pentru calculul costului /mp reprezintă valoarea totală eligibilă a proiectului, rezultată din însumarea valorii eligibile a liniilor de deviz anterior enumerate, conform bugetului proiectului.*

1.7 Contributia proiectului la teme orizontale - maxim 12 puncte

- Proiectul implementează măsuri de creștere a eficienței energetice pentru infrastructura realizată prin proiect - 3 puncte
- Soluția propusă promovează principiul "Nature Base solutions - NBS" (promovarea unor soluții care sunt inspirate și susținute de natură, care sunt eficiente din punct de vedere al costurilor și care oferă simultan beneficii de mediu, sociale și economice și ajută la creșterea rezilienței, promovarea unor ecosisteme sănătoase, a infrastructurii verzi și a soluțiilor bazate pe natură) - 3 puncte
- Proiectul prevede crearea de facilități/adaptarea infrastructurii/echipamentelor pentru accesul persoanelor cu dizabilități, pentru mai multe tipuri de dizabilități (suplimentar față de cerințele minime prevăzute în legislație) - 3 puncte
- Proiectul prevede măsuri încadrate în categoria măsurilor suplimentare conform Anexei 12 la ghid, Metodologia privind imunizarea și abordarea DNSH - 3 puncte

Referitor la punctul c) - se vor puncta proiectele care vor promova cercetarea și dezvoltarea, vor face cunoscută oferta și vor încuraja utilizarea de noi tehnologii, inclusiv tehnologii informatice și de comunicații, dispozitive de suport pentru mobilitate, dispozitive și tehnologii de asistare, adecvate persoanelor cu dizabilități, acordând prioritate tehnologiilor cu prețuri accesibile (art 4, litera g) din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

Referitor la punctul d) - se vor puncta măsuri suplimentare, altele decât cele punctate la opțiunile a, b ale acestui subcriteriu

Punctajul este cumulativ. În cazul în care proiectul nu răspunde cerințelor de la a/b/c/d, se va puncta la 0 (zero) la opțiunea respectivă.

1.8 Complementaritatea cu alte investiții aflate în contractare/în implementare prin PRSE 2021-2027/alte surse/programe de finanțare; integrarea cooperării teritoriale la nivel de proiect - maxim 6 puncte

- Proiectul este complementar cu cel puțin un proiect în contractare/în implementare prin PRSE 2021-2027/ alte surse/programe de finanțare, în același areal al zonei de intervenție, proiecte care vizează asigurarea conectivității, dezvoltarea turismului, antreprenoriat, coeziune socială, energie verde, protecția mediului etc - 4 puncte
- Proiectul vizează acțiuni de cooperare teritorială care contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în cadrul acestuia - 2 puncte

Punctajul este cumulativ. În cazul în care proiectul nu răspunde cerințelor de la a/b, se va puncta la 0 (zero) la opțiunea respectivă.

2 Gradul de pregătire/maturitate al proiectului - maxim 18 puncte

- Există posibilitatea de emitere a Ordinului de începere a lucrărilor (procedura de achiziție finalizată cu contract de lucrări adjudecat sau contract de lucrări semnat) - 18 puncte
- Documentație tehnico-economică la nivel de Proiect tehnic - 15 puncte
- Documentația tehnico-economică este la nivel DTAC + Autorizație de construire emisă - 10 puncte
- Solicitantul a lansat la data depunerii cererii de finanțare procedura de achiziție a serviciilor de elaborare Proiect Tehnic - 5 puncte
- Documentația tehnico-economică este la nivel de SF/DALI - 0 puncte

Punctarea subcriteriului se face prin selectarea unei singure opțiuni și a punctajului aferent acesteia.

Secțiunea II -total punctaj 9 puncte

Referitor la notarea criteriilor din această secțiune – notarea cu 0 a unui criteriu sau a oricărei opțiuni a unui criteriu duce la respingerea proiectului

3 Calitatea documentatiei tehnico-economice - 0/1

- a. Documentatia tehnica (SF/DALI sau PT) este conformă (conform Grilei de verificare a conformitatii administrative a documentației tehnice) -1 punct
- b. Documentatia tehnica (SF/DALI sau PT) nu este conforma (conform Grilei de verificare a conformitatii administrative a documentatiei tehnice) - 0 puncte

Daca Documentatia tehnica (SF/DALI sau PT) nu este conforma, se va puncta cu 0 si proiectul va fi respins.

4 Bugetul proiectului - 0/3

- a. Costurile sunt realiste (corect estimate), suficiente și necesare pentru implementarea proiectului (Costurile pe unitatea de resurse utilizate sunt realiste si justificate de catre solicitant prin citarea unor surse independente si verificabile (statistici oficiale, preturi standard etc.) sau prin rezultatele unei cercetari de piata efectuate de solicitant) – 0/1
- b. Bugetul este complet și corelat cu activitatile prevazute, cu resursele materiale implicate in realizarea proiectului, adica: nu exista mentiuni in sectiunile privind activitatile, resursele si rezultatele anticipate din cererea de finantare care nu au acoperire intr-un subcapitol bugetar / linie bugetara; de asemenea, nu exista subcapitol bugetar / linie bugetara fara corespondenta in sectiunile privind activitatile, resursele si rezultatele – 0/1
- c. Cheltuielile au fost corect încadrate în categoria celor eligibile sau neeligibile, iar pragurile pentru anumite cheltuieli au fost respectate conform Ghidului solicitantului. Bugetul este corelat cu devizul general și devizele pe obiecte. Exista corelare intre buget si sursele de finantare. Lista de echipamente și/sau lucrări și/sau servicii cu încadrarea acestora pe secțiunea de cheltuieli eligibile /ne-eligibile (dacă este cazul), este corelată cu costurile curpinse în cadrul liniilor bugetare. Toate elementele cuprinse in lista de lucrări/servicii/echipamente sunt clar identificate și detaliate. Achizitionarea lucrărilor/serviciilor/echipamentelor prevăzute în proiect este necesară și oportună, conform obiectivelor proiectului – 0/1

Notarea cu 0 (zero) a oricarei optiuni a, b sau c, va conduce la respingerea proiectului.

5 Caracterul integrat al proiectului(a și/sau b și/sau c) - 0/1

- a. Proiectul implică diferite sectoare (cum ar fi sectoarele social, economic și de mediu) - pentru domeniul social - de exemplu, realizarea de activitati culturale, educative sau activitati de instruire, învățare pe tot parcursul vieții, activitati care vizeaza incluziunea grupurilor vulnerabile; pentru domeniul economic - de exemplu - infiintarea de intreprinderi sociale cu activitate cultural-turistica, pentru domeniul protectia mediului - de exemplu actiuni de constientizare a cetățenilor cu privire la măsurile de protecție a mediului etc.
- b. Proiectul implică diferite teritorii administrative (ex: comunități locale);
- c. Proiectul vizează dezvoltarea comunității prin implicarea mai multor instituții și organizații relevante (autorități publice, ONG-uri etc) în etapele de dezvoltare și implementare a proiectului, precum și în perioada de sustenabilitate.

Pentru a obtine 1 punct la acest criteriu, proiectul trebuie sa indeplineasca cerintele a si/sau b si/sau c. In cazul in care nu se indeplineste cel putin una din cele 3 cerinte, criteriul se va puncta cu 0 (zero). Notarea cu 0 (zero) la acest criteriu, va conduce la respingerea proiectului.

6 Capacitatea operațională a solicitantului și sustenabilitatea investiției - 0/3

- a. Solicitantul dovedește capacitatea de a asigura menținerea, întreținerea, funcționarea și exploatarea investiției după încheierea proiectului și încetarea finanțării nerambursabile, pe toată durata de valabilitate a contractului de finanțare și după expirarea valabilității acestuia și identifică toate aspectele aferente sustenabilității proiectului referitoare la sustenabilitatea instituțională (structura funcțională destinată managementului), operațională (planul de mentenanță cu lucrările specifice) și financiară. Solicitantul are o strategie clară pentru monitorizarea implementării proiectului, există o clară repartizare a sarcinilor în acest sens, proceduri și un calendar al activităților de monitorizare – 0/1
- b. Solicitantul identifică și detaliază posibilele riscuri în implementarea proiectului iar mecanismele de gestionare sunt clar definite și corespunzătoare. Obiectivele proiectului sunt clare și pot fi atinse în perspectiva realizării proiectului. Activitățile proiectului sunt clar identificate și detaliate și strâns corelate în cadrul calendarului de realizare, cu atribuțiile membrilor echipei de proiect și cu planificarea achizițiilor publice. Planificarea activităților (claritatea și fezabilitatea planului de acțiune al proiectului) este logică și fezabilă din perspectiva realizării acesteia. Rezultatele proiectului și indicatorii de realizare sunt corelați cu activitățile și țintele stabilite și sunt fezabile. Rezultatele sunt formulate în termeni cuantificabili, măsurabili și verificabili. - 1 punct
- c. Investiția este sustenabilă, proiectele veniturilor și cheltuielilor sunt realiste, fundamentate pe date corecte și surse verificabile 0/1

Notarea cu 0 (zero) a oricărei opțiuni a, b sau c, va conduce la respingerea proiectului.

7 Contribuția proiectului la promovarea dezvoltării durabile, a egalității de șanse, de gen, nediscriminării și accesibilității persoanelor cu dizabilități (conformarea cu prevederile legale) - 0/1

- a. măsuri privind promovarea dezvoltării durabile;
- b. măsuri privind promovarea egalității de șanse, de gen, nediscriminării și accesibilității persoanelor cu dizabilități;
- c. măsuri privind respectarea principiului DNSH ("Do no significant harm" - "A nu prejudicia în mod semnificativ").

Solicitantul fundamentează și probează cu documente relevante respectarea principiilor orizontale conform ghidului specific (se va nota în baza informațiilor incluse în cererea de finanțare, la secțiunea dedicată, precum și în anexele ei și în documentele relevante anexate și se va urmări care sunt măsurile de conformare ale solicitantului pentru respectarea condițiilor legale în vigoare privind temele orizontale, respectarea prevederilor/obligațiilor legale în vigoare privind temele orizontale, inclusiv DNSH (conform Anexa 12 din ghid). În cazul în care nu se îndeplinesc toate cele 3 cerințe, criteriul se va puncta cu 0 (zero). Notarea cu 0 (zero) la acest criteriu, va conduce la respingerea proiectului.

Grilă 6b- Patrimoniul cultural /patrimoniul turistic non-urban (pentru proiecte care cuprind activități din categoria C)

Total punctaj 100

Secțiunea I - total punctaj maxim 91 puncte

1. Contribuția proiectului la realizarea Obiectivului specific 5.2 Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în alte zone decât cele urbane - maxim 73 puncte

1.1 Numărul de vizitatori/utilizatori ai obiectivului cultural/turistic care beneficiaza de sprijin (se aplica obiectivelor culturale/ turistice existente) - maxim 12 puncte

- Prin implementarea proiectului se estimeaza o creșterea medie a numărului anual de vizitatori/utilizatori ai obiectivului cultural/turistic cu peste 15 % - 12 puncte
- Prin implementarea proiectului se estimeaza creștere medie a numărului anual de vizitatori/utilizatori ai obiectivului cultural/turistic între 10%-15% (inclusiv) - 9 puncte
- Prin implementarea proiectului se estimeaza creștere medie a numărului anual de vizitatori/utilizatori ai obiectivului cultural/turistic între 5%-10% (inclusiv) - 6 puncte
- Prin implementarea proiectului se estimeaza creștere medie a numărului anual de vizitatori/utilizatori ai obiectivului cultural/turistic între 2%-5% (inclusiv) - 3 puncte
- Prin implementarea proiectului se estimeaza o creștere a numărului anual de vizitatori/utilizatori ai obiectivului cultural/ turistic sub 2% - 0 puncte

sau

1.1 Numărul de vizitatori/utilizatori ai obiectivului cultural/turistic care beneficiaza de sprijin (se aplica obiectivelor culturale/ turistice nou - înființate) - maxim 12 puncte

- Prin implementarea proiectului se estimeaza un numar anual de vizitatori /utilizatori mai mare de 5.000 zile -om/an - 12 puncte
- Prin implementarea proiectului se estimeaza un numar anual de vizitatori /utilizatori între 4.000 - 5.000 zile -om/an (inclusiv) - 9 puncte
- Prin implementarea proiectului se estimeaza un numar anual de vizitatori /utilizatori între 3.000 - 4.000 zile -om/an (inclusiv) - 6 puncte
- Prin implementarea proiectului se estimeaza un numar anual de vizitatori /utilizatori între 2.000 - 3.000 zile -om/an (inclusiv) - 3 puncte
- Prin implementarea proiectului se estimeaza un numar anual de vizitatori /utilizatori mai mic de 2.000 zile -om/an - 0 puncte

Punctarea subcriteriului se face prin selectarea unei singure optiuni și a punctajului aferent acesteia.

1.2 Capacitatea proiectului de a genera venituri (pentru toata perioada de sustenabilitate a proiectului) - maxim 6 puncte

- Venitul generat ca urmare a implementării proiectului este mai mare de 10% din cheltuielile de exploatare - 6 puncte;
- Venitul generat ca urmare a implementării proiectului este între 5-10 % din cheltuielile de exploatare (inclusiv) - 3 puncte;
- Venitul generat ca urmare a implementării proiectului este mai mic de 5% din cheltuielile de exploatare - 0 puncte.

Punctarea subcriteriului se face prin selectarea unei singure optiuni și a punctajului aferent acesteia.

Cresterea veniturilor se va calcula pentru intreaga perioada de sustenabilitate - total venituri perioada sustenabilitate- total cheltuieli perioada sustenabilitate, raportat la venitul net obtinut in primul an de sustenabilitate.

1.3 Planul de marketing - maxim 7 puncte

- Planul de marketing descrie detaliat actiunile pe care le va desfasura solicitantul impreuna cu partenerul/partenerii in scopul dezvoltarii comunitatii - 3 puncte
- Planul de marketing este fundamentat pe date și proiecții realiste, sursele din care datele statistice au fost preluate și incluse in cadrul fundamentării sunt verificabile și nu sunt mai vechi

de 2 ani. Este fundamentată evoluția numărului de vizitatori /utilizatori. Este analizată evoluția numărului de vizitatori/utilizatori și ca urmare a implementării investiției - 2 puncte

- c. Acțiunile sunt formulate clar și sunt fundamentate costurile acestora. Riscurile identificate ce pot interveni în implementarea proiectului și operarea investiției au măsurile propuse de contracarare a acestora, iar aceste măsuri sunt fezabile - 2 puncte

Punctajul este cumulativ. În cazul în care proiectul nu răspunde cerințelor de la a/b/c, se va puncta la 0 (zero) la opțiunea respectivă.

1.4 Gradul în care proiectul contribuie la dezvoltarea de activități economice în zona - maxim 10 puncte

- a. Proiectul contribuie la realizarea a cel puțin 2 activități economice realizate de terți, în legătură directă cu obiectivul cultural/ turistic - 10 puncte
- b. Proiectul contribuie la realizarea a cel puțin unei activități economice realizate de terți, în legătură directă cu obiectivul cultural/ turistic - 5 puncte
- c. Proiectul nu contribuie la realizarea a cel puțin unei activități economice realizate de terți, în legătură directă cu obiectivul cultural/ turistic - 0 puncte

Punctarea subcriteriului se face prin selectarea unei singure opțiuni și a punctajului aferent acesteia.

1.5 Obiectivul cultural/ turistic este inclus într-un circuit cultural/ turistic - maxim 6 puncte

- a. Obiectivul cultural/turistic este inclus într-un circuit turistic/traseu cultural/face parte dintr-o destinație turistică - 6 puncte
- b. Obiectivul cultural/turistic este în curs de includere într-un circuit turistic/traseu cultural/ destinație turistică - 2 puncte
- c. Obiectivul cultural/turistic nu se încadrează în niciuna dintre situațiile prezentate la punctele a și b - 0 puncte

Punctarea subcriteriului se face prin selectarea unei singure opțiuni și a punctajului aferent acesteia.

1.6 Încadrarea obiectivului în categoria clădirilor/obiectelor de patrimoniu - maxim 8 puncte

- a. Investițiile propuse prin proiect vizează patrimoniul cultural național - 8 puncte
- b. Investițiile propuse prin proiect vizează patrimoniul cultural local - 4 puncte
- c. Investițiile propuse prin proiect vizează patrimoniul cultural cu relevanță pentru istoria locală - 2 puncte
- d. Obiectivul nu se încadrează în niciuna din situațiile prezentate la punctele a, b sau c - 0 puncte.

Punctarea subcriteriului se face prin selectarea unei singure opțiuni și a punctajului aferent acesteia.

1.7 Eficiența costurilor proiectului - maxim 10 puncte

- a. Costul investiției se situează sub costul mediu (istoric) de 13.000 lei/mp - 10 puncte
- b. Costul investiției se situează peste costul mediu (istoric) de 13.000 lei/mp, cu până la 10% (inclusiv) - 4 puncte
- c. Costul investiției se situează peste costul mediu (istoric) de 13.000 lei/mp, cu mai mult de 10% - 0 puncte

**Costul proiectului se va calcula prin însumarea liniilor din devizul general: cap 1+ cap 2+ cap 4 (cheltuieli de bază și auxiliare, cu excepția liniilor 4.5 Dotări și 4.6 Active necorporale)+ cap 5 (cu excepția liniei 5.2 Comisioane, taxe, costul creditului și a liniei- 5.4 Informare și publicitate). Costul eligibil al proiectului utilizat pentru calculul costului /mp reprezintă valoarea totală eligibilă a proiectului, rezultată din însumarea valorii eligibile a liniilor de deviz anterior enumerate, conform bugetului proiectului, valoare eligibilă verificată în procesul de evaluare tehnico-financiară.*

Punctarea subcriteriului se face prin selectarea unei singure ipoteze și a punctajului aferent acesteia

1.8 Contribuția proiectului la teme orizontale - maxim 10 puncte

- Proiectul include măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice - 3 puncte
- Soluția propusă promovează principiul "Nature Base solutions - NBS" (promovarea unor soluții care sunt inspirate și susținute de natură, care sunt eficiente din punct de vedere al costurilor și care oferă simultan beneficii de mediu, sociale și economice și ajută la creșterea rezilienței, promovarea unor ecosisteme sănătoase, a infrastructurii verzi și a soluțiilor bazate pe natură) - 3 puncte
- Proiectul prevede crearea de facilități/adaptarea infrastructurii/echipamentelor pentru accesul persoanelor cu dizabilități, pentru mai multe tipuri de dizabilități (suplimentar față de cerințele minime prevăzute în legislație) - 2 puncte
- Proiectul prevede măsuri încadrate în categoria măsurilor suplimentare conform Anexei 12 la ghid, Metodologia privind imunizarea și abordarea DNSH - 2 puncte

Referitor la punctul c) - se vor puncta proiectele care vor promova cercetarea și dezvoltarea, vor face cunoscută oferta și vor încuraja utilizarea de noi tehnologii, inclusiv tehnologii informatice și de comunicații, dispozitive de suport pentru mobilitate, dispozitive și tehnologii de asistare, adecvate persoanelor cu dizabilități, acordând prioritate tehnologiilor cu prețuri accesibile (art 4, litera g) din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

Referitor la punctul d) - se vor puncta măsuri suplimentare, altele decât cele punctate la opțiunile a, b ale acestui subcriteriu

Punctajul este cumulativ. În cazul în care proiectul nu răspunde cerințelor de la a/b/c/d, se va puncta la 0 (zero) la opțiunea respectivă.

1.9 Complementaritatea cu alte investiții în curs de contractare/în implementare prin PRSE 2021-2027/alte surse/programe de finanțare; integrarea cooperării teritoriale la nivel de proiect - total maxim 4 puncte

- Proiectul este complementar cu cel puțin un proiect în curs de contractare/ în implementare prin PR SE 2021-2027/ alte surse/programe de finanțare, în același areal al zonei de intervenție, proiecte care vizează investiții în mobilitate verde, siguranța cetățenilor, regenerare urbană, protecția mediului - 2 puncte
- Proiectul vizează acțiuni de cooperare teritorială care contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în cadrul acestuia - 2 puncte

Punctajul este cumulativ. În cazul în care proiectul nu răspunde cerințelor de la a/b, se va puncta la 0 (zero) la opțiunea respectivă.

2. Gradul de pregătire/maturitate al proiectului - maxim 18 puncte

- Posibilitatea de emitere a Ordinului de începere a lucrărilor (procedura de achiziție finalizată cu contract de lucrări adjudecat sau contract de lucrări semnat) - 18 puncte
- Documentație tehnico-economică la nivel de Proiect tehnic - 15 puncte
- Documentația tehnico-economică la nivel de DTAC + Autorizație de construire emisă - 10 puncte
- Solicitantul a lansat la data depunerii cererii de finanțare procedura de achiziție a serviciilor de elaborare Proiect Tehnic - 5 puncte
- Documentația tehnico-economică este la nivel de SF/DALI - 0 puncte

Punctarea subcriteriului se face prin selectarea unei singure opțiuni și a punctajului aferent acesteia

Secțiunea II -total punctaj 9 puncte

Referitor la notarea criteriilor din această secțiune – notarea cu 0 a unui criteriu sau a oricărei opțiuni a unui criteriu duce la respingerea proiectului

3. Calitatea documentatiei tehnico-economice (0/1)

- a. Documentatia tehnica (SF/DALI sau PT) este conforma (conform Grilei de verificare a conformitatii administrative a documentatiei tehnice) -1 punct
- b. Documentatia tehnica (SF/DALI sau PT) nu este conforma (conform Grilei de verificare a conformitatii administrative a documentatiei tehnice) - 0 puncte

Dacă documentatia tehnica (SF/DALI sau PT) nu este conforma, se va puncta cu 0 si proiectul va fi respins.

4. Bugetul proiectului - 0/3

- a. Costurile sunt realiste (corect estimate), suficiente și necesare pentru implementarea proiectului (Costurile pe unitatea de resurse utilizate sunt realiste și justificate de către solicitant prin citarea unor surse independente și verificabile (statistici oficiale, preturi standard etc.) sau prin rezultatele unei cercetări de piață efectuate de solicitant) – 0/1
- b. Bugetul este complet și corelat cu activitățile prevăzute, cu resursele materiale implicate în realizarea proiectului, adică: nu există mențiuni în secțiunile privind activitățile, resursele și rezultatele anticipate din cererea de finanțare care nu au acoperire într-un subcapitol bugetar / linie bugetară; de asemenea, nu există subcapitol bugetar / linie bugetară fără corespondență în secțiunile privind activitățile, resursele și rezultatele – 0/1
- c. Cheltuielile au fost corect încadrate în categoria celor eligibile sau neeligibile, iar pragurile pentru anumite cheltuieli au fost respectate conform Ghidului solicitantului. Bugetul este corelat cu devizul general și devizele pe obiecte. Există corelare între buget și sursele de finanțare. Lista de echipamente și/sau lucrări și/sau servicii cu încadrarea acestora pe secțiunea de cheltuieli eligibile /ne-eligibile (dacă este cazul), este corelată cu costurile cuprinse în cadrul liniilor bugetare. Toate elementele cuprinse în lista de lucrări/servicii/echipamente sunt clar identificate și detaliate. Achiziționarea lucrărilor/serviciilor/echipamentelor prevăzute în proiect este necesară și oportună, conform obiectivelor proiectului 0/1

Notarea cu 0 (zero) a oricărei opțiuni a, b sau c, va conduce la respingerea proiectului.

5. Caracterul integrat al proiectului (a și/sau b și/sau c) - 0/1

- a. Proiectul implică diferite sectoare (cum ar fi sectoarele social, economic și de mediu) - pentru domeniul social - de exemplu, realizarea de activități culturale, educative sau activități de instruire, învățare pe tot parcursul vieții, activități care vizează incluziunea grupurilor vulnerabile; pentru domeniul economic - de exemplu - înființarea de întreprinderi sociale cu activitate cultural-turistică, pentru domeniul protecția mediului - de exemplu acțiuni de conștientizare a cetățenilor cu privire la măsurile de protecție a mediului etc;
- b. Proiectul implică diferite teritorii administrative (ex: comunități locale);
- c. Proiectul vizează dezvoltarea comunității prin implicarea mai multor instituții și organizații relevante (autorități publice, ONG-uri etc) în etapele de dezvoltare și implementare a proiectului, precum și în perioada de sustenabilitate.

Pentru a obtine 1 punct la acest criteriu, proiectul trebuie sa indeplineasca cerintele a si/sau b si/sau c. In cazul in care nu se indeplineste cel putin una din cele 3 cerinte, criteriul se va puncta cu 0 (zero). Notarea cu 0 (zero) la acest criteriu, va conduce la respingerea proiectului.

6. Capacitatea operațională a solicitantului și sustenabilitatea investiției - 0/3

- a. Solicitantul dovedește capacitatea de a asigura menținerea, întreținerea, funcționarea și exploatarea investiției după încheierea proiectului și încetarea finanțării nerambursabile, pe toată durata de valabilitate a contractului de finanțare și după expirarea valabilității acestuia și identifică toate aspectele aferente sustenabilității proiectului referitoare la sustenabilitatea instituțională (structura funcțională destinată managementului), operațională (planul de mentenanță cu lucrările specifice) și financiară. Solicitantul are o strategie clară pentru monitorizarea implementării proiectului, există o clară repartizare a sarcinilor în acest sens, proceduri și un calendar al activităților de monitorizare – 0/1
- b. Solicitantul identifică și detaliază posibilele riscuri în implementarea proiectului iar mecanismele de gestionare sunt clar definite și corespunzătoare. Obiectivele proiectului sunt clare și pot fi atinse în perspectiva realizării proiectului. Activitățile proiectului sunt clar identificate și detaliate și strâns corelate în cadrul calendarului de realizare, cu atribuțiile membrilor echipei de proiect și cu planificarea achizițiilor publice. Planificarea activităților (claritatea și fezabilitatea planului de acțiune al proiectului) este logică și fezabilă din perspectiva realizării acesteia. Rezultatele proiectului și indicatorii de realizare sunt corelați cu activitățile și țintele stabilite și sunt fezabile. Rezultatele sunt formulate în termeni cuantificabili, măsurabili și verificabili – 0/1
- c. Investiția este sustenabilă, proiecțiile veniturilor și cheltuielilor sunt realiste, fundamentate pe date corecte și surse verificabile 0/1

Notarea cu 0 (zero) a oricărei opțiuni a, b sau c, va conduce la respingerea proiectului.

7. Contribuția proiectului la promovarea dezvoltării durabile, a egalității de șanse, de gen, nediscriminării și accesibilității persoanelor cu dizabilități (conformarea cu prevederile legale) - 0/1

- a. Proiectul vizează realizarea unor măsuri privind promovarea dezvoltării durabile;
- b. Proiectul vizează realizarea unor măsuri privind promovarea egalității de șanse, de gen, nediscriminării și accesibilității persoanelor cu dizabilități;
- c. Proiectul vizează realizarea unor măsuri privind respectarea principiului DNSH ("Do no significant harm" - "A nu prejudicia în mod semnificativ")

Solicitantul fundamentează și probează cu documente relevante respectarea principiilor orizontale conform ghidului specific (se va nota în baza informațiilor incluse în cererea de finanțare, la secțiunea dedicată, precum și în anexele ei și în documentele relevante anexate și se va urmări care sunt măsurile de conformare ale solicitantului pentru respectarea condițiilor legale în vigoare privind temele orizontale, respectarea prevederilor/obligațiilor legale în vigoare privind temele orizontale, inclusiv DNSH - (conform Anexa 12 din ghid)). Pentru a obtine 1 punct la acest criteriu, proiectul trebuie sa indeplineasca cumulativ cerintele de la a, b si c. In cazul in care nu se indeplinesc toate cele 3 cerinte, criteriul se va puncta cu 0 (zero). Notarea cu 0 (zero) la acest criteriu, va conduce la respingerea proiectului.

8.5 Aplicarea Pragului de calitate

Pragul de calitate reprezintă punctajul minim obligatoriu de 60 de puncte obținut în urma evaluării.

8.6 Aplicarea pragului de excelență

Nu este cazul.

8.7 Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare

Rezultatele evaluării tehnice și financiare se comunică solicitantului prin sistemul MYSMIS, indicându-se punctajul obținut și justificarea acordării respectivului punctaj, pentru fiecare criteriu în parte.

În cazul în care în prezenta etapă se constată neîndeplinirea unuia sau mai multor criterii din secțiunea II din grila ETF, în notificarea privind rezultatul evaluării tehnice și financiare se va/vor menționa criteriul/criteriile respective, inclusiv motivul/motivele neîndeplinirii acestora și a respingerii proiectului. Evaluatorii pot formula recomandări pentru etapa de contractare. Recomandările vor fi incluse în grila de evaluare tehnică și financiară și în scrisoarea de notificare a rezultatului evaluării.

Nu pot face obiectul unor recomandări pentru etapa de contractare aspecte care privesc eligibilitatea proiectelor sau aspecte care ar putea modifica punctajul obținut la finalizarea evaluării. În acest caz decizia finală se ia în etapa de evaluare tehnică și financiară.

Împotriva rezultatului evaluării tehnice și financiare, solicitantul poate formula contestație în termenele prevăzute în Ghidul Solicitantului în termen de 30 zile calendaristice, calculate de la data comunicării rezultatului evaluării.

De asemenea, în cazul proiectelor care au obținut punctajul minim, însă nu intră în alocarea financiară a apelului de proiecte, AM va notifica prin sistem solicitanții asupra situației/status-ului proiectului.

8.8 Contestații

Împotriva deciziei de respingere a rezultatului evaluării tehnico-financiare/finanțării se poate formula contestație pe cale administrativă, care se va depune la AM (prin sistemul electronic MySMIS 2021), în termenul de 30 zile calendaristice, de la data primirii acesteia prin sistemul informatic MySMIS2021.

Contestația se formulează în scris va cuprinde:

- a) datele de identificare ale solicitantului: denumire, sediu, datele de contact, precum și alte attribute de identificare, în condițiile legii, cum sunt: numărul de înregistrare în registrul comerțului sau într-un alt registru public, codul unic de înregistrare, precum și a cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS;
- b) datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului;
- c) obiectul contestației;
- d) criteriul/criteriile contestate;
- e) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația, detaliate pentru fiecare criteriu de evaluare și selecție în parte contestat;
- f) semnătura reprezentantului legal/împuternicit al solicitantului.

Contestația va fi însoțită de documente pe care contestatarul le consideră necesare în motivarea acesteia. Contestatarul nu poate să depună documente noi care să completeze, să modifice sau să înlocuiască documentele a căror analiză a condus la respingerea proiectului. Contestația și documentele anexate vor fi numerotate și opisate.

În cazul în care contestatarul nu prezintă motivele de fapt și de drept, dovezile pe care se întemeiază contestația, aceasta nu are obiect de analiză și prin urmare AM o va considera neîntemeiată. Contestațiile, inclusiv documentele suport, se trimit prin sistemul MySMIS2021, meniul Contestații, în conformitate cu instrucțiunile de completare din Manualul de utilizare MySMIS.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
Sud-Est

Contestația se va depune în termen de maxim 30 zile calendaristice de la data înștiințării de către AM PR SE a rezultatului asupra procesului de evaluare și selecție.

Notă! Constațiile depuse după termenul de 30 zile menționat anterior vor fi respinse, rezultatul obținut în cadrul procesului de evaluare și selecție fiind menținut.

Comitetul de soluționare a contestațiilor soluționează contestația prin decizie motivată, în termen de 30 zile calendaristice de la data înregistrării acesteia. Decizia AM privind soluționarea contestațiilor este finală, iar contestatarul nu mai poate înainta la AM o nouă contestație pe marginea aceluiași subiect. Împotriva deciziei emisă, solicitantul poate formula plângere în termenul prevăzut de lege la instanța de contencios administrativ, în conformitate cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia, prin solicitarea de retragere a contestației la AM, prin sistemul electronic. Prin retragerea contestației se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunere a acesteia.

Notă! Pe parcursul soluționării contestațiilor, lista proiectelor se va actualiza cu acele proiecte pentru care AM PR Sud Est a luat o decizie favorabilă.

8.9 Contractarea proiectelor

8.9.1 Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate

Intrarea în etapa de contractare este adusă la cunoștința solicitantului prin aplicația informatică MySMIS2021.

În etapa de contractare, solicitanților li se va solicita de către AM prin sistemul informatic MySMIS2021 să facă dovada celor declarate prin declarația unică, respectiv să prezinte documentele suport prin care fac dovada îndeplinirii tuturor criteriilor de eligibilitate.

Solicitantul/Liderul de parteneriat transmite documentele solicitate în etapa de contractare, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare, în termenul de 30 de zile calendaristice, calculat de la data primirii solicitării autorității de management/organismului intermediar, după caz. Prin excepție, acest termen poate fi prelungit o singură dată de către autoritatea de management/organismul intermediar în baza unei justificări fundamentate.

AM poate solicita clarificări în etapa de contractare, în legătură cu documentele verificate, cu respectarea principiului tratamentului egal și nediscriminării, iar solicitanții au obligația să răspundă în termen de maxim 15 zile lucrătoare de la data primirii solicitării de clarificări, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate se realizează pe baza informațiilor și documentelor prezentate de solicitant, inclusiv a răspunsurilor la solicitările de clarificări, a informațiilor și documentelor care pot fi accesate, obținute sau puse la dispoziția autorității de management din bazele de date administrate de alte instituții publice, pe baza protocoalelor încheiate cu acestea și a

informațiilor și documentelor care au însoțit cererea de finanțare disponibile în sistemul informatic MySMIS2021.

Verificarea procedurii de achiziție finalizată prin semnarea contractului de lucrări (în cazul proiectelor cu lucrări începute) se va realiza prin parcurgerea documentației transmise odată cu cererea de finanțare, a contractului de lucrări și actelor adiționale la acesta. Se vor utiliza listele menționate în Anexele 18 și 19 din prezentul ghid.

Urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, AM va emite decizia de aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a finanțării. Pentru proiectele selectate, în baza deciziei de aprobare a finanțării AM va proceda la încheierea contractului de finanțare.

În cazuri excepționale și pentru motive independente de solicitant, la solicitarea acestuia, procesul de contractare poate fi suspendat, sub condiția ca perioada de suspendare să nu afecteze proiectul, astfel încât să se asigure implementarea acestuia în condiții optime, în conformitate cu cererea de finanțare și cu încadrare în perioada de programare. Perioadele de suspendare vor respecta legislația în vigoare.

În cazul deciziei de respingere a finanțării se poate formula contestație pe cale administrativă, în termen de maxim 30 zile calendaristice de la primirea acesteia, prin sistemul informatic MySMIS2021.

Comitetul de soluționare a contestațiilor soluționează contestația, prin decizie motivată, în termen de 30 zile calendaristice, calculat de la data înregistrării acesteia în sistemul informatic MySMIS2021. Împotriva soluției stabilite prin decizie de către Comitetul de soluționare a contestațiilor se poate formula plângere, în conformitate cu prevederile Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul admiterii contestației ca rezultat al reverificării modului de îndeplinire a condițiilor de eligibilitate, AM procedează la semnarea contractului de finanțare, având în vedere considerentele deciziei de soluționare a contestației.

8.9.2 Decizia de acordare/respingere a finanțării

Urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, autoritatea de management va emite decizia de aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a finanțării.

Pentru proiectele selectate, în baza deciziei de aprobare a finanțării, autoritatea de management va proceda la încheierea contractului de finanțare/emiterea deciziei de finanțare, după caz.

8.9.3 Definitivarea planului de monitorizare al proiectului

Planul de monitorizare al proiectului, Anexa 2 la Ghidul Solicitantului, este parte integrantă a contractului de finanțare și cuprinde indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului pe baza cărora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului, precum și condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora, în vederea atingerii obiectivelor și ȋntelilor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cererea finanțare și asumați în contractul de finanțare.

Planul de monitorizare include, de asemenea, valorile ȋntelilor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat care trebuie atinse ca urmare a implementării proiectului, precum și valorile de bază / de referință ale acestora, dacă există.

Pe baza informațiilor incluse în cererea de finanțare și, dacă este cazul, a informațiilor suplimentare solicitate beneficiarului, AM verifică și validează indicatorii de etapă care sunt prevăzuți în Planul de monitorizare a proiectului.

Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în Cererea de Finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului. Primul indicator de etapă este stabilit la un interval trei luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în contractul de finanțare.

Prin excepție, dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare, primul indicator de etapă va fi raportat la data semnării contractului de finanțare.

În cazul proiectelor de investiții publice, indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor, aferente activității de bază.

În intervalul dintre doi indicatori de etapă consecutivi, AM va monitoriza proiectul în cauză pe baza rapoartelor de progres și a vizitelor de monitorizare, putând utiliza, în funcție de specificul proiectului, un sistem specific de repere intermediare și instrumente de monitorizare detaliate în procedurile operaționale care să permită evaluarea permanentă a evoluției progresului implementării proiectului și posibile abateri de la graficul de implementare sau de natură să afecteze atingerea indicatorilor de realizare și de rezultat

Indicatorii de etapă fac obiectul monitorizării de către AM iar nerealizarea acestora poate conduce la aplicarea unui mecanism de rețineri financiare, conform prevederilor legale.

Planul de monitorizare al proiectului poate face obiectul unor modificări prin act adițional la contractul/decizia de finanțare.

Planul de monitorizare a proiectului va fi elaborat prin luarea în considerare a Anexei 2 Model orientativ privind completarea Planului de monitorizare a proiectului și Anexei 2.a Orientări metodologice privind indicatorii de etapă, la prezentul ghid.

8.9.4 Semnarea contractului de finanțare

Contractul de finanțare se generează de sistemul informatic MySMIS2021 și se semnează numai în format electronic de către reprezentantul legal/persoanele împuternicite ale AM și reprezentantul legal/persoanele împuternicite desemnate de solicitant.

Data contractului reprezintă data ultimei semnături.

Modelul standard de contract de finanțare utilizat pentru contractarea proiectelor selectate în urma procesului de evaluare și selecție este cel prezentat în cadrul Anexei 10 la prezentul Ghid, Contract de finanțare (model orientativ) – anexa la Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 2041/2023 pentru aprobarea modelului contractului de finanțare prevăzut la art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021—2027 cu mențiunea că AM poate aduce modificări asupra acestui document înainte de semnarea contractului de finanțare sau ulterior semnării, prin acte adiționale, în baza modificărilor legislative cu impact asupra clauzelor contractuale sau în alte cazuri obiectiv justificate.

Formularul cererii de finanțare, Anexa 1 la prezentul Ghid, completat și anexele la aceasta vor face parte integrantă din contractul de finanțare ca anexe la acesta.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
Sud-Est

Solicitantul va semna contractul de finanțare în termen de 5 zile lucrătoare de la data notificării acestuia de către AM.

În cazul în care contractul de finanțare nu poate fi semnat în termenul de 5 zile lucrătoare (fără existența unei justificări temeinice/ rezonabile), se consideră refuzul solicitantului de a semna contractul și cererea de finanțare va fi exclusă din procesul de contractare.

Principale prevederi ale contractelor de finanțare

Prin condițiile generale se definesc obiectul contractului, durata contractului și perioada de implementare a proiectului, valoarea contractului, eligibilitatea cheltuielilor, acordarea și recuperarea prefinanțării, rambursarea/ plata cheltuielilor, drepturile și obligațiile autorității de management precum și ale beneficiarului, conflictul de interese și incompatibilități, nereguli, monitorizare, forța majoră, încetarea contractului de finanțare și recuperarea sumelor plătite, soluționarea litigiilor, transparență, confidențialitate, protecția datelor cu caracter personal, publicarea datelor, corespondența, legea aplicabilă și limba utilizată.

Prin semnarea contractului de finanțare, beneficiarul acceptă termenii și condițiile în care va primi finanțarea nerambursabilă și se angajează să implementeze pe propria răspundere proiectul pentru care primește finanțare cu respectarea legislației naționale și comunitare, fiind răspunzător în fața AM pentru îndeplinirea obligațiilor asumate.

Beneficiarul are obligația de a implementa proiectul în conformitate cu prevederile contractului de finanțare, în caz contrar contribuția din fondurile publice (naționale și comunitare) poate fi redusă și/sau AM poate cere rambursarea, în totalitate sau parțial, a sumelor deja plătite.

Părțile contractuale au dreptul, pe durata îndeplinirii contractului de finanțare de a conveni modificări, prin act adițional, încheiat în aceleași condiții ca și contractul de finanțare.

AM monitorizează obligativitatea îndeplinirii indicatorilor, a rezultatelor, a obiectivelor, a activităților asumate de către beneficiar în cererea de finanțare și anexele aferente, precum și modul în care acesta respectă prevederile contractuale specifice operațiunii finanțate.

AM are obligația să prevadă clauze în contractele de finanțare prin care beneficiarul finanțării se obligă să prevadă la rândul său clauze în contractele de achiziție aferente activității de bază, conform cărora contractorii și subcontractorii constituie și mențin la zi documentația privind execuția lucrărilor, aferenta cărții tehnice a construcției, conform prevederilor Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și prin care sunt obligați să pună la dispoziția beneficiarului orice documente și/sau informații necesare pentru verificarea modului de implementare a contractului de achiziție.

Pentru proiectele de investiții publice care prevăd achiziții de lucrări, beneficiarii și/sau contractorii/subcontractorii, transmit AM informații lunare, în termen de 15 zile de la finalizarea lunii, pe toată durata de execuție a contractelor de achiziție de lucrări, prin sistemul informatic al fondurilor MySMIS2021 care va genera rapoarte privind stadiul fizic și valoric realizat, comparativ cu cel programat.

Verificarea proiectului tehnic după semnarea contractului de finanțare

În cazul în care contractul de finanțare este semnat în baza unei documentații tehnico-economice nivel SF/DALI, beneficiarii finanțării au obligația depunerii Proiectului Tehnic inclusiv Autorizația de Construire în termenul asumat în Planul de monitorizare al proiectului.

Verificarea conformității administrative a PT, după semnarea contractului de finanțare, se va realiza într-o etapă de verificare distinctă derulată în etapa de implementare a proiectului și va fi finalizată printr-un aviz de conformitate/neconformitate asupra documentației tehnice, emis de către AM PR și comunicat beneficiarului.

În cadrul etapei de verificare a PT pot fi formulate clarificări asupra documentației tehnice depuse, cu termene limită de depunere a răspunsurilor. Etapa de verificare a conformității proiectului tehnic se realizează în baza Grilei de analiză a conformității proiectului tehnic, anexă la prezentul ghid (Anexa 7d.). La întocmirea proiectului tehnic se vor respecta prevederile HG nr. 907/2016 cu modificările și completările ulterioare, precum și păstrarea tuturor condițiilor de eligibilitate ale proiectului menționate în ghidul specific și în baza cărora a fost încheiat contractul de finanțare. Proiectul tehnic (Documentația tehnico-economică, faza PT, parte scrisă și partea desenată) va fi semnat și ștampilat conform dispozițiilor legale în vigoare, de către elaboratori, proiectanți, verficatori și experți tehnici.

Se vor avea în vedere prevederile OUG nr. 140/2020 pentru stabilirea unor măsuri privind utilizarea înscrisurilor în formă electronică în domeniile construcții, arhitectură și urbanism, în consecință proiectul tehnic va fi vizat astfel: fie în mod integral pe format electronic/digital cu semnături electronice calificate, respectând prevederile Normelor tehnice din 18 noiembrie 2020 privind aplicarea OUG nr. 140/2020, fie în mod integral pe format letric cu semnături olografe și ștampile/ parafe profesionale, în funcție de caz, pentru: arhitecți, verficatori, experți tehnici, auditori energetici, specialiști etc

De menționat faptul că nu se acceptă semnături și ștampile aplicate pe documente cu ajutorul programelor de editare. Răspunderea privind corectitudinea documentației tehnico-economice revine proiectantului/elaboratorului și solicitantului de finanțare.

Modificările realizate asupra proiectului tehnic fața de SF/DALI/PT în baza căruia a fost semnat contractul de finanțare, nu pot aduce modificări asupra obiectivului general, a obiectivelor specifice sau asupra rezultatelor așteptate.

Indicatorii menționați în cererea de finanțare nu pot fi diminuați fără o justificare adecvată avizată de AM. Diminuarea indicatorilor aduce după sine penalități asupra valorii nerambursabile solicitate. Condițiile inițiale din cererea de finanțare și anexele aferente care au făcut obiectul procesului de evaluare, selecție și contractare nu pot fi modificate.

Acceptarea cererii de finanțare, inclusiv a documentației tehnico-economice, nu exonerează proiectantul/elaboratorul proiectului de răspunderea care îi revine în calitate de autor al documentației. Obligațiile și răspunderile beneficiarilor și proiectanților privind calitatea construcțiilor sunt cele stabilite prin lege.

9 ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE

La elaborarea cererii de finanțare precum și pe toată perioada implementării proiectului, beneficiarii vor trebui să respecte prevederile legale europene și naționale în vigoare referitoare la conflictul de interese.

Obligațiile beneficiarilor privind respectarea prevederilor legale europene și naționale în vigoare sunt menționate la art. „11- Conflictul de interese și incompatibilități” din modelul deciziei de finanțare, aprobat prin Ordinul MIPE nr. 2041/2023 pentru aprobarea modelului Contractului de finanțare prevăzut la art. 14 alin. (2) din OUG nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021 – 2027.

Conform Cartei ARACHNE, autoritățile de management care utilizează programul informatic trebuie să se conformeze reglementărilor naționale și europene în materie de protecție a datelor. În acest scop, AM PR SE informează solicitanții/beneficiarii că datele lor, disponibile în bazele de date externe, vor fi prelucrate în vederea identificării indicatorilor de risc atât în procesul de evaluare/selecție a proiectelor,

cât și pe parcursul derulării acestora în cadrul verificărilor de management, în scopul îndeplinirii activităților specifice, cu respectarea prevederilor legale.

Sistemului ARACHNE se va utiliza în scopul verificărilor de management, iar datele din sistemul informatic SMIS vor fi exportate în ARACHNE. Aceasta prevedere va acoperi toate etapele în care se aplică ARACHNE, respectiv verificarea la depunerea proiectelor, contractare, implementare și control. Beneficiarii de finanțări nerambursabile se obligă să întreprindă toate diligențele necesare pentru a evita orice conflict de interese, iar în cazul apariției riscului unei astfel de situații beneficiarul/ partenerii trebuie să ia măsuri care să conducă la evitarea, respectiv stingerea lui și să informeze în scris AM PR SE în legătură cu orice situație care dă naștere sau este posibil să dea naștere unui astfel de conflict, în termen de 3 (trei) zile lucrătoare de la apariția unei astfel de situații.

În temeiul art. 61 alin. (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, un conflict de interese există în cazul în care exercitarea imparțială și obiectivă a funcțiilor unui actor financiar sau ale unei alte persoane implicate în execuția bugetului „este compromisă din motive care implică familia, viața afectivă, afinitățile politice sau naționale, interesul economic sau orice alt interes personal direct sau indirect”.

În sensul aspectelor menționate mai sus, beneficiarii și partenerii acestora se obligă să ia toate măsurile pentru respectarea regulilor pentru evitarea conflictului de interese, conform următoarelor prevederi legislative europene și naționale:

- Articolul 61 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012;
- Capitolul II, Secțiunea a 2-a din Reguli în materia conflictului de interese, din OUG nr.66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- Titlul IV, Capitolul II din Legea nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, pentru beneficiarii care fac parte din categoria subiecților de drept public;
- Capitolul II, Secțiunea 4 din Reguli de evitare a conflictului de interese (art. 58-63) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice.

Conflictul de interese în implementarea contractelor de finanțare

Conflictul de interese reprezintă orice situație definită ca atare în legislația națională/comunitară.

Beneficiarul are obligația de a întreprinde toate diligențele necesare pentru a evita orice conflict de interese pe perioada implementării contractului de finanțare și de a informa în scris AM PR în legătură cu orice situație care dă naștere sau este posibil să dea naștere unui astfel de conflict, de îndată ce a luat la cunostință. AM PR își rezervă dreptul de a verifica aceste situații și de a lua măsurile necesare, dacă este cazul.

În implementarea contractului de finanțare, AM PR va verifica conflictul de interese la atribuirea contractelor de achiziții precum și în implementarea acestora.

La solicitarea, pentru prima dată, într-o cerere de rambursare/plată, a cheltuielilor aferente unui contract de achiziție, Beneficiarul va depune o declarație pe proprie răspundere a reprezentantului legal al beneficiarului din care să rezulte că nu se află într-o situație de conflict de interese.

Conflictul de interese la atribuirea contractelor de achiziție

Atribuirea contractelor de achiziții necesare implementării proiectului se va realiza în conformitate cu prevederile contractuale și/ sau, după caz, prevederile legale naționale și comunitare în domeniul achizițiilor și conflictului de interese.

În cazul în care se constată încălcarea prevederilor legale în vigoare ale legislației în domeniul achizițiilor publice și conflictului de interese, cheltuiala aferentă plății bunurilor/serviciilor/lucrărilor astfel achiziționate va fi considerată neeligibilă și nu va fi rambursată/plătită.

Conflictul de interese în implementarea contractelor de achiziție

Pe parcursul derulării contractelor încheiate între beneficiarii PR SE și contractorii acestora, apar deseori modificări ale personalului implicat în atribuirea și derularea contractului comercial, atât la nivelul beneficiarilor cât și al contractorilor și subcontractorilor, terților susținători, experților cheie. În acest sens, toți beneficiarii autorități publice, au obligativitatea notificării în scris a AM cu privire la în care apar modificări. AM PR va verifica aceste situații și va lua măsurile necesare, dacă este cazul.

10 ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Referitor la Regulamentul General privind Protecția Datelor cu Caracter Personal (GDPR), reprezentantul legal al instituției solicitante (inclusiv reprezentantul legal al partenerilor) vor completa Declarația unică.

11 ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPORTELE DE PROGRES

11.1 Rapoarte de progres

Procesul de monitorizare a proiectelor de către autoritatea de management se realizează prin:

- a) verificarea Rapoartelor de progres disponibile în aplicația informatică MySMIS2021 și a a documentelor justificative care însoțesc Raportul de progres, în scopul urmăririi progresului proiectelor și stadiul îndeplinirii indicatorilor de realizare și rezultat, a respectării planului de monitorizare a proiectului și a realizării indicatorilor de etapă din plan;
- b) vizite de monitorizare care pot fi vizite la fața locului, speciale de tip ad-hoc, încrucișate și ex-post, vizite pe teren la beneficiarii proiectelor, atât în perioada de implementare, cât și post-implementare, pe perioada în care beneficiarul are obligația de a asigura caracterul durabil al operațiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare;
- c) urmărirea și validarea îndeplinirii indicatorilor de etapă din planul de monitorizare a proiectului și, pe baza documentelor justificative transmise de beneficiar, inclusiv a informațiilor și documentelor care însoțesc Raportul de progres și a constatărilor autorității de management/organismului intermediar în urma vizitelor de monitorizare;
- d) analizarea stadiului implementării proiectelor în vederea modificării, suspendării, rezilierii, rezoluțiunii contractului de finanțare, conform prevederilor contractuale.

Monitorizarea proiectului se realizează în conformitate cu prevederile OUG nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027 și cu procedurile descrise în Manualul Beneficiarului.

În procesul de monitorizare a proiectelor, se elaborează Raportul de progres al cărui conținut cadru este anexat prezentului ghid (Anexa 15 – Formular Raport de progres).

În perioada de implementare a proiectului, raportul de progres se generează prin sistemul informatic MySMIS2021 de către beneficiar și se transmite la intervale de trei luni calendaristice, în termen de 30

de zile de la finalizarea perioadei de raportare, la AM. Primul Raport de progres trimestrial se va întocmi pentru trimestrul calendaristic următor semnării contractului de finanțare în cadrul PR SE 2021 – 2027. Raportul de progres conține informații referitoare la stadiul implementării proiectului, modul de desfășurare a activităților prevăzute în cererea de finanțare, modificările Proiectului Tehnic, dacă este cazul, rezultatele obținute, indicatorii de realizare și/sau de rezultat realizați până la momentul raportării, respectarea prevederilor privind ajutorul de stat, respectarea cerințelor cu privire la publicitatea proiectului, modificări apărute în perioada de implementare, principii orizontale, stadiul îndeplinirii indicatorilor de etapă, abateri/întârzieri față de planul de monitorizare și eventualele probleme întâmpinate pe parcursul implementării.

În cazul proiectelor de infrastructură și a proiectelor care presupun execuție de lucrări, raportul de progres are ca surse de informații posibile: jurnalul de șantier, procesele verbale de lucrări ascunse, fazele determinante ale proiectelor, fișele de pontaj, graficele de lucrări, rapoartele de activitate și alte documente similare.

Contractul de finanțare își păstrează valabilitatea de 5 ani calculată de la data efectuării plății finale în cadrul Proiectului.

Anual, în perioada post-implementare (ex-post) a proiectului, în termen de 30 de zile de la încheierea anului post-implementare, beneficiarul este obligat să transmită la AM, prin sistemul informatic MySMIS2021, Rapoarte de durabilitate.

Raportul de durabilitate va prezenta situația investitei și atingerea indicatorilor de rezultat, menținerea obiectivelor, a indicatorilor direcți, sustenabilitatea tehnică și financiară a proiectului, diseminarea rezultatelor, caracterul durabil al proiectului (conform prevederilor Regulamentului UE nr. 1060/2021), probleme care pot afecta sustenabilitatea.

AM poate solicita beneficiarilor să transmită rapoarte de progres, ori de câte ori consideră necesar.

În cadrul Rapoartelor trimestriale de progres, sau, acolo unde este cazul, în cadrul Rapoartelor de durabilitate, se prezintă informații cu privire la stadiul îndeplinirii aspectelor specifice care trebuie monitorizate în etapele de implementare și de durabilitate ale fiecărui proiect, aspecte incluse în condițiile contractuale specifice aplicabile Priorităților de investiție și în recomandările rezultate în procesul de evaluare și selecție.

AM poate să aplice măsurile corective prevăzute în contractul de finanțare pentru cheltuielile aferente perioadei de raportare solicitate la rambursare în cazul nerespectării repetate a termenului de depunere a raportului care conduce la apariția de decalaje între progresul fizic la nivelul țințelor asumate și stadiul din rapoartele de progres și pe care are obligația de a le prevedea în contractul de finanțare.

11.2 Vizitele de monitorizare

Vizitele de monitorizare la fața locului au ca scop confirmarea progresului fizic al activităților și stadiul realizării indicatorilor, identificarea elementelor sau situațiilor care pot duce la întârzieri, derapaje de la proiectul aprobat sau imposibilitatea continuării proiectului, identificarea elementelor de succes ale proiectului; verificarea respectării prevederilor privind caracterul durabil al operațiunilor conform reglementărilor comunitare; verificarea respectării clauzelor generale și a celor specifice din contractul de finanțare; verificarea justificărilor formulate de beneficiar pentru modificarea contractului de finanțare prin notificare/act adițional (dacă este cazul).

Tipuri de vizite la fața locului:

a) Vizite la fața locului pe parcursul implementării;

- b) Vizită finală la fața locului;
- c) Vizite la fața locului ex-post;
- d) Vizite la fața locului speciale (ad-hoc).

Vizite la fața locului pe parcursul implementării

Pentru fiecare proiect finanțat din PR SE 2021 - 2027, AM efectuează vizite la fața locului, de 2 ori pe an, în vederea verificării veridicității informațiilor consemnate de beneficiar în Raportul de Progres.

Vizită finală la fața locului

Vizita finală la fața locului este realizată în scopul monitorizării și al verificării cererii de rambursare finale prin echipe mixte (monitorizare și verificare plăți).

Vizita de monitorizare finală are ca scop:

- Verificarea eligibilității cheltuielilor, în conformitate cu prevederile legale privind eligibilitatea;
- Verificarea plății efective de către Beneficiar a sumelor incluse în cererile de rambursare;
- Verificarea existenței unui sistem de codificare contabilă separată pentru proiect și a înregistrării tuturor elementelor proiectului în contabilitate, inclusiv verificarea corespondenței cu bugetul proiectului;
- Verificarea păstrării tuturor documentelor originale legate de proiect;
- Verificarea dosarelor de achiziție realizate în cadrul proiectului;
- Verificarea bunurilor/serviciilor/lucrărilor dacă au fost livrate/prestate în conformitate cu contractele de achiziții;
- Verificarea utilizării de către beneficiar a conturilor contabile analitice (cu codificarea proiectului);
- Verificarea finalizării tuturor activităților proiectului,
- Verificarea atingerii Țintelor indicatorilor în conformitate cu valorile asumate prin contractul de finanțare (cu modificările ulterioare, dacă este cazul);
- Verificarea atingerii rezultatelor și obiectivelor asumate prin proiect;
- Verificarea operaționalizării investiției.

Vizite la fața locului ex-post

AM efectuează vizite la fața locului după finalizarea implementării proiectului, respectiv în perioada de durabilitate, 3/5 ani, după caz, definită, conform prevederilor contractuale, referitoare la durata contractului (calculată de la data informării beneficiarului de către AM în ceea ce privește autorizarea cererii de rambursare finală), pentru a se verifica sustenabilitatea proiectelor.

AM va efectua pentru toate proiectele aflate în durabilitate o vizita pe an ex-post la fața locului până la finalizarea perioadei de durabilitate.

Se recomandă ca ultima vizita ex-post să fie efectuată înainte cu cel puțin trei luni de finalizarea perioadei de durabilitate, pentru a putea fi luate măsurile necesare, în funcție de situație, înainte de expirarea perioadei de durabilitate a contractului de finanțare.

Vizite la fața locului speciale (ad-hoc)

Fără a acoperi toate situațiile posibile, AM efectuează vizite la fața locului, pe parcursul implementării și/sau în perioada ex-post, dacă:

- o vizită intermediară realizată prin echipe mixte (monitorizare și verificare plăți);
- există o solicitare în acest sens din partea șefului AM;
- dacă beneficiarul nu a depus raport de progres trimestrial/de durabilitate, în termenul stabilit prin contract sau în cel solicitat de AM;

- cu ocazia verificărilor efectuate se constată discrepanțe majore între documentele transmise de Beneficiar (rapoarte de progres, rapoarte de vizită, documentația aferentă propunerilor de acte adiționale, etc);
- se solicită/notifică de către Beneficiar modificarea locației de implementare a proiectului;
- pentru solicitările de acte adiționale ce presupun modificarea parțială a obiectivelor Cererii de Finanțare ca urmare a unor vicii ascunse / cazuri de forță majoră ce afectează infrastructura vizată. În acest caz, în raportul privind vizita la fața locului vor fi menționate recomandări clare, cuantificabile, raportate la obiectivele și indicatorii proiectului.

Raportul de vizită se elaborează de AM, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021, în conformitate cu prevederile procedurilor operaționale și se generează în termen de 10 zile lucrătoare de la data vizitei efectuată la fața locului. Raportul de vizită poate include acțiuni corective și recomandări adresate beneficiarului, precum și termenele de realizare care sunt obligatorii de respectat pentru beneficiar.

În procesul de monitorizare a proiectelor AM va urmări implementarea recomandărilor și acțiunilor corective, pe baza rapoartelor prezentate de beneficiar și/sau a vizitelor la fața locului, după caz.

11.3 Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare

În procesul de monitorizare a proiectelor, AM va verifica și confirma îndeplinirea indicatorilor de etapă, în conformitate cu prevederile Planului de monitorizare a proiectului elaborat prin luarea în considerare a Anexelor 2 și 2.a la prezentul ghid.

Planul de monitorizare a proiectului este parte integrantă a contractului de finanțare, și cuprinde indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului pe baza cărora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului, precum și condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora, în vederea atingerii obiectivelor și ȋntelilor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cererea finanțare și asumați în contractul de finanțare.

Planul de monitorizare include, de asemenea, valorile ȋntelilor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat care trebuie atinse ca urmare a implementării proiectului, precum și valorile de bază / de referință ale acestora, dacă există.

Pe baza informațiilor incluse în cererea de finanțare și, dacă este cazul, a informațiilor suplimentare solicitate beneficiarului, AM verifică și validează indicatorii de etapă care vor prevăzuți în Planul de monitorizare a proiectului.

AM are obligația de a monitoriza îndeplinirea indicatorilor de etapă și sprijină beneficiarul pentru a identifica soluții adecvate pentru îndeplinirea indicatorilor de etapă și pentru buna implementare a proiectelor care fac obiectul contractului de finanțare.

În termen de 5 zile lucrătoare de la termenul prevăzut pentru un indicator de etapă, beneficiarul încarcă documentele justificative care probează îndeplinirea acestuia, iar autoritatea de management, verifică și confirmă îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea acestuia în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care documentele trebuiau/au fost încărcate de către beneficiar. Dacă indicatorii de etapă sunt definiți în strictă corelare cu activitățile planificate în perioadele care fac obiectul rapoartelor de progres, îndeplinirea indicatorului de etapă la finalul perioadei pentru care se face raportarea se probează prin raportul de progres și prin documentele justificative care îl însoțesc, la termenul stabilit pentru depunerea raportului de progres. Pentru confirmarea îndeplinirii indicatorului de etapă, autoritatea de

management, poate solicita clarificări sau iniția o vizită de monitorizare, caz în care se suspendă termenul de validare.

Prin sistemul informatic MySMIS2021 se emit atenționări automate către beneficiar și AM, cu cel puțin 10 zile calendaristice înaintea termenului pentru raportarea îndeplinirii unui indicator de etapă.

Prin sistemul informatic MySMIS2021 se notifică beneficiarul și AM cu privire la respectarea termenului stabilit pentru încărcarea documentelor justificative aferente unui indicator de etapă.

În cazul nerespectării termenului prevăzut, prin sistemul informatic MySMIS 2021 se blochează posibilitatea de încărcare a documentelor. Ulterior, beneficiarul poate solicita, motivat, către AM, deblocarea aplicației pentru încărcarea documentelor justificative care probează realizarea indicatorului de etapă.

În situația îndeplinirii cu întârziere a unui indicator de etapă, beneficiarul poate face dovada îndeplinirii acestuia, ulterior, și prin rapoartele de progres sau cu ocazia vizitelor de monitorizare, iar autoritatea de management, înregistrează în sistemul informatic MySMIS2021 îndeplinirea cu întârziere a unui indicator de etapă.

În cazul neîndeplinirii unui indicator de etapă, autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, sprijină beneficiarul pentru identificarea și stabilirea de posibile măsuri de remediere și urmărește atingerea indicatorilor de etapă.

În procesul de monitorizare a proiectelor, AM are obligația de a monitoriza și sprijini beneficiarul pentru identificarea și stabilirea de posibile măsuri de remediere și aplică acțiuni și măsuri consolidate de monitorizare, în funcție de riscurile identificate, pentru buna implementare contractului de finanțare, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

Neîndeplinirea unui indicator de etapă nu are implicațiile unei nereguli sau unei fraude, așa cum sunt acestea definite la art. 2 alin. (1) lit. a) și b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare

Cu excepția primului indicator de etapă, în cazul neîndeplinirii celorlalți indicatori de etapă la termenele prevăzute în planul de monitorizare, actualizat prin actele adiționale aprobate, autoritatea de management /organismul intermediar, după caz, poate aplica, în funcție de analiza obiectivă și riscurile identificate, în condițiile prevăzute în contractul de finanțare, următoarele măsuri:

a) întreruperea termenului de plată pentru cererile de plată/cererile de prefinanțare/cererile de rambursare până la îndeplinirea indicatorului de etapă, cu condiția ca îndeplinirea indicatorului să survină în perioada prevăzută la art. 74, alin (1) lit. b din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare;

b) respingerea, în tot sau în parte, a cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în condițiile art. 25 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, dacă nu au fost transmise dovezile privind îndeplinirea indicatorului de etapă în termenul specificat la lit. a);

Sumele respinse în condițiile precizate mai sus, pot fi incluse de beneficiar și resolicitare la plată, în condițiile îndeplinirii indicatorului de etapă, în prima cerere de rambursare depusă după îndeplinirea respectivului indicator de etapă.

c) aplicarea unor penalități de întârziere, stabilite ca procent din valoarea cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în funcție de valoarea resurselor financiare prevăzute pentru îndeplinirea indicatorului de etapă raportat la valoarea respectivei cererii sau ca procent în limita a 5% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, în situația neîndeplinirii a 3

indicatori de etapă consecutivi din motive imputabile beneficiarului/liderului de parteneriat și/sau partenerilor;

d) suspendarea implementării proiectului, până la încetarea cauzelor obiective care afectează derularea activităților și atingerea indicatorilor de etapă;

e) rezilierea contractului de către autoritatea de management în situația neîndeplinirii indicatorilor de etapă prevăzuți.

În cazul nerealizării indicatorilor de etapă din primul an de implementare în decurs de 6 luni de la finalizarea primului an de implementare, din motive imputabile beneficiarului/liderului de parteneriat și/sau partenerilor acestuia, precum și în situația unor întârzieri semnificative în îndeplinirea indicatorilor de etapă care afectează substanțial sau fac imposibilă realizarea obiectivelor și atingerea rezultatelor proiectului asumate prin contractul, autoritatea de management, poate proceda la rezilierea contractului de finanțare potrivit prevederilor art. 37 și 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 și recuperarea sumelor deja plătite beneficiarului.

Măsurile pentru neîndeplinirea indicatorilor de etapă se vor aplica gradual.

12 ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR

12.1 Mecanismul cererilor de prefinanțare

Se poate acorda prefinanțare în tranșe de maximum 30% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, fără depășirea valorii totale eligibile a acestuia. Pentru proiectele implementate în parteneriat, prefinanțarea care poate fi solicitată de unul dintre parteneri este proporțională cu sumele aferente activităților aceluși partener din valoarea totală eligibilă a contractului de finanțare.

Cu excepția primei tranșe de prefinanțare acordate, următoarele tranșe de prefinanțare se acordă cu deducerea sumelor nejustificate din tranșa anterior acordată. Beneficiarul/Liderul de parteneriat care a depus cerere de prefinanțare are obligația depunerii unei/unor cereri de rambursare care să cuprindă cheltuielile efectuate din tranșa de prefinanțare acordată, în quantum cumulat de minimum 50% din valoarea acesteia, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la data la care autoritatea de management a virat tranșa de prefinanțare în contul beneficiarului, fără a depăși durata contractului de finanțare.

Beneficiarii/Liderii de parteneriat/Partenerii au obligația restituirii integrale/parțiale a prefinanțării acordate, în cazul în care aceștia nu justifică prin cereri de rambursare utilizarea prefinanțării.

Pentru prefinanțarea nerecuperată, Autoritățile de management notifică beneficiarii/liderii de parteneriat/partenerii cu privire la obligația restituirii sumelor. În cazul în care beneficiarii/liderii de parteneriat/partenerii nu restituie autorităților de management sumele calculate în termen de 15 zile de la data comunicării notificării, acestea emit decizii de recuperare a prefinanțării pe numele beneficiarilor/liderilor de parteneriat/ partenerilor, după caz, prin care se individualizează sumele de restituit exprimate în moneda națională. Decizia constituie titlu de creanță emis în condițiile legii și cuprinde elementele care se regăsesc la art. 46 alin. (2) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare. În titlul de creanță se indică și contul în care beneficiarul/liderul de parteneriat/partenerul trebuie să efectueze plata.

12.2 Mecanismul cererilor de plată

Mecanismul decontării cererilor de plată se aplică tuturor categoriilor de beneficiari.

După primirea facturilor pentru livrarea bunurilor/ prestarea serviciilor/ execuția lucrărilor recepționate, acceptate la plată, a facturilor de avans în conformitate cu clauzele prevăzute în contractele economice

aferente proiectelor implementate, acceptate la plată, beneficiarul depune Cererea de plată, împreună cu documentele justificative aferente.

Cererile de plată conțin doar facturi neplătite de beneficiar.

Beneficiarii/Liderii de parteneriat/Partenerii, alții decât cei prevăzuți la art. 7 și 8 din OUG 133/2021, au obligația de a achita integral contribuția proprie aferentă cheltuielilor eligibile incluse în documentele anexate cererii de plată cel mai târziu până la data depunerii cererii de rambursare aferente cererii de plată. La cererile de plată se vor anexa ordinele de plată pentru plata contribuției proprii aferente cheltuielilor eligibile incluse în documentele anexate la respectiva cerere, precum și extrasele de cont aferente.

După efectuarea verificărilor conform procedurilor de lucru, AM va comunica beneficiarului prin aplicația informatică MySMIS2021/SMIS2021 autorizarea de cheltuieli printr-o notificare care cuprinde:

- a) suma autorizată la plată;
- b) sume care au făcut obiectul reducerilor procentuale/corecțiilor financiare/deducerilor financiare/reținerilor după caz.

AM virează beneficiarului valoarea cheltuielilor eligibile într-un cont distinct de disponibil deschis pe numele beneficiarului, la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului.

În termenul legal de la încasarea sumelor de la AM, Beneficiarul efectuează plata numai pentru facturile înscrise în notificare. Sumele încasate pe baza cererilor de plată nu pot fi utilizate pentru o altă destinație decât cea pentru care au fost acordate.

În termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data încasării sumelor virate de către autoritatea de management beneficiarii au obligația de a depune cererea de rambursare aferentă cererii de plată la autoritatea de management, în care sunt incluse sumele din notiifcare decontate prin cererea de plată. În cazul proiectelor implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune o cerere de rambursare centralizată la nivel de proiect, în care sunt incluse sumele din documentele decontate prin cererea de plată, atât liderului, cât și partenerului/partenerilor.

Beneficiarii/Liderii de parteneriat/Partenerii au obligația restituirii integrale sau parțiale a sumelor virate în cazul proiectelor pentru care aceștia nu justifică prin cereri de rambursare utilizarea acestora.

12.3 Mecanismul cererilor de rambursare

Beneficiarii/Liderii de parteneriat au obligația de a depune cereri de rambursare pentru cheltuielile efectuate.

În termen de maximum 20 de zile lucrătoare de la data depunerii de către beneficiar/liderul de parteneriat la autoritatea de management sau la organismul intermediar, după caz, a cererii de rambursare întocmite conform contractului/deciziei de finanțare, autoritatea de management autorizează cheltuielile eligibile cuprinse în cererea de rambursare și efectuează plata sumelor autorizate în termen de 3 zile lucrătoare de la momentul de la care autoritatea de management dispune de resurse în conturile sale. După efectuarea plății, autoritatea de management notifică beneficiarilor/liderilor de parteneriat/ partenerilor plata aferentă cheltuielilor autorizate din cererea de rambursare.

Pentru proiectele implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune cererea de rambursare, iar autoritatea de management virează, după efectuarea verificărilor, valoarea cheltuielilor rambursabile în conturile liderilor de parteneriat/ partenerilor care le-au efectuat, fără a aduce atingere

contractului/deciziei de finanțare și prevederilor acordului de parteneriat, parte integrantă a acestuia/acesteia

12.4 Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare

Beneficiarul are obligația de a respecta - Graficul cererilor de rambursare/ plată privind estimarea depunerii cererilor de rambursare/plată, precum și de actualizare a acestuia în funcție de sumele decontate.

Modificările intervenite în graficul de depunere a cererilor de prefinanțare/plată/rambursare a cheltuielilor se pot face printr-o notificare, care nu face obiectul aprobării de către autoritatea de management.

12.5 Vizitele la fața locului

AM efectuează vizite în teren pentru verificarea realității cheltuielilor solicitate/autorizate. În acest scop se vor identifica pe teren:

- ✓ documentele justificative originale aferente cheltuielilor eligibile ce au fost incluse spre decontare în cererile de rambursare;
- ✓ existența unui sistem de codificare contabilă separată pentru proiect și a înregistrării tuturor elementelor proiectului în contabilitate, inclusiv verificarea corespondenței cu bugetul proiectului;
- ✓ păstrarea tuturor documentelor originale legate de proiect, inclusiv existența pe facturile de plată originale a codului proiectului și a sumelor decontate parțial;
- ✓ bunurile/serviciile/lucrările dacă au fost livrate/prestate/executate în conformitate cu contractul de achiziții;
- ✓ proiectul nu a mai primit finanțare din alte fonduri nerambursabile – facturile originale au înscrise codul SMIS al proiectului și „Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană prin PR SE 2021 - 2027”;
- ✓ publicitatea proiectului;
- ✓ îndeplinirea indicatorilor de rezultat și ieșire (se vor verifica datele din ultimul raport de progres depus de beneficiar în SMIS);
- ✓ îndeplinirea condițiilor favorizante.

13 MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

13.1 Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Solicitanții la finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv a modificărilor intervenite pe parcursul procesului de evaluare, selecție, contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării prezentului ghid.

Orice modificare a prevederilor legale în vigoare/apariția unor noi prevederi legale poate determina AM să solicite documente suplimentare și/sau respectarea unor condiții suplimentare față de prevederile prezentului document/să conducă la modificarea/completarea anexelor din ghidul solicitantului.

Orice modificare a ghidului solicitantului se poate realiza în baza corrigendum-urilor/ instrucțiunilor de modificare/ completare emise de AM.

În funcție de modificările intervenite pe parcursul derulării etapei de evaluare și selecție, AM se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul nediscriminatoriu al solicitanților la finanțare, asigurând, totodată, și transparența sistemului de evaluare, selecție și contractare prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

13.2 Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

Pentru aplicarea celor menționate la **secțiunea 13.1**, AM poate emite unul sau mai multe corrigenda sau instrucțiuni de modificare/completare a prevederilor prezentului ghid, cu obligația specificării în cadrul acestora a condițiilor tranzitorii pentru proiectele aflate în diferite stadii ale procesului de evaluare, selecție și contractare.

În funcție de modificările intervenite, AM se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul nediscriminatoriu al tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid și/sau a ghidurilor specifice fiecărui apel de proiecte.

14 ANEXE

Anexa	1	Instrucțiuni de completare a Cererii de finanțare (model)
Anexa	2	Model orientativ-Plan de monitorizare
Anexa	2a	Orientari metodologice privind indicatorii de etapa
Anexa	3	Acord de Parteneriat
Anexa	4	Declarația unică
Anexa	5a	Lista de cheltuieli eligibile -Turism
Anexa	5b	Lista de cheltuieli eligibile – Patrimoniu
Anexa	6a	Grila de evaluare tehnică și financiară ETF 6.2 Infrastructura publica de turism A, B
Anexa	6b	Grila de evaluare tehnică și financiară ETF 6.2 Patrimoniu cultural, turistic
Anexa	6.c	Lista de verificare DNSH
Anexa	6d	Instrucțiuni de completare a Grilei ETF pentru Actiunea 6.2
Anexa	7a	Grila de analiză a conformității și calității SF
Anexa	7b	Grila de analiză a conformității și calității DALI
Anexa	7c	Grila de analiză a conformității și calității SF MIXT
Anexa	7d	Grila de verificare a conformității și calității Proiectului Tehnic
Anexa	8	Lista de verificare documentatie de contractare și a eligibilității
Anexa	9	Grila de verificare a admisibilității ST
Anexa	9.1	Lista de verificare proces prioritizare proiecte
Anexa	10	Contract de finanțare (model orientativ)
Anexa	11	Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, de principiul dezvoltării durabile și de politica Uniunii în domeniul mediului
Anexa	12	Metodologia privind abordarea DNSH (principiul „a nu aduce prejudicii semnificative”) si imunizarea la schimbarile climatice in cadrul PR SE 2021-2027
Anexa	13a	Macheta privind analiza și previziunea financiară Turism
Anexa	13b	Macheta privind analiza și previziunea financiară Patrimoniu cultural turisc
Anexa	14	Bugetul proiectului
Anexa	15	Raportul de progres
Anexa	16	Raportul de vizită
Anexa	17a	Declaratia priv eligibilit TVA_operatiune cost total mai mare de 5.000.000 Eur
Anexa	17b	Declaratia priv eligibilit TVA_operatiune cost total mai mic de 5.000.000 Eur
Anexa	18	Lista de verificare a conflictului de interese
Anexa	19	Lista de verificare achizitii

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
Sud-Est

Anexa	20	Formular retragere de la finantare a proiectului
Anexa	21	Declaratie beneficiar real
Anexa	22	Situatie centralizatoare beneficiari reali
Anexa	22.1	Declaratie privind beneficiarul/beneficiarii real/i - contractant, subcontractant
Anexa	23	Recomandari măsuri Biodiversitate

Prezentul Ghid prevede următoarele modele standard sau orientative

Model A	Matrice de corelare între buget și deviz
Model B	Tabel centralizator pentru obiective de investiție
Model C	Hotărârea/Decizia de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect
Model D	Hotărârea/Decizia(Hotărârile/Deciziile partenerilor) de aprobare a documentației tehnico-economice și a indicatorilor tehnico-economici
Model E	Conținutul cadru al Raportului privind stadiul fizic al investiției
Model F	Planul de marketing
Model G	Lista de echipamente/lucrări/servicii achiziționate prin intermediul proiectului
Model H	Centralizator privind justificarea costurilor